Lénárt Zoltán

Kerepes a „hüttrom"
és operett-diktátorok
Fiatalon halt meg

Nemzeti Ujság 1937 XI. 7

Lénárt Mihály, keramikus

Mezőtúron megnyílt a „tűzi" származású képzőművészek kiállítása. – A művész kerámiái szerepelnek a tárlaton.

T. L.: Mezőtúri származású művészek kiállítása. Szolnok Megyei Hírlap, 1978. szept. 12.

Lénárt Sándor

„Mahiza" című papírmelyzete, leíró egyszerűségével mindenekfelett érdekes a Józsefvárosi Művelődési Ház képzőművészeti körének jubileumi kiállításán.

Péter Imre: Művelődési házak jubileumi kiállításai

Népművelés 1970/5 45 old.

Lénárth László

Matróz

Népművelés 1970/5 45 old.

LÉNÁRT Dezső szobrász

Gentz Pál: Anyaföldi jegyzetek.

Megjelent: Népi, 1955. VI. évf. 13. sz. március 27, 3. old.

Lénárt Ferenc

Tatai fazekasmester. A fazekas utcában lakott.

Körmendi Géza: A tatai fazekaság története. Komárom, 1964.
130

MDK.

Énárt Lajos

Kiállitási kritika

Helyipar és városgazdálkodás 19 66 ápr.

MDK.

Bénárt Imre

Kiállítási kritika

Helyiper és versenyadási kódex 19 66 ápr.

Lénárt László

az alábbi tervpályázaton 3. díjat nyert 23. számú pályaterv egyik munkatársa

Tokaji Béla: Fonyódi gyógyfürdő-gyógyszálló és melegvizű strandfürdő tervpályázata. 1971.
Magyar Építőművészet, 1971.6.sz.2-5.l.

Lešák
rézöntő
Kassa 1472–1474
l.
Arch. Ért
1903. 216. l.

költségek Önköltségi ár

.624.08	P	18.03	P
.749.17	"	17.76	"
.264.32	"	17.86	"
.954.13	"	21.29	"
.047.18	"	21.29	"

k; végrehajtó- és segédszemély-

1939.évi

előirányzott: 51 tényleges: 47

irányzat zárószámadás

szerint

380.- P 309.885.52 P

volt a kiadás: Az emelked

MDK

Lénárt Róbert

Képzőművészet 1934. 197.l.

Kassa

Ötvös Lénárt, 1640

Arch.Közl.1899. XXI. 271.

tor munkaeszközei.

Csend és hűvösség. Furcsa, émelyítő illat. Az olvadt paraffiné. A munkaasztalon a legfrissebb lelet. Megszenesedett rönk, egy ház gerendájának villás tartója. A várhegyi ásatások során került napfényre. Mennyi idős? Időszámításunk előtt 900-ból való.

A régiségek, több száz és ezer esztendős értékek között egy fiatal férfi, *Lénárt Andor*, restaurátor. Harmincnyolc éves. Történelem—földrajz szakos tanár, hosszú ideig tanított. Most őt tanítják régi korok, társadalmak dokumentumai.

— A palotában hamarosan megnyitjuk az *Eger helytörténete* című kiállítást. Ehhez készítem, teszem rendbe anyagainkat. A kiállítás forgatókönyve már kész, a „zsüri" is jóváhagyta.

A PALOTA: a gótikus stílű püspöki palota; feltárása évekig tartott s helyreállítása, felépítése is sok időt igényelt. Most itt kap állandó otthont a középkori szerszámok, az ostrom idejéből származó s az ostrom utáni időkből való fegyverek tárlata, a várral kapcsolatos leletek.

Érdekes ornamentikájú, kőből faragott tömböket nézeg-

Egy papírstanicli rejti Rákóczi valamelyik kuruc vitézének — az egri Sóház utcai csatornafektetésnél talált sírokból előkerült — barna filcsüvegét. A süveg alatt megcsodálhatták a vitéz aranyszőke göndör haját is. Csontjait békén hagyták, csak a süveg került a restaurátorhoz.

A RESTAURÁTOR műves szakma. Történelmi korok, századok leleteivel „társalog" a restaurátor. Darabjaiból ragasztja egésszé a népvándorlás kori cserépedényeket, amelyeket csákányok vagy ekék szakítanak ki a földből. A rozsdától megtisztítja a fémeket, apró pórusokat, eltünteti a különböző fatárgyak penészfoltjait. Hegeszt, forraszt, s ha cserépről van szó, fazekaskodik. A tennivaló rengeteg, sokszínű, sokféle.

A restaurátorműhely legnagyobb darabja egy súlyos vasláda, kovácsolt vasdíszekkel. A kulcs, ami a zárat nyitja, majd félkilónyi.

— Próbálja meg kinyitni — biztat Lénárt Andor.

A kulcslyukat takaró vaslemez, akárhogy akarom, nem enged. Mosolyog erőlködésemen. Egy szöget vesz elő kék-

ű köpenye zsebéből, oldalt, ről valami kis résbe illeszt a konok lemez felpattan. t már könnyű a behemót belsejébe tekinteni, ha az er elforgatja a zárban a sot.

Céhláda, 1768-ból — lja a restaurátor. Kétsze-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lénárt Andor

HEVESMEGYEI NÉPUJSÁG

1964 JUL 3.

/1021

A restaurátor birodalmában

LÁBAM ALATT az egri vár dombja, magyar, török, lengyel, francia várvívók vérével megöntözött föld; és templomok meg házak, az egész város. Akár szétterjesztett szárnyú, pilledt madár. A kazamaták alagút-bejárata előtt tikkadt idegenek várakoznak. A múzeum-udvar zárt négyszögében, a Tömlöcbástya felől kemény sóhajokat nyilaz a sugárzó nap. Szelid füttyögetés visszhangzik az épületek között: aztán felcsendül egy mélabús dal. Ősz hajú, malteros nadrágos kőműves dalol a magas bakokon nyújtózó pallók tetejéről, a képtár folyosójának boltívei alatt. Itt található a restaurátor birodalma: egy nagyobb „szoba", ahol a korhűen megfiatalított eszközök, szerszámok, fegyverek, ősi leletek hevernek asztalokon, polcokon; s a másik,

— Egy török harcos pajzsa.

Könnyű, szaruból készített harceszköz, máz vagy zománcszerű barna bevonata már lepattogzóban, aranyozott mintái kevésbé épek. A restaurátor keze megállítja felette az idő rontását: a pajzs vastag paraffinréteget kap.

Lénárt Andor sorra mutogatja a kész munkákat, amelyek hamarosan a raktárba kerülnek. (Mennyi minden van „elrejtve", egymásra zsúfolva a raktár polcain, vitrinekben, amelyeket nem láthatnak a kíváncsi, érdeklődő tekintetek!) A pisztolyokért nyúlok; mindegyik igazi iparművészeti remek. Arannyal díszített rézveretűek és ezüst borításúak; ugyanilyenek a golyótartó dobozok, amelyeket vélhetnénk burnótos szelencének, cigarettatárcának is. Aztán egy török vezérbot, amely bu-

Lenárt kőfaragó

1526. aug. 29. Kassán élt.

Ifj. Kemény L. Kassa város levéltárából. Tört. Tár. 1894. 186. l

Berger Manó

építész

Lenárt Kálmán

Jászd

Albericht.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MAGYAR NEMZET
Budapest
1989 JUL 28

1021

Lénárt A. Sándor

Lénárt A. Sándor illusztrációja Egy nap a láthatatlan házban című művéhez, amely a Magvető Könyvkiadó gondozásában jelenik meg

ség!

ért Kele

sőt nem egy
nak a szőny
ként megrá
a por szálljo
ta lakóra, v
járókelőre. -
körülnéz elő
de a por c
vagy éppen arra, amerre a szél viszi, kavarja... a tiszta Budapest új lakónegyedében.

Persze, nem lehet kötelezni senkit sem arra, hogy porszívógépet vásároljon, de vajon eddig senkinek sem jutott eszébe, hogy a korszerűen épült házak közeli frontjáról a porolóállványt hiányolja. Mert bármilyen hihetetlenül is hangzik, itt a kelenföldi lakótelepen ilyennel sem találkoztam.

A lakókat is fel kellene világosítani arról, hogy senki sem veszi jó néven, ha nyakába rázzák a port, de a jó ízlés és az egészségvédelem is tiltakozik ez ellen. Nyugodtan lehet rázni, mert úgy sincs, aki szóljon, de ha szólna is, nem lehet belőle baj, mert ez még nem kerül pénzbe...

Ez a lakótelep még nincs kész, még hiányzik jó néhány épület, park is, virág is, a nemrég ültetett fák még nagyon fiatalok, lombszegények, de bontakozik egy új városrész, melyet majd büszkén mutogatunk az ideérkező külföldieknek is. Útjait már most is sűrűn locsolják az öntözőkocsik, a hatóság már vigyáz

Az itt lakók többsége fiatal család, sok kis gyermekkel, ahol sűrűbben adódik valami baj, és ilyenkor azt sem tudják, merre, hová menjenek. Éjjel segítségre nem is gondolhat. Egyébként Törökbálint e része más tekintetben is még úgyszólván tanyai állapotban él. Asott kút vizet iszik, nincs óvodája, nincs semmi olyan lehetőség, ahol a kisgyermekes anyák gyermekeiket el tudnák biztonságosan helyezni, gyermek pedig van bőven, egy kis rövid utcában 20—25.

Törökbálinti lakos

Ritkán közlekedik a 89-es autóbusz

Rejtély, hogy az Autóbuszüzem miért nem tudja a 89-es járatot rendesen közlekedtetni. A 89-es busz azonkívül, hogy a naphegyiek egyetlen járata, a város több, nagyforgalmú pontját köti össze: Astoria, Erkel Színház, Nagyvárad tér, stb. Érthetetlen ezek után, hogy miért jár délelőtt átlag 17—18 perces időközökben és csúcsforgalomban is csak 11—12 percenként — amint ezt egy ellenőrtől megtudtam, és tapasztalatommal jól egyezik. Miért éppen ennek a járatnak, illetve e járatot gyakran igénybevevő utasoknak kell ilyen nagymértékben érezniük a fővárosban jelentkező autóbuszhiányt. Ennek ugyanakkor az is a következménye, hogy a 89-es kocsik sokszor majdnem üresek, hiszen kinek van türelme negyedórákat várni a csúcsforgalomban, amikor más járat 2—3 percenként közlekedik, az útkülönbséget legfeljebb

LÉNÁRT Sámuel festőiskolája

1782

Deé Nagy Anikó: A festőiskolapító
Tokaji Sámuel. Kolozsvár, 1997 226.

Lénárt A. Endre

illusztrációja „Egy nap a lélekatlan kátyban" c. cikkhez a 13. oldalon.

- Vasárnapi Tömegcsapda -

Magyar Nemzet
1969 július 27

C. LÉNÁRT FERENC

NÉZEGABKOSÁG

Megkegyelmezett a képeinek

A nyughatatlan festő, C. Lénárt Ferenc furcsa felhívása

„Én szóltam! Nem őrültség! Érdektelenség esetén augusztus 15-én festményeimet megsemmisítem" – így szólt C. Lénárt Ferenc festőművész felhívása, amelyet július 22-én röplap formájában, saját kezűleg juttatott el különböző közintézményekhez.

– Úgy éreztem, hogy nem bírom tovább a nélkülözést – mondta a veszedelmes határnapon a festő, amikor fölkerestük ecsédi otthonában. – Elegem lett abból, hogy sem szakmailag, sem egzisztenciálisan nem jutok előbbre. Hogy volt olyan nap, amikor csak tíz deka nápolyit ettem, mert festékre, alapanyagokra kellett költenem a pénzt. Úgy éreztem, kész, vége van.

A vékony testalkatú ecsédi művész egy három egymásba nyíló helyiségből álló, pusztulásnak indult régi parasztházban él. Ez a művész „galériája" és lakóháza is egyben a Heves megyei kis faluban. Az érdeklődők ide jöhetnek vásárolni, de nézelődni is betérhetnek, böngészhetnek a falon, földön elhelyezett képek között.

– Sokszor rákényszerültem már, hogy hirdetést adjak fel az újságokban – folytatta keserű hangon a művész – olyan szöveggel, hogy festményeimet áron alul eladnám. Az utolsó csepp az volt a pohárban, amikor pár héttel ezelőtt egy hirdetésre reagálva telefonon kérdezgettek a képekről. Amikor közöltem, hogy én vagyok az alkotó, szó nélkül lecsapták a telefont. Tudom, hogy kissé tájszólással beszélek, van, aki nehezen érti a mondandómat, de hogyan lehet ennek alapján megítélni a munkáimat?

C. Lénárt Ferenc tizenöt éves kora óta fest olajfestményeket. Soha nem tanult festészetet és senki nem is ösztönözte erre. Eleinte csak a nagy elődök munkáit másolgatta: a még gyermekként festett, az eredetivel megdöbbentő hasonlatosságot mutató Mona Lisáját ma is őrzi. Azután fokozatosan rájött, milyen lehetőséget rejt az ecset, a vászon és a különböző színek kombinációja a saját gondolat ábrázolásához. Portrék, táj- és absztrakt képek sora elevenedett meg keze alatt. Emellett három évig segédmunkásként kereste kenyerét, majd kitanulta a lakatosszakmát. 1972-ben megnyílt az első önálló kiállítása, de a kezdeti sikerek ellenére a következő több mint húsz évben egyáltalán nem nyúlt az ecsethez. Családfenntartóvá lett.

– Sokan kérdezik, hogy nem sajnálom-e azt az elpazarolt húsz évet, de úgy érzem, hogy mostanra lettem igazán művész. Olyan negatív és pozitív élmények értek, amelyek más perspektívában láttatják velem a világot. Egy magánéleti válság után elutaztam Görögországba, ahol saját szememmel láthattam az Akropoliszt. Az a monumentalitás és képzőművészeti nagyság akkora hatással volt rám, hogy elhatároztam: csak a festészetnek fogok élni.

1995-ben benevezett az országos portrébiennáléra, ahol egy katona korában festett önarcképpel vett részt. Ezután kisebb-nagyobb kiállításokon, főleg Hatvanban és Gyöngyösön jelent meg képeivel. Néha felolvashatta saját verseit és prózai írásait, ezekkel is illusztrálva gondolatait, érzéseit. Mert egyszer csak az írás is fontossá vált a számára.

De valamiből meg kellett élnie, és mivel a festményeit nem vásárolták, mindenféle munkát elvállalt. Nyulat nyúzott, szőlőt préselt, füvet kaszált, szerszámokat élesített, vécét pucolt, fát vágott és kutyára vigyázott százforintos órabérben. Így sikerült részletre vásárolnia egy CD-lemezjátszót és – saját megfogalmazása szerint – „a zene festőjévé vált". Akkortól klasszikusokat hallgatott, s a különböző zenei motívumok és taktusok irányították ecsetje mozgását. Megszületett egy Mozart-, Vivaldi- és Csajkovszkij-képsorozat, de megihlette Bach, Ravel, Bartók és Mendelssohn zenéje, valamint Paganini virtuozitása is. De vevőre továbbra sem talált az alkotásaival.

– Örülök, hogy nem főiskolán tanultam a festészetet, mert akkor lenne egy kaptafám vagy sablonom, ami alapján képeket gyártanék. Az nem művészet. Én nem rúgtam fel a szabályokat, mert meg sem tanultam őket. A hangulataim és az érzéseim befolyásolnak. Isten megáldott a látással, és én élek ezzel a lehetőséggel.

A július 22-i röpiratot követően a vendégkönyvnek használt kockás füzetbe egyre több látogató körmölte be a bejegyzéseit. Furcsa módon a vásárlók száma is megnövekedett némiképp.

– Őszintén mondom, nem gondoltam volna, hogy ekkora visszhangja lesz a kétségbeesett felhívásomnak, hiszen én csak a közintézményeknek írtam. Meghatóak voltak azok az ajánlatok, amelyek magánszemélyektől érkeztek. Egy nyugdíjas néni felajánlotta, hogy háromezer forintért venne tőlem képet, küldjek neki bármit, egy bácsi felhívott, van egy régi kerete, fessek bele képet. Az egri Helyőrségi Klub, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, az egri írószövetség felajánlotta, hogy szervezzenek egy-egy kiállítást. Az bánt a legjobban, hogy az ecsediek semmilyen módon nem reagáltak. Tudom, hogy van, aki őrültnek tart – szerintem sokan még arra sem kapnák föl a fejüket, ha teszem azt holnap délelőtt a főtéren felakasztanának.

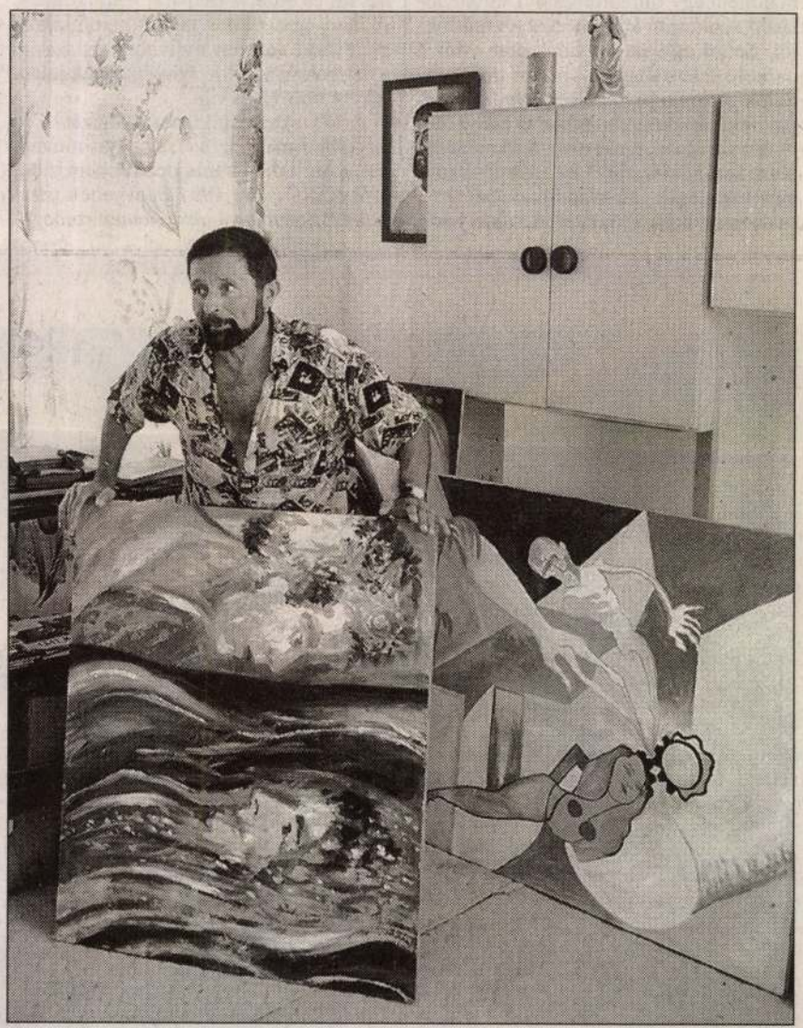
C. Lénárt Ferenc – elmondása szerint – nem azért tette közzé felhívását, mert meg szeretne gazdagodni, nem is a magamutogatás szándéka vezérelte – csupán azt szeretné elérni, hogy ötvenkét éves korára legyen egy saját háza, ahol dolgozhat és az átlagpolgár szintjén megélhet. Mert a ház, ahol él, csak részben az övé. Egy betonpadlójú, málló vakolatú szoba az otthona. Itt van az összes vagyona, a festőállványa, ágya, asztala és egy szekrény a lemezjátszóval, no meg a közel negyven fejfedő, mert Lénárt Ferenc nem csak piktor, hanem megszállott kalap- és sapkagyűjtő is. A kedvence egy széles karimájú fekete kalap, amelyet évekkel ezelőtt az ecseri piacon vásárolt, s szerinte valamikor egy öreg rabbié volt.

Talán sikerül hamarosan elköltöznie az omladozó házból. Már kifizette a foglalót egy közelben lévő kis házra. Célokban már nem hisz, mert szerinte azok nem valósulnak meg, vagy csak részben. De álmai még vannak.

– Szeretnék eljutni egyszer Olaszországba, mert ott olyan csodák vannak, amelyekről nem tudom elhinni, hogy emberek alkották. Jó lenne élőben látni a nagy impresszionisták festményeit is, mert azért valahol mélyen azokhoz az alkotásokhoz vonzódom leginkább. Nem tudom, mennyi időm van még hátra, de remélem, ezek nem elérhetetlen vágyak.

C. Lénárt Ferenc mindenre gondolva elkészítette saját sírkövét is. „Itt sem nyugszok" – ezt véste rá búcsúfeliratként.

Biczó Henriett

Nyulat nyúzott, szőlőt préselt, füvet kaszált SOPRONYI GYULA FELVÉTELE

Sorok a sikermarketben

Azt hirdeti a szlogen országnak-világnak: Auchan – a sikermarket. A Budaörs határában megnyílt bevásárlóközpontot – a különböző akcióknak, árleszállításoknak köszönhetően – elég gyorsan megkedvelhették a vásárlók, mert az áruház parkolójában rendszerint sok a jármű. Hétköznap, de főleg szombaton, sőt vasárnap is. Nem volt ez másként tegnap délelőtt sem.

Akik viszont balszerencséjükre éppen ekkor tértek be gyanútlanul az áruházba, a vásárlás végén kizárólag bosszúságban volt részük. A sok pénztár közül ugyanis csak néhány üzemelt. A vásárlók bevásárlókocsikkal végeérhetetlen sorokban várakoztak fizetésre a kasszák előtt. S amíg szép lassacskán araszoltak előre, a legtöbben jobb híján azt találgatták: vajon mi lehet az oka annak, hogy lopják az idejüket. Volt, aki arra tippelt: csakis azért kell ennyit várakozni, mert miként annyi más helyen, itt is tart a szabadságolások időszaka, s a pénztárosok is szeretnek strandolni. Más lehurrogta ezt a felvetést, s csak annyit mondott: kevés a vasárnapi pótlék, bezzeg ha rendesen megfizetnék az embereket, jönnének azok dolgozni a hét utolsó napján is. Miközben csigalassúsággal araszoltunk előre, egy harmadik sorban álló megfellebbezhetetlenül kijelentette: minden bevásárlóközpontban pénztárost keresnek felvételre, belőlük mindenütt kevés van. Oda mennek, ahol többet fizetnek nekik.

Fogalmam sincs, hogy melyik tipp lehet igaz. Amit viszont biztosan állíthatok: 42 percnyi sorban állás után jutottam el a kasszához, ahol, miközben végre fizethettem, megkérdeztem a pénztárosnőtől: miért nincsenek elegen? Ő egykedvűen így válaszolt:

– Nem tudom!

Azon már meg sem lepődöm, hogy a majdnem egy futballfélidőnyi sorban állásért senki sem kér elnézést a vásárlóktól. Sehol egy erre utaló felirat. Már a parkoló felé ballagok, amikor arra gondolok: vajon a jó nevű cég nyugat-európai bevásárlóközpontjaiban is ennyi ideig tart vasárnap, amíg a vevő a kasszánál sorra kerül és fizethet? Ez a kérdés azonban fölösleges. Mindannyian tudjuk: a budaörsi Auchan Magyarországon van.

F. G.

Pataki történelmi

Ápolják a hagyományokat, kutatják a nemzeti ö

A múlt héten véget ért a Magyarország Felfedezői Szövetség utolsó nyári táborra Sárospatakon, a gyerekek szombaton utaztak haza. Sokuknak csak a pesti gyorsra kellett jegyet váltaniuk, ám több táborlakóra hosszú utazás várt: azokról van szó, akik Szlovákiából, Romániából vagy Ukrajnából érkeztek. A múlt héten százhúsz lakója volt a hagyományőrző tábornak, a szünidő kezdetétől pedig több mint kétezren vettek részt a gazdag programokban.

Határon túli szervezet

Az ország harmadik legnagyobb gyermekszövetségének elnöke a szervezet szürke egyeningében és kék nyakkendőjében fogad. A nyakkendő két szárát két szarvast ábrázoló emblémájuk fogja össze. Rakó József pedagógus, az Úttörőszövetség egykori lapjának szerkesztője, szabadúszó történész – akinek ma már unokája is tisztséget visel az egyik budapesti csapatukban – hosszú történetbe kezd, amikor a felfedezői szövetség történetét eleveníti fel Sárospatakon.

Azt mondja, már az úttörőmozgalomban is sokan sürgették egy, a nemzeti örökséget kutató, a hagyományokat ápoló, a magyar történelmet játszva megtanító gyermekszervezet létrehozását. 1989-ben, egy hónappal a köztársaság kikiáltása előtt alapították meg a felfedezői szövetséget, év végén pedig már tízezer tagjuk volt. A következő évben létszámuk megduplázódott, 1991-ben pedig meghaladta a 30 ezret. Két évvel később megalakult az első határon túli szervezetük, s a felfedezői szövetségnek ma kárpátaljai, felvidéki, vajdasági és erdélyi csapatai is működnek. A havi egyforintos tagdíjak adminisztrációjával vezetett nyilvántartás szerint a határokon átnyúló szövetségnek jelenleg 34 ezer tagja van.

A két sárospataki parasztházat – az egyikben ma a szövetség saját múzeuma, a másikban a tulajdonképpeni tábor működik – még 1991-ben vették meg. A kérdésre, hogy egy Óbudán bejegyzett társadalmi szervezet miért éppen sárospataki ingatlanokba fektette pénzét, Rakó József azt válaszolta: mert nincs még egy olyan hely az országban, amely ennyi szállal kötődne a nemzet nagyjaihoz: Csokonaihoz, Kazinczyhoz, Móricz Zsigmondhoz, Tompához, Kossuthhoz, Szemeréhez, Petőfihez, Rákóczihoz. A lényeg éppen az, hogy a gyerekek felkereshetik az egyes történelmi események helyszínét. Végigbarangolhatják az 1848/49-es forradalom és szabadságharc zempléni emlékhelyeit, történelmi játékokkal gazdagított felfedezőutakat tehetnek a térségben. A mostani tábor lakói például a füzéri várban hadijátékon elevenítették fel az itteni ostromot: feladatuk volt az egykor ott őrzött szent korona másának megkeresése, azután kerékpárral átgurultak a Szlovákiában található Borsiba, hogy felkeressék Rákóczi szülőházát, majd kilenc kilométert gyalogoltak a Zemplénben a Tengerszemhez. A táborban azután bőséges vacsora várta a résztvevőket: tök-, bab- és krumplifőzelék. Az egyéni útiköltség 400 forintos díjából éppen erre futotta.

„...nincs m olyan h az országa amely e szállal kö a nemz nagyjaih Csokonai Kazinczy Móriczh Tompáh Kossuthh Szemeréh Petőfih Rákóczih

Rakó József nem hasonlítgatja a szervezetüket az úttörőmozgalomhoz vagy a cserkészszövetséghez, csupán azt állítja: ők a legszegényebbek. Az állami költségvetéstől ebben az évben másfél millió forintot kapnak.

A múzeumnak berendezett házban a szövetség eddigi tevékenységének fényképekkel és rajzokkal illusztrált dokumentációja mellett a szabadságharc gyermekhőseinek állítottak emléket. A kert végében kopjafák sorjáznak az erdélyi, kárpátaljai, felvidéki és a vajdasági szervezetek megalakulásának évszámait hirdetve – alattuk három domb látható. Minden táborlakó egy-

Sorok a sikermarketben

Azt hirdeti a szlogen országnak-világnak: Auchan – a sikermarket. A Budaörs határában megnyílt bevásárlóközpontot – a különböző akcióknak, árleszállításoknak köszönhetően – elég gyorsan megkedvelhették a vásárlók, mert az áruház parkolójában rendszerint sok a jármű. Hétköznap, de főleg szombaton, sőt vasárnap is. Nem volt ez másként tegnap délelőtt sem.

Akik viszont balszerencséjükre éppen ekkor tértek be gyanútlanul az áruházba, a vásárlás végén kizárólag bosszúságban volt részük. A sok pénztár közül ugyanis csak néhány üzemelt. A vásárlók bevásárlókocsikkal végeérhetetlen sorokban várakoztak fizetésre a kasszák előtt. S amíg szép lassacskán araszoltak előre, a legtöbben jobb híján azt találgatták: vajon mi lehet az oka annak, hogy lopják az idejüket. Volt, aki arra tippelt: csakis azért kell ennyit várakozni, mert miként annyi más helyen, itt is tart a szabadságolások időszaka, s a pénztárosok is szeretnek strandolni. Más lehurrogta ezt a felvetést, s csak annyit mondott: kevés a vasárnapi pótlék, bezzeg ha rendesen megfizetnék az embereket, jönnének azok dolgozni a hét utolsó napján is. Miközben csigalassúsággal araszoltunk előre, egy harmadik sorban álló megfellebbezhetetlenül kijelentette: minden bevásárlóközpontban pénztárost keresnek felvételre, belőlük mindenütt kevés van. Oda mennek, ahol többet fizetnek nekik.

Fogalmam sincs, hogy melyik tipp lehet igaz. Amit viszont biztosan állíthatok: 42 percnyi sorban állás után jutottam el a kasszához, ahol, miközben végre fizethettem, megkérdeztem a pénztárosnőtől: miért nincsenek elegen? Ő egykedvűen így válaszolt:

– Nem tudom!

Azon már meg sem lepődöm, hogy a majdnem egy futballfélidőnyi sorban állásért senki sem kér elnézést a vásárlóktól. Sehol egy erre utaló felirat. Már a parkoló felé ballagok, amikor arra gondolok: vajon a jó nevű cég nyugat-európai bevásárlóközpontjaiban is ennyi ideig tart vasárnap, amíg a vevő a kasszánál sorra kerül és fizethet? Ez a kérdés azonban fölösleges. Mindannyian tudjuk: a budaörsi Auchan Magyarországon van.

F. G.

Pataki történelmi

Ápolják a hagyományokat, kutatják a nemzeti ö

A múlt héten véget ért a Magyarország Felfedezői Szövetség utolsó nyári tábora Sárospatakon, a gyerekek szombaton utaztak haza. Sokuknak csak a pesti gyorsra kellett jegyet váltaniuk, ám több táborlakóra hosszú utazás várt: azokról van szó, akik Szlovákiából, Romániából vagy Ukrajnából érkeztek. A múlt héten százhúsz lakója volt a hagyományőrző tábornak, a szünidő kezdetétől pedig több mint kétezren vettek részt a gazdag programokban.

Határon túli szervezet

Az ország harmadik legnagyobb gyermekszövetségének elnöke a szervezet szürke egyenruhájában és kék nyakkendőjében fogad. A nyakkendő két szárát két szarvast ábrázoló emblémájuk fogja össze. Rakó József pedagógus, az Úttörőszövetség egykori lapjának szerkesztője, szabadúszó történész – akinek ma már unokája is tisztséget visel az egyik budapesti csapatukban – hosszú történetbe kezd, amikor a felfedezői szövetség történetét eleveníti fel Sárospatakon.

Azt mondja, már az úttörőmozgalomban is sokan sürgették egy, a nemzeti örökséget kutató, a hagyományokat ápoló, a magyar történelmet játszva megtanító gyermekszervezet létrehozását. 1989-ben, egy hónappal a köztársaság kikiáltása előtt alapították meg a felfedezői szövetséget, év végén pedig már tízezer tagjuk volt. A következő évben létszámuk megduplázódott, 1991-ben pedig meghaladta a 30 ezret. Két évvel később megalakult az első határon túli szervezetük, s a felfedezői szövetségnek ma kárpátaljai, felvidéki, vajdasági és erdélyi csapatai is működnek. A havi egyforintos tagdíjak adminisztrációjával vezetett nyilvántartás szerint a határokon átnyúló szövetségnek jelenleg 34 ezer tagja van.

A két sárospataki parasztházat – az egyikben ma a szövetség saját múzeuma, a másikban a tulajdonképpeni tábor működik – még 1991-ben vették meg. A kérdésre, hogy egy Óbudán bejegyzett társadalmi szervezet miért éppen sárospataki ingatlanokba fektette pénzét, Rakó József azt válaszolta: mert nincs még egy olyan hely az országban, amely ennyi szállal kötődne a nemzet nagyjaihoz: Csokonaihoz, Kazinczyhoz, Móricz Zsigmondhoz, Tompához, Kossuthhoz, Szemeréhez, Petőfihez, Rákóczihoz. A lényeg éppen az, hogy a gyerekek felkereshetik az egyes történelmi események helyszínét. Végigbarangolhatják az 1848/49-es forradalom és szabadságharc zempléni emlékhelyeit, történelmi játékokkal gazdagított felfedezőutakat tehetnek a térségben. A mostani tábor lakói például a füzéri várban hadijátékon elevenítették fel az itteni ostromot: feladatuk volt az egykor ott őrzött szent korona másának megkeresése, azután kerékpárral átgurultak a Szlovákiában található Borsiba, hogy felkeressék Rákóczi szülőházát, majd kilenc kilométert gyalogoltak a Zemplénben a Tengerszemhez. A táborban azután bőséges vacsora várta a résztvevőket: tök-, bab- és krumplifőzelék. Az egyéni útiköltség 400 forintos díjából éppen erre futotta.

„...nincs olyan az orszá amely szállal k a nem nagyja Csokor Kazincz Móric Tomp Kossu Szeme Petőf Rákócz

Rakó József nem hasonlítgatja a szervezetüket az úttörőmozgalomhoz vagy a cserkészszövetséghez, csupán azt állítja: ők a legszegényebbek. Az állami költségvetéstől ebben az évben másfél millió forintot kapnak.

A múzeumnak berendezett házban a szövetség eddigi tevékenységének fényképekkel és rajzokkal illusztrált dokumentációja mellett a szabadságharc gyermekhőseinek állítottak emléket. A kert végében kopjafák sorjáznak az erdélyi, kárpátaljai, felvidéki és a vajdasági szervezetek megalakulásának évszámait hirdetve – alattuk három domb látható. Minden táborlakó egy-

Megkegyelmezett a képeinek

A nyughatatlan festő, C. Lénárt Ferenc furcsa felhívása

„Én szóltam! Nem őrültség! Érdektelenség esetén augusztus 15-én festményeimet megsemmisítem" – így szólt C. Lénárt Ferenc festőművész felhívása, amelyet július 22-én röplap formájában, saját kezűleg juttatott el különböző közintézményekhez.

– Úgy éreztem, hogy nem bírom tovább a nélkülözést – mondta a veszedelmes határnapon a festő, amikor fölkerestük ecsédi otthonában. – Elegem lett abból, hogy sem szakmailag, sem egzisztenciálisan nem jutok előbbre. Hogy volt olyan nap, amikor csak tíz deka nápolyit ettem, mert festékre, alapanyagokra kellett költenem a pénzt. Úgy éreztem, kész, vége van.

A vékony testalkatú ecsédi művész egy három egymásba nyíló helyiségből álló, pusztulásnak indult régi parasztházban él. Ez a művész „galériája" és lakóháza is egyben a Heves megyei kis faluban. Az érdeklődők ide jöhetnek vásárolni, de nézelődni is betérhetnek, böngészhetnek a falon, földön elhelyezett képek között.

– Sokszor rákényszerültem már, hogy hirdetést adjak fel az újságokban – folytatta keserű hangon a művész – olyan szöveggel, hogy festményeimet áron alul eladnám. Az utolsó csepp az volt a pohárban, amikor pár héttel ezelőtt egy hirdetésre reagálva telefonon kérdezgettek a képekről. Amikor közöltem, hogy én vagyok az alkotó, szó nélkül lecsapták a telefont. Tudom, hogy kissé tájszólással beszélek, van, aki nehezen érti a mondandómat, de hogyan lehet ennek alapján megítélni a munkáimat?

C. Lénárt Ferenc tizenöt éves kora óta fest olajfestményeket. Soha nem tanult festészetet és senki nem is ösztönözte erre. Eleinte csak a nagy elődök munkáit másolgatta: a még gyermekként festett, az eredetivel megdöbbentő hasonlatosságot mutató Mona Lisáját ma is őrzi. Azután fokozatosan rájött, milyen lehetőséget rejt az ecset, a vászon és a különböző színek kombinációja a saját gondolat ábrázolásához. Portrék, táj- és absztrakt képek sora elevenedett meg keze alatt. Emellett három évig segédmunkásként kereste kenyerét, majd kitanulta a lakatosszakmát. 1972-ben megnyílt az első önálló kiállítása, de a kezdeti sikerek ellenére a következő több mint húsz évben egyáltalán nem nyúlt az ecsethez. Családfenntartóvá lett.

– Sokan kérdezik, hogy nem sajnálom-e azt az elpazarolt húsz évet, de úgy érzem, hogy mostanra lettem igazán művész. Olyan negatív és pozitív élmények értek, amelyek más perspektívában láttatják velem a világot. Egy magánéleti válság után elutaztam Görögországba, ahol saját szememmel láthattam az Akropoliszt. Az a monumentalitás és képzőművészeti nagyság akkora hatással volt rám, hogy elhatároztam: csak a festészetnek fogok élni.

1995-ben benevezett az országos portrébiennáléra, ahol egy katona korában festett önarcképpel vett részt. Ezután kisebb-nagyobb kiállításokon, főleg Hatvanban és Gyöngyösön jelent meg képeivel. Néha felolvashatta saját verseit és prózai írásait, ezekkel is illusztrálva gondolatait, érzéseit. Mert egyszer csak az írás is fontossá vált a számára.

De valamiből meg kellett élnie, és mivel a festményeit nem vásárolták, mindenféle munkát elvállalt. Nyulat nyúzott, szőlőt préselt, füvet kaszált, szerszámokat élesített, vécét pucolt, fát vágott és kutyára vigyázott százforintos órabérben. Így sikerült részletre vásárolnia egy CD-lemezjátszót és – saját megfogalmazása szerint – „a zene festőjévé vált". Akkortól klasszikusokat hallgatott, s a különböző zenei motívumok és taktusok irányították ecsetje mozgását. Megszületett egy Mozart-, Vivaldi- és Csajkovszkij-képsorozat, de megihlette Bach, Ravel, Bartók és Mendelssohn zenéje, valamint Paganini virtuozitása is. De vevőre továbbra sem talált az alkotásaival.

– Örülök, hogy nem főiskolán tanultam a festészetet, mert akkor lenne egy kaptafám vagy sablonom, ami alapján képeket gyártanék. Az nem művészet. Én nem rúgtam fel a szabályokat, mert meg sem tanultam őket. A hangulataim és az érzéseim befolyásolnak. Isten megáldott a látással, és én élek ezzel a lehetőséggel.

A július 22-i röpiratot követően a vendégkönyvnek használt kockás füzetbe egyre több látogató körmölte be a bejegyzéseit. Furcsa módon a vásárlók száma is megnövekedett némiképp.

– Őszintén mondom, nem gondoltam volna, hogy ekkora visszhangja lesz a kétségbeesett felhívásomnak, hiszen én csak a közintézményeknek írtam. Meghatóak voltak azok az ajánlatok, amelyek magánszemélyektől érkeztek. Egy nyugdíjas néni felajánlotta, hogy háromezer forintért venne tőlem képet, küldjek neki bármit, egy bácsi felhívott, van egy régi kerete, fessek bele képet. Az egri Helyőrségi Klub, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, az egri írószövetség felajánlotta, hogy szervezzenek egy-egy kiállítást. Az bánt a legjobban, hogy az ecsediek semmilyen módon nem reagáltak. Tudom, hogy van, aki őrültnek tart – szerintem sokan még arra sem kapnák föl a fejüket, ha teszem azt holnap délelőtt a főtéren felakasztanának.

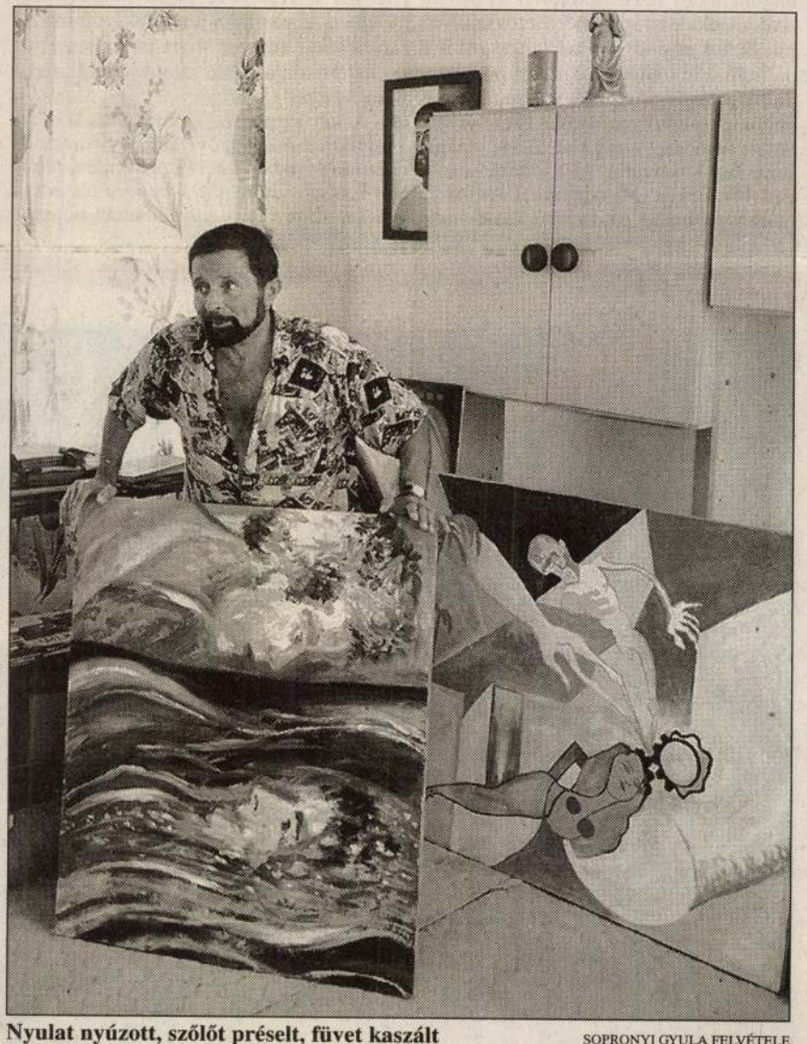
C. Lénárt Ferenc – elmondása szerint – nem azért tette közzé felhívását, mert meg szeretne gazdagodni, nem is a magamutogatás szándéka vezérelte – csupán azt szeretné elérni, hogy ötvenkét éves korára legyen egy saját háza, ahol dolgozhat és az átlagpolgár szintjén megélhet. Mert a ház, ahol él, csak részben az övé. Egy betonpadlójú, málló vakolatú szoba az otthona. Itt van az összes vagyona, a festőállványa, ágya, asztala és egy szekrény a lemezjátszóval, no meg a közel negyven fejfedő, mert Lénárt Ferenc nem csak piktor, hanem megszállott kalap- és sapkagyűjtő is. A kedvence egy széles karimájú fekete kalap, amelyet évekkel ezelőtt az ecseri piacon vásárolt, s szerinte valamikor egy öreg rabbié volt.

Talán sikerül hamarosan elköltöznie az omladozó házból. Már kifizette a foglalót egy közelben lévő kis házra. Célokban már nem hisz, mert szerinte azok nem valósulnak meg, vagy csak részben. De álmai még vannak.

– Szeretnék eljutni egyszer Olaszországba, mert ott olyan csodák vannak, amelyekről nem tudom elhinni, hogy emberek alkották. Jó lenne élőben látni a nagy impresszionisták festményeit is, mert azért valahol mélyen azokhoz az alkotásokhoz vonzódom leginkább. Nem tudom, mennyi időm van még hátra, de remélem, ezek nem elérhetetlen vágyak.

C. Lénárt Ferenc mindenre gondolva elkészítette saját sírkövét is. „Itt sem nyugszok" – ezt véste rá búcsúfeliratként.

Biczó Henriett

Nyulat nyúzott, szőlőt préselt, füvet kaszált SOPRONYI GYULA FELVÉTELE

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Lénárt Zoltán

1966 OKT 7.

Hazatalált a zalai tájak festője

A Múzeumi Hónap zalaegerszegi rendezvényei során egy érdekes és régi kezdeményezés valósult meg vasárnap. *Lénárt Zoltán*, hajdani zalai festőművész hagyatékából nyílt a Megyei Művelődési Házban színpompás, lírai emlékeket idéző és a zalai táj szeretetére nevelő emlékkiállítás. Egy olyan művész talált „haza" — a melleghangú bejegyzések tanúsága szerint is —, akinek munkásságáról — valljuk be! — az ismerősök és műértők kis csoportján kívül vajmi kevesen tudtak megyénkben.

Most tehát a felfedező örömével barangolják be az egerszegiek az emlékkiállítás termét, s hosszasan elidőznek a több mint félszáz akvarellből, olajképből és grafikából álló anyag egy-egy szép darabja előtt. S a meglepetés öröme mellett ez a nagyfokú érdeklődés is jogosnak minősíthető, hiszen a fiatalon elhúnyt festő értékes és gazdag „hagyatékot" alkotott küzdelmes, művészi-emberi vívódásokkal terhes élete során.

A kiállítás legjelentősebb része az akvarell-anyag, mely egy bátran kísérletező, sőt helyenként merészen újra törekvő festő ecsetje alól került ki. Lénárt egyik legnagyobb érdeme a biztos kolorizálási készség, az a mód, ahogy a mindannyiunk által ismert tájak hajdani arcvonásait élettelí, ragyogó színek egész arzenáljával jellemzi. Kifejezési eszközei széles sort jelentenek: a „leheletfinom", olykor pointillista örökségnek érzett áttetsző fény-költemények megörökítésétől (Zalarét) a színek expresszionista keménysége mellett (Házak) a barokkos hatások közelébe is eljut (Egerszeghegy-sorozat). Különös része ennek az akvarellseregszemlének az a fájdalmas, mély színekkel jelölt világ is, mely leginkább az „Egervári erdő" és az „Égő malom" drámai hátteréből sugárzik, utalva a művész önmagával és kora a fasizmus felé menetelő Magyarország — borzalmas lényegével folytatott küzdelmeire. S ez a belső harc — szükségszerűen — minden haladó gondolkodású művész életművének jellemzője volt akkoriban.

Olajképei ugyanezt a fájdalmas bátorsággal viselt sorsot dokumentálják, egy-két kivételtől (mint pl. az Egri-hatásokra utaló „Zalai horgász"). Önarcképeinek tisztasága, grafikai tanulmányainak alapos emberismerete is egy ígéretes tehetség indulásáról tanúskodik. Indulásáról, mert érezhetően befejezetlen ez az életmű, de így is értékes hagyaték, egy nagy „lehetőség" felvillanása, a minden bizonnyal szélesebben is értékelhető kibontakozás előtt kettétörve. Marad hát amit láthatunk: egy megváltozott táj hajdani arcának, a szebbé-jobbá vált zalai embersorsok egykori világának hiteles, művészi dokumentálása, mely így is felbecsülhetetlen értékű lehet számunkra.

Csak köszönet illetheti a kiállítás anyagának válogatóját, Szabó Sándor festőművészt, és a rendezőket, a Megyei Művelődési Ház munkatársait, hogy Lénárt értékes életművét közönségünk elé tárják, elősegítve egy érdekes művészegyéniség — remélhetőleg végleges „hazatalálását".

A kiállítás október 10-én zárul.

T. A.

zeumban régi tervet valósítottak meg az állandó balatoni képtár létrehozásával. Az elmúlt években három termet rendeztek be a balatoni képzőművészet bemutatására. Ezt az anyagot a Nemzeti Galéria támogatásával kiegészítették, s így most a keszthelyi múzeum összes földszinti helyiségében mintegy 100 alkotás reprezentálja a balatoni tárgyú képzőművészetet. A tárlaton — amely a balatoni téma kapcsán egyben bemutatja a 19—20. századi magyar képzőművészet fejlődését — je-

lentős helyet kap a tenger klasszikus festő, szőly Géza, és Csók számos alkotása is látl modern festészet kép közül Egry József szer legtöbb alkotással. (MT

Sajószentpéteren sorsolják a lottót

A hónap első lottó sorsolá-

Itt a

Kollektiv rádióadó-állomás kezdte meg mük

KICSINY, de lelkes társaság gyülekezett a minap Nagykanizsán a városi művelődési ház egyik emeleti helyiségében. Elérkezett az a nap, amikor az MHS nagykanizsai rádióklub tagjai megkezdhetik forgalmazásukat a kollektív adóállomáson.

Miközben folyik az állomás szerelése, a betegség miatt távollevő állomásvezető helyettesével, a HA 1 ZF hívójelű adóamatőrrel, *Andel János* meteorológus-technikussal beszélgetünk.

— *Februárban kezdődött el a tanfolyam, s július elején adtak számot a hallgatók a morse, rádiótechnika és a forgalmi szolgálat elsajátításáról. A sikeres „operátor" vizsga után, hamarosan megkaptuk a kollektív amatőrállomást engedélyező okiratot, s ha ma minden rendben lesz, úgy sor kerülhet az első beszélgetésre* — mondja Andel János.

MINTEGY vezényszóra, elénk toppan *Kápolnás Feri* operátor, a Landler-gimnázium negyedikes tanulója, s az izgalomtól fel-fűtött hangon közli: — *Készen vagyunk!*

Andel János a készülék elé ül, ráhangol a sávra, s a rövid-

zsai járásbíróság ítéleteiből

pénzt kérjen tőlük kölcsön. Többnyire azt állította, hogy a felesége beteg, s vagy azt mondta, hogy a kórházba kell vinni, vagy azt, hogy a gyógykezelés költségeihez hozzá kell járulnia, esetleg azt, hogy nem akar ajándék nélkül bemenni hozzá a kórházba. Két esetben kukoricavásárlásra, egyszer téglavásárlás címén kért kölcsön.

Ismerősei megsajnálták, s így

bagolai lakos levelet írt haragosának, Sznopek Istvánnénak, amelyben a címzettre nézve becsületsértő kifejezéseket használt. Gunyhóné tagadta, hogy a becsületsértést tartalmazó levelet ő írta, ráadásul a próbaírás felvételekor az írását szándékosan eltorzította. Ezzel a próbálkozásával csak többszöri felszólítás után hagyott fel.

A nagykanizsai járásbíróság

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Léránd Zoltán

1967 JÁN - 3.
1021

1967. január 3.

A Göcseji Múzeum decemberi szerzeményei

A múlt században készítették azt a díszített, festett számlappal ellátott faliórát, amelyet Németh Lajos kálócfai lakos adományozott a múzeumnak. Lendvajakabfáról, Jakab Józseftől került be a borostyánfenyőből fonott, körülbelül 150 éves sövénykapu. A múzeumban ez a második pajtakapu, a megyében már csak két—három darab található belőle. Gáborjánházáról özv. Völgyi Vendelné különleges kölestörő mozsarat, „lükü"-t ajándékozott. Bár azon a vidéken még jónéhány lükü áll a gazdák pajtájában, a gáborjánházi az első, amely múzeumba került.

Bucskát — bortartó lapos hordót — kapott a múzeum Illés Páltól, s egy véséssel díszített bortartó csutorát Végi Istvántól Szijártóházáról. Mindkettőt lakodalomban használták a vendéglátók a múlt században.

Léránd Károlytól négy darab festményt vásárolt a múzeum. A képeket öccse, Léránd Zoltán festette, akinek kiállított képeivel a Múzeumi Hetek idején ismerkedhetett a zalai közönség. A képek a művész első munkái a múzeumban. Németh János zalaegerszegi kerámikus-iparművésztől hat darab művészi kerámiát vásárolt a múzeum, s ezzel a művész múzeumi anyaga jelentősen gyarapodott.

1967. január 3.

NAPTÁR

1967. január 3. Kedd. GENOVÉVA napja. A Nap kél 7 óra 32 perckor, nyugszik 16 óra 06 perckor. A Hold kél 0 óra 00 perckor, nyugszik 11 óra 29 perckor.

Időjárás

Várható időjárás ma estig: Változóan felhős, párás, helyenként ködös idő, szórványosan futó esőkkel, hózáporokkal. Mérsékelt, változó irányú, majd megélénkülő nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet kissé csökken. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0—mínusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 1—plusz 4 fok között. (MTI).

Kölesdi özvegyasszony, a lottó főnyeremény gazdája

Az 1966. év utolsó, s egyben 52. lottálatos, 5 240 450. számú lottószelvényét — amelyet a pécsi körzeti lottóirodában találtak a kiértékelők — özv. Sziártó Mártonné 64 éves kölesdi lakos töltötte ki. A szelvényen feltüntetett név és lakcím alapján az OTP Tolna megyei, szekszárdi fiókjának tisztviselője felkereste a nyertest. Sziártóné nyilván elnézte a számokat, mert először négyes találattal dicsekedett, s csak az OTP tisztviselőjétől tudta meg, hogy övé a főnyeremény.

Lénárt Zoltán festő

A korán elhunyt *Lérántt* Zoltán hagyatékából kiválasztott harminc vízfestmény megindító meglepetés: egy komoly és gyakran hibátlan, egyéni stílusú művésztehetség megnyilatkozásai. A kellemesen meleg barna színhangulatok költője, még zöldjeit és kékjeit is melegnek fejezi ki. A rajzot külön nem érezteti, körvonalai puhák, kellemesek. Témái és tónusai is kellemet, bensőséget és sejtelmest éreztetnek. Néha a németalföldi áhitatos öreg mesterek jutnak róla az ember emlékezetébe. *Enyhe tél. Piros kémény. Őszi hangulat. Borus idő* stb. csupa megható hangulat, tiszta színmuzsika.

B. A.

A Műcsarnok IX. csoport kiállítása.

Magyarság 1937. nov. 7.

Lénárt Zoltán

Legtehetségesebb a fiatalon elhalt *Lénárt* Zoltán. Vagy harminc finom akvarellt állitott ki. Tájképek ezek, tele a bársonyos szinek és gyöngéden egymásba mosódó tónusok költői hangulataival.

k. m.

enleyben rendezil.

Három művén a
Műtermében.
Weinwurm Lipót
1937. nov. 7.

65 —

165. Kelenvölgyi iskola, XI. ker: Gr. Család Alexandrina Gr. Katalinnal.
Vászon, olaj, 44·5 × 52·5 cm.

Őszi kiállítás, Ipolyi 78. szám

Βιβλιοθήκη Lenarth

42. l.

M.D.A.

Lenarth von Müllenbach aus Zips ötös 1550-ben Joe krakkói ötvösnél dolgozik mint tanonc

Művért. 1955. 1. sz.

Divéky Adorján: Magyarországi ötvösök Lengyelországban A XIV-XVIII. században 55. l.

Lenauer Antal

festő

özvegye meghalt

1758-ban Hagyatéká-

ban festének sok ké-

pe volt.

Házi Jenő dr

körlevele

Lendvai Artur

szül. Budapest 1876.

Evang.

1895/96 g. festő ösztöndíjas

Műemlékek Orsz. Bizottsága V. 307.

Lenauel Artur

1895/96

Ferkèpzomfoiskèvk

108. l.

M.D.K.

Lenbach

Festmény Bárkány Mária müvésznőről. Repr.

/A magyar származásu müvésznő, aki külföldön, élt és játszott, főleg Berlinben tartózkodott./

Bárkány Mária Budapesten c. közl.
Szinházi Élet. Bp. 1915. dec. 5-12. IV. évf.
14. sz. 14. lap.

MDK

Lenbach

Miguel porosz miniszter arcképe, a Műcsarnok tav.kiáll.-án.

Cikk: A király a ...

Vas.Ujs.1901. 48.évf. 296.l.

Lenbach
festő-

MDK

Richter János karmestert festette
meg

Balassa Imre: Erkölcsök az Operában
Nők Lapja, 1964. febr. 29. — 24 kép

Lenbach, festöm. MDK

260. Richter János/1843-1916/ arcképe.
1871-75-ig a Nemz. Szinh. karmagya volt.

Olf.
A M. Kir. Operaház emlékgyüjteménye.

1850-1867-ig terjedő időből emlékei. /253-261. sz./
Hölbr Nemz Szinh. 41-42.l.

Lenbach

1. Bertha Lenz

38. 1.

worthy of note was the establishment of the [illegible]
eight-hour day, holidays on pay, and legally fixed minimum wages. The law is in every respect a milestone in Hungarian social legislation.

As regards the present position of the Hungarian Labour Movement, the most important political organization, both in weight and numbers, is the Social Democrat Party, which has 12 representatives in the Lower House. A Christian Socialist Party was founded, on the basis of the principles of the famous encyclical letter of Pope Leo XIII before the War, but the party played no very important part in the labour movement until after the War. Turning to the extreme right, we find the National Labour Movement, which works under the auspices of the present Government, with the object of attracting Social Democrats and organizing them on a national basis. At present it has not made very much headway. There are also unions formed within the organization known as the *Actio Catholica,* whose members are recruited mostly from among

Lenbach

Müve nevepel
az Ernst-Múzeum társ-
ország. aukcióján.

M. 934. XII. 2.

Lenbach, Gerti

MNK

Liszt Ferencről és Sopronban tartózkodásáról vázlatot készített 1874-ben. 357 old.

Thier László: Liszt Ferenc soproni hangversenyei és műveinek nyilvános előadása. 1820-1965. 554.o.

Soproni Szemle, Helytört. Folyóirat. A. 1966. Kiadja Sopron Város Tanácsa

MOK

Lenbach Ferenc (1836-904).

64. Skalkép.

Igen komoly jelenet. Az 1870-es évek vége körül. (Lint-Zimmer, Bp.)

Muzsika. 1911.

65. Mollkép. 1881.

Olaj. Vászon. 1911 óta. Of.

Dr. André Csatkai: Versuch einer Franz Lint Monographie. Sonderabdruck aus d. „Bürgenländischen Heimatblättern" Jahrgang 1936. Hft 2. S. 54.

MDK

Lenbach Franz

magyar vonatkozású

lásd

Csánky: A XIX. és XX. sz. külföldi mesterei. Bpest. 1939. 57. l. képm. Nmz. Eat.

9. Franz von Lenbach.

Sz. Schrobenhausenben 1836. deczember 13-án. † Münchenben 1904. május 6-án.

Gróf Pálffy Pál nádor.

Térdig, jobbrafordultan áll, szembe néz. Jobb kezét csípőjére támasztotta, baljával pedig a közelében lévő talapzatra nehezedik. Simára lefésült hosszú haja, bajusza és legye galambősz, szemöldöke és szeme barna, arcza leberetvált. Mellét az aranygyapjas-rend jelvénye diszíti, a melyet nyaklánczon visel. Öltözete: galléros ing visszahajtott kézelővel, prémes mente és derékon megkötözött sötét köntös. Mögötte, az oszlopon innen, rojtos függöny lóg, melynek alját a talapzatra vetették. Jobbról erdős vidékre nyerünk kilátást, hol az égboltot zivataros felhők borítják. Felirata alól jobbra öt sorban: »PAVLVS PALFFI AB ERDEOD COMES REG. HVNG. PALATINVS.«

Festmény, fényezett fekete keretben, vászon, méretei 156: 124 cm. — Száma a törzsleltárban C: 57—186. és a régiben I. rész, pag. 64. Nº 8. — Jelzése 7. — Becsértéke 1200 K.

6—8. Német festő.

A XVII. századból.

6. *Michael Canniser.*

Egész alak, kissé jobbrafordultan áll, szembe néz. Jobb kezét csipőjére támasztotta, baljával pedig lábhoz eresztett kovás puskájának csövét fogja. Haja, szemöldöke, bajusza és körszakálla őszbevegyült, szeme kékesszürke. Öltözete: himzett köpeny ezüst gombokkal és ugyanilyen gombházakkal, vért, térdig érő barna kabát, sötétpiros szűk nadrág, magasszárú sárga csizma sarkantyukkal. Derekát piros öv szorítja, oldalán diszkard lóg. Oldalt jobbról, a nehéz terítővel letakart asztalon, a rojtos és himezett tarsoly mellett, kucsma köti le figyelmünket forgójának ékköves boglárján piros kővel és fehér gyöngygyel. A háttérben pillérek látszanak. Felirata fölül jobbra a koronás címer alatt hét sorban: »*Michael Canniser Zum Gottcheer Hoff-chur-Für : Dux In Bayern Rit-Vnd Obrister Wachtmaister Vber das Gräfflich: Fuggerisch Regiment Crabaten 1632. AEtatis suae 50. Jar.*«.

Festmény, fényezett fekete keretben, vászon, méretei 193·8:

Lenbach, Franz

német festő

Magyar vonatkozásai

Laid

MAGYAR MŰVÉSZET

1936. 348, 349. l.

Dr. Lajos Elmer

BUDAPEST
3. EMIR. 22
FEN 4 LEH

Lenbach, Franz

magyar vonatkozásu
4. képe

l.
Jmd

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/25 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszteremében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Lenbach, F.

festo

l.

Csatlakozó promontorium

III. 73. l.

Calderon.

ANDRÁSSY KATINKA GRÓFNÉ
LENBACH OLAJFESTMÉNYE
ANDRÁSSY GYULA GRÓF GYŰJTEMÉNYÉBŐL

Művészet 1904.

húzott vonással, tompa és meleg színeinek, aranyos lüszterben csillogó, barnás tonusának halk harmoniájával megrögzíteni a lelkek feneketlen mélységeiben kavargó komplikált folyamatokat, a forrongó érzelmek nyomán támadó hangulatok szálfinoman tagolt skáláját s ezeknek, az ember lelki szervezetében pihenés nélkül működő energiáknak az eredőjeképen, mindenkor az illető egyéniségnek, hogy úgy mondjuk, plátói ideáját sikerült elénk varázsolnia, keresetlen közvetlenséggel, játszi könnyedséggel és minden transzcendentális idealizmusa mellett is megdöbbentő reálizmussal és igazsággal.

Művészeti iskolák és kérészéletű, divatos áramlatok háborúságai nyomtalanúl viharzottak el fölötte. A legnagyobb zavargások közepette is rendíthetetlen öntudatossággal ment tovább a maga külön útján s Tiziano, Rembrandt és Rubens befolyásának hármas vértezetében, fönséges nyugalommal gázolt keresztül a lángelmeskedő epigonok által támasztott tüzek füst- és koromtengerén.

Emellett modern volt a szó legnemesebb értelmében, mert művészetében az egyéniség kultuszát űzte s örökös harcban állott a mindent nivelláló sablonnal, a konvencióval s a merev, akadémikus szabályok elkoptatott rongyaiba takarózó generalizációval. Az egyéniség tisztelete oly mélyen gyökerezett a lelkében, hogy festési modorát is az egyéniségek szerint változtatta és önmagát tán sohasem ismételte.

Pályafutását az „egyedülálló emberek" közös sorsának a jegyében kezdte meg s mikor már kész művész volt, még mindig hosszú éveken kellett küzdeni a gúnynyal, a kicsinyléssel s a kritikával, mely tőle eleinte még a tehetséget is megtagadta.

Schrobenhausenban, Felső-Bajorországban született 1836-ban s egyszerű kőművesmesternek volt a fia. Szülei ugyanerre a mesterségre szánták, de nem valami nagy sikerrel, mert a fiatal Lenbach a landshuti iskolában megismerkedvén a rajzolás elemeivel, teljesen erre adta magát s csakhamar elhagyván az apai házat, Augsburgba ment, ahol a politechnikumot látogatta, majd Sickinger müncheni fafaragó műhelyébe került.

1856-ban beiratkozott a müncheni akadémiára, ahol azonban nem sokáig volt maradása és a megcsontosodott, üres akadémiai szabályok béklyói közül Gräfle festő műtermébe menekült. De itt is hamarosan ráunt mesterének kothurnusos és külsőségekben tetszelgő művészetére s az akkor már jónevű Piloty-hoz pártolt át, akivel bejárta Olaszországot és megfestette első ismertebb művét, a „Római Titus-kapu"-t.

Alig másfél év mulva Piloty-t is otthagyta és 1860-ban meghívást kapott a weimári művészeti iskola egyik tanári székére. Engedett is a meghívásnak, de nem tudván megbarátkozni a sivár környezettel, innen is hamarosan kereket oldott, miután első kiállított arcképeivel a támadásoknak egész özönét zúdította magára.

Ebben az időtájban ismerkedett meg Schack gróffal, a nagy mecenással, a ki fölismervén a fiatal művész rendkívüli tehetségeit, védőszárnyai alá vette őt, ismételten beutaztatta vele Spanyolországot és Olaszországot, ahonnan a renaissancekori régi nagy mesterek alkotásainak remekbe készült másolataival tért vissza Münchenbe.

Első igazi nagy sikerét Bécsben aratta, ahonnan Ferenc József király meghívására lerándult Budára is és a király arcképén kívül még Strossmayer püspökét is lefestette.

1875—76-ban beutazta Egyiptomot és Marokkót, ahonnan Münchenbe tért vissza és ott állandóan megtelepedett. Legtöbb mesterművét e pompás műteremben festette.

Ettől az időtől fogva szédítő gyorsasággal emelkedett s egyre-másra aratta sikereit. Császárok, királyok, fejedelmek s más egyéb hírességek vetélkedtek azért, hogy arcmásukat Lenbach által megörökíttessék, úgy, hogy a művész alig győzte a munkát, mely vállaira zúdult. Csaknem minden esztendőben kisebb-nagyobb kollekciókkal vett részt a müncheni és külföldi kiállításokon, amelyeken garmadával termett számára a babér és elismerés. Budapesti kiállításokon is több ízben szerepelt s legutóbb három esztendővel ezelőtt huszonkét műből álló kollekcióval jelent meg az „Országos Magyar Képzőművészeti Társulat" Tavaszi Nemzetközi Kiállításán.

Lenbach

magyar vonatkozásai

Gombosi György

Andrássy Gyula gróf

gyűjteménye. 5/

MAGYAR MŰVÉSZET

1927. 438. l.

440. l.

(képpel)

Lenbach

iród

z Csat Liszt I.

173. l.

áros polgármestere

ros Bizottságának

Budapest.

IX., Rákos u. 10.

sz. mintája — 1480

Lenbach, festő

Hires arcképfestő 1874-ben Horpácson egy ceruzavázlatot készitett a társaságról, akik Lisztet elkisérték. 219.old. 43.jegyz

Csatkai Endre: Liszt Ferenc és Sopron. 208.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XV. 1961. Sopron

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Lenbach Ferenc.

szül 1836. Schrobenhausen. Él Münchenben

575. Gróf Andrássy Katinka arczképe.

Mücs. - A bp.-i Orvosszövetség Mü-kiállitása. 1902.
Kat. 54.l.

MDK

Lenbach Ferenc tanár

Dr. Hamacher arcképe, olajfm. Mgt.
Lett bárónő arcképe, " "
Lenbach Gabriella arcképe, olajfm. Mgt.

KMT 19ol.tav. nemzetk. kiáll. 28.lap

MDK

Lenbach Ferenc tanár

Bismarck herceg arcképe, olajfm. Mgt.
"Herodias" " "

KMT 19ol. tav. nemzetk. kiáll. 27.lap

MDK

Lenbach Ferenc tanár

Willey amerikai hölgy arcképe, olajfm. Mgt.
Joachim arcképe, " "
Scheff kisasszony a kutyájával, " "

KMT 19ol.tav. nemzetk. kiáll. 27.lap

MDK

Lenbach Ferenc tanár

Allmers költő arcképe, olajfm. Mgt.
Asszony gyerékkel, " "
Lenbach a kis leányával " "

KMT 19cl.tav. nemzetk. kiáll. 27.lap

Lenbach Ferenc tanár

Björnsorn arcképe, olajfm. Mgt.
Virchow tanár arcképe, " "
Lenbach tanár leányának Marionnak az arcképe,
olajfm. Mgt.

KMT 19ol.tav. nemzetk. kiáll. 27.lap

MDK

Lenbach Ferenc tanár

Trabbia hercegné arcképe, olajfm. Mgt.
Miguel miniszter " " "
Lenbach Gabriella " " "

KMT 19ol.tav. nemzetk. kiáll. 27.lap

MDK

Lenbach Ferenc tanár

Lingg Hermann arcképe. Vázlat. Mgt.
Bayer tanár arcképe, oäjfm. Mgt.
Gold kisasszony arcképe, " "

KMT 19ol.tav. nemzetk. kiáll. 27.lap

MDK

Lenbach Ferenc

A szolnoki művésztelep. P.H. 1928 évi nagy naptára.
74.l.

M.D.K.

Franz von Lenbach

Osztrák festőművész gr.Nákó Kálmánnéról készült portréja. Repr.

Hamvay Odön: gr.Nákó Kálmánné festményeiről rendezett kiállitási emlékalbum. 14.old.

MDK

Laubach Franz.

Mallkép. 1884. Of.

Muzik 1911 ü. Rosenberg:

„... Laubach lélekábrázoló alkotásainak legfőbb értéke abban rejlik."

K. André Csatkai: Versuch einer Franz Liszt Ikonographie. - Sonderabdruck aus d. „Burgenländischen Heimatblättern." Jahrg. 1936. Heft 2. S. 56.

Lieber Herr.

Neuruppin, 1934.

Mai 1911 in Neuruppin:

... Gestern Fahrt Schwerin-Ludwigslust ...

Mit Segelflugzeug.

K. Kurze Antwort: Besuch eure Firma sind Flugzeuge. - Brandenburg Typ K, Segelflugzeug Typ Wright. Preis 1936 RM 2.50.

Lenbach Franz von

német festő

Gróf Wimpffen Mária,
férj. gróf Zichy
Tivadarné, szül.
Végh Gyulánné
arcképe
krém és pastell rajz
1898-ból.

Végh Gyula: Borsodi
Lelkek - Borsod, 1927.
-1946. 2. l.

116 korona kifizetéséről az
7 2 okt. mellékletével együtt,
gyes Rieskürlése végett, hiva-
beterjesztem.
1908 január hó 22-én

Salamonfersova
Mária Ilonka

LENBACHER, Andreas Rönnius

Vägvisare till Bec Hellouin, Burgundi 1761

Ars 1936/1-3. 232.

Gyetva R. kath. pléb. templom.

Latinkereszt alakban, központi négyszögén lap
hajóiban kosáríves dongaboltozatokkal a XI
épült.Tornya XVII. s. beli.

Orgona alatt a jobb oldali mellékoltáron, antipe
század első feléből. Festménye a tisztitóhel
törülmetszett gyetvai alakokkal.

Szózzék fából, czopfstílű, három fadomborművel
Mózes szobrával.

Sekrestyében:

1. Örökmécses, vert bádogból, rokokó, használatl

2. Kereszt, koporsóra való, kulcsra járó srófokkal,

A parochián:

3. Kehely, aranyozott ezüst; hatkaréjos tal
cuppakosarán kék zománczos alapon zomán

AZ ORSZÁGOS MAGYAR

KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT MŰCSARNOKÁBAN

ANDRÁSSY-ÚT 69. SZ.

MAGYAR MŰVEK TAVASZI KIÁLLITÁSA.

LENBACH F.

ARCZKÉP-GYÜJTEMÉNYE

ÉS

SCHECHEREWSKI W.

«SZIBÉRIA FELÉ» CZIMŰ NAGY OLAJKÉPE.

1893. ÉVI MÁRCZIUS HÓ 28-TÓL

NAPONKINT LÁTHATÓ DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG.

Belépti dij: 50 kr., vasárnap és ünnepeken d. u. 1 órától: 20 kr.

*

A tárgymutató ára: 10 kr.

Franklin-Társulat könyvnyomdája.

II. Terem.

Schecherewski Wladimir. «Szibéria felé.» Olajfestmény.

III. és IV. Terem.

Lenbach Franz arczkép-gyüjteménye.

Lenbach Franz, szül. 1836 decz. 13-án, Felső-Bajorországban, Schrobenhausenben; eleinte atyja mellett a kőmívességet tanulta; később Augsburgban, Gräfle műtermében, festőnek képezte magát; majd rövid időn át a müncheni akadémiát látogatta s 1857-ben Piloty iskolájába lépett be. Pilotyval együtt utazott 1858-ban először Rómába, a hol a régi mestereket tanulmányozta s a Forum Romanumot festette meg, oly erélyes felfogással s oly hatalmas színhatással, hogy e képe rendkivüli sikert aratott. Rómából hazatérve, több arczképet festett, Rembrandt és a velenczei mesterek szellemében. 1860-ban rövid időn át a weimari művészi iskolán volt tanár, majd ismét Münchenben telepedett meg, hol gróf Schack, az ismert képtár tulajdonosa lett figyelmes reá s Lenbachot Olaszországba, később Spanyolországba küldte, hol képtára számára kivált Rubens, Tizian, Giorgione és Velasquez remekműveit másolta. Lenbach a régi mesterek felfogásába teljesen beleélte magát, másolatai bámulatosan hívek s azokon tökéletesitette művészetének jellemző sajátságait. Az 1873-ki bécsi kiállítás alkalmával arczképeinek egy egész csoportjával lépett már fel, a többek között I. Vilmos

császár és királyunk ő felségének képmásaival is, melyek Lenbach hírnevét Bécsben is megalapították s alkalmat szolgáltattak arra, hogy ott hosszabb tartózkodás alatt számos kitűnőségnek — a többek között Andrássy Gyula gróf és grófnő — arczképeit megfesthette. Egymásután jöttek létre ez után legnevezetesebb arczképei, a művészek és írók közől Wagner, Liszt, Piloty, Heyse, az államférfiak és tudósok sorából Gladstone, Helmholtz, Döllinger és Moltke, a nagy hadvezér remek képmásai. Végűl, 1870-ben, a berlini országos képtár számára megrendelték Bismarcknak arczképét is, a mely annyira sikerűlt, hogy azóta a vaskanczellárt még sokszor ábrázolta Lenbach páratlanul jellemző erővel, hol sisakkal, hol födetlen fejjel, hol kerti kalapban, a szószéken s fesztelenül a dolgozó szobában. Ez alapította meg azt a szoros összeköttetést a nagy német államférfiú s hivatott ábrázolója között, mely nagyon emlékeztet Van Dyck és I. Károly, Holbein és VIII. Henrik, Kranach és Luther, Le Brun és XIV. Lajos példájára, kiknek neveit a művészet története mindenkorra összefűzte.

«Világos, hogy a nagy művésznek kissé nyers, a mellett mégis gondolkozó és szellemes egyénisége, mely az udvaronczi simaságtól menten meg tudta őrizni a maga ó-bajor eredetiségét, rokonszenves volt a hatalmas herczegnek, különben nem lett volna hajlandó bizalmas közelségben magánál megtűrni a mestert, mert rendszeres «ülésre» nem volt sem ideje, sem kedve. S ezért Lenbach Bismarck-arczképei inkább lopva mint másolva készültek a természet után, s ebből a szempontból kell azokat megbirálni. Lenbach nem lehetett Bismarcknak kegyelt festője a nélkül, hogy világszerte a nyilvános életnek legkimagaslóbb alakjai ne törekedtek volna a megörökítésre az ő mesteri ecsetje által. A téli hónapok alatt a Borghese palotában s időközönkint Münchenben, nem régen nagy fénynyel berendezett kerti házában, folyton változó előkelő nemzetközi társaság környezi a világhírű művészt. Rómában különben XIII. Leo pápának, Margherita királynőnek, Minghettinek arczképei készültek általánosan elismert sikerrel. Ujabban azonban

Németországba helyezte át művészetének súlypontját, igen helyesen átérezve azt, hogy semmi sem laposodik el annyira, mint korunknak nemzetközi remeklési vágya, a melynek már Mengs is áldozatul esett, a kinek maradandó művészi jelentőségét semmi sem csorbítja annyira, mint az, hogy nem gyökerezett a nemzeti talajban. Igy került Lenbach ismét Berlinbe, a hol I. Vilmos császárnak aggkori fenséggel teljes arczképét, a trónörökösnek, nejének és gyermekeinek képmásait festette meg. Megszokott eljárása mellett, hogy az ábrázoltat a legkülönbözőbb oldalról fogja fel s egész lényét törekszik áthatóan megérteni, lassankint egy oly jellem-festővé vált, a kit a modern művészek közől csak kevesen tudtak megközelíteni, tulszárnyalni egyikök sem.»

(Friedrich Pecht, Geschichte der Münchener Kunst im neunzehnten Jahrhundert.)

*

«... Tizian arany-tónusát Rembrandt félhomályával köti (Lenbach) össze egy oly, egészen új és eredeti szín összhanggá, mely az ő művészetében a hetvenes évek kezdetétől fogva jutott teljes érvényre, a mikor Bismarcknak és Moltkének első arczképeit festette. Az ábrázolás súlypontját a lelki állapot megragadására fekteti, melyet a lélek-búvár éles elemzésével törekszik megfejteni és hangsúlyozni, s feláldoz annak mindent, a mi mellékes. Annál inkább domborítja ki a sötét háttérből a fejet, a melyre a világosságot rendszerint összpontosítja. A megvilágított fejet átlátszó, aranyos fénynyel átszűrt félhomálylyal környezi, s ez által a színek oly bűvös hatásba olvadnak össze, melytől az arcz vonásaira eszményi ihlet árad s egyszersmind a nézőt közvetlen környezetéből a történeti alakok megértéséhez szükséges távolságba helyezi.

(Adolf Rosenberg, Geschichte der modernen Kunst.)

A kiállított arczképek jegyzéke.

1. Szász-Koburg-Gotha Klementina herczegnő ő kir. fenségének arczképe. Olajfestmény.

2. Bismarck Otto, lauenburgi herczeg, volt kanczellár arczképe. Olajfestmény.

3. Női arczkép. Olajfestmény.

4. Női arczkép. Olajfestmény.

5. Tanulmány. Olajszín-vázlat.

6. Hohenlohe-Schillingsfürst Chlodvig herczeg, Elzasz-Lotharingia helytartójának arczképe. Olajszín-vázlat.

7. Döllinger Ignácz, az ó-katholikus szövetkezet megalapítójának arczképe. († 1890 jan. 10-én). Olajfestmény.

8. Luitpold, bajor regens-herczeg ő kir. fenségének arczképe. Olajfestmény.

9. A gyermek és dadája. Olajszín-vázlat.

10. Liszt Ferencz arczképe. († 1886 julius 31-én.) Olajfestmény.

11. Tanulmány. Olajfestmény.

12. Heyse Paul regény-író és költő arczképe. Olajfestmény.

13. Minghetti Marco, volt olasz minister és kiváló államférfiú arczképe. († 1886 deczember 10-én.) Olajfestmény.

14. Két tanulmány-fej. Pasztell-rajz.

15. Bismarck herczeg arczképe. Pasztell-rajz.

16. Mme Marion Crowford arczképe. Pasztell-rajz.

17. Női arczkép-vázlat. Pasztell-rajz.

18. Női arczkép. Pasztell-rajz.
19. Gyermek-fej. Pasztell-rajz.

A többi termekben.

Magyar művek váltakozó tavaszi kiállitása. A művek czímei és árai czím-lapokon vannak feltüntetve. A megvett művek a kiállításból azonnal átvehetők.

Lenbach, Franz

Städtisches Muse-
um Budapest
archeje.

Jeuch Kristóf jogtan

Győri Levele 1941. 186.

A győri ipar történetéről

LENCHÉS MÁRIA MAGDALENA - festő

KULTÚRA Hajdú-Bihari Napló 1996. JÚLIUS 19., PÉNTEK

Washingtonból hazahozott ismerős világok

VITÉZ FERENC

Püspökladányból, illetve Debrecenből, a Svetits Intézetből indult még a második nagy háborúban a tengerentúlra Lenchés Mária Magdalena, aki az augusztus közepéig látható retrospektív tárlatának Kossuth-egyetemi megnyitójára személyesen is visszatért az első iskolavárosba. (A családi kötődés ezáltal már többszörösen friss a városhoz: férje könyvtáradománnyal segítette a debreceni közgazdászképzés beindítását.)

A félszázhoz közelítő kiállított festmény (két rajzos vázlattal együtt) a festőnő tematikai és stílusbeli érdeklődéséről is hiteles képi beszámolót ad. Érdeklődésének középpontjában a táj és az ember egyszerre él, féltucatnyi reprezentatív formában is: úgy mint a tájfestményben, az emberalak-ábrázolásban, a figuralitás táj-élményű megjelenítésében az ember és a természeti környezet együttes jelenlétével, ezen túl a tájképek sajátos változatában, a városképekben (Velence, Budapest), valamint az ember mozgásának és lénye igényelte zeneiségének a képi kifejezéseiben. Ez utóbbi feldolgozott téma – színvilágán, ecsetkezelésén túl – dinamikájában és motívumvilágában konkrétan is utal a 19. század végének francia képzőművészeti irányzataira. Felfedezhetők itt az impresszionista, posztimpresszionista és szimbolista hatások, megragadó rajza a táncosnőről vagy festménye a plain-air környezetben ábrázolt csoportos női táncról egyként idézi Degas vagy Renoir, illetve szín- és környezethangulatában Gauguin világát.

Kolorizmusában Lenchés Mária Magdalenának nincsenek jelenségszintűen érdemleges újításai, ám értékesnek mondható az a mód, ahogyan harmonizálja a táj, az ember és annak a belső hangulata idézte univerzumot. Képes tehát arra, hogy ha a világ avantgárd megközelítését háttérbe szorító vizuális közlésével intellektuálisan és emocionálisan egyaránt továbbgondolandó műveket hozzon létre.

Indonéz táncosnők

Fotó: Horváth Katalin reprodukciója

Nehéz a művészettörténetileg immár száz év távlatából ítélt korra jellemző sajátosságokat ma értékelni, mert az ábrázolásmód érzelmi és verbális közvetítése jelen értékei mellett ugyanakkor némi anakronisztikus felhangot hívhat elő, mindemellett a festői, szakmai kivitelezés nemigen hagy kívánnivalókat maga után. Művészi szemléletében is felfedezhetjük a mozgás, a zeneiség és a hangulat együttes megjelenítésének egyéni módját, ám olyan rímeknek érezzük ezeket, melyek évszázadnyi távlatból csengenek fel ismét – immár bennünk.

Lenchés Mária Magdaléna, aki a képzőművészeti főiskolai diploma megszerzését követően majdnem harminc éve rendezte első önálló kiállítását az Egyesült Államokban, ma tagja számos képzőművészeti egyesületnek, sőt egy olyan társaságnak is, amely kizárólag a női képzőművészeket sorolja tagjai közé. Tehát elismerten is női művésznek számít az újhazában, vállalva és meg is valósítva azokat az attribútumokat, amik tulajdonképpen nőivé teszik a művészetét – ha lehet egyáltalán ilyen kategóriákat teremteni a befogadásban. Női az a nyitottság, amivel városképet, tájat, embert vagy hangulatot, impressziót fest; női az az intimitás, amivel kitárulkozik a kapcsolatok megjelenítésében úgy két ember között, mint az ember és a környezete, az ember és lelkiállapotának képileg is megjeleníthető hangulata között.

Lenchés Mária Magdalenának női a táncra, a mozgás kifejezésére való hajlandósága, s annak tekinthető az a romantikus idillkeresés is, ami egyszerre aktuális és múltba révedő. A festményein megjelenített korok, egzotikus tájak, hangulatok, jellemek és érzelmi asszociációs mezők az ember békéjének megteremtését szolgálják, s ebből a nézőpontból a Washingtonból visszatért festőnő kiállítása az értékkeresés sajátos értelmezéseként is felfogható. – Engedjük meg magunkban útját ismét a szépnek, a harmonikusnak, mindannak, aminek köze van a természethez, az örök értékekhez, a művészetekhez, mint például a zenéhez, a költészethez vagy éppen a tánchoz, mert csak így lehetünk teljes értékűek s olyan emberek, akikre majd méltán emlékezhetnek újabb száz vagy ezer év távlatából.

MIKOR – HOL?

MOZI

Még zöldebb a szomszéd nője. Víg: 4, 6, 8, 10.
Bilko főtörzs. Hungária: 5, 7, 9.
Egy indián Párizsban. Meteor: 9.
Tiszta játszma. Víg kamara: 5.
Zongoralecke. Víg kamara: 7, 9.
Rés a pajzson. Autósmozi: 9.
Az elhagyott bolygó. Hajdúszoboszló, terem: f. 8.
Tűz a víz alá. Hajdúszoboszló, kert: 9.

PROGRAMOK

Debrecen

A Civil Ifjúsági Alapítvány által szervezett Kálvin téri utcazene fellépői:

17 óra: Szentgyörgyi Rozi és a Kuckó gyermekszínház (népek dalai);
18 óra: Bánsági Kálmán és Balogh János (gitárduó, Katona Mónika – ének);
19 óra: ütősök (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola);
20 óra: Ur Gabriella zongoraművésznő (Scott Joplin – ragtime zene és népszerű komolyzene).

8–14 óra: a Magyarságmentési Misszió Alapítvány cipész- és gázkészülék-szerelő szakmákkal kiegészült ingyenes javításokkal várja a rászorulókat a Kossuth utca 18. szám alatt.
9–12 óra: a Tartalékos Katonák Országos Egyesülete megyei szervezetének tagsági összejövetele a hadkiegészítő parancsnokságon (Péterfia utca 58/a).
10 óra: a Magyar Turisztikai Egyesület II. dzsemborijának megnyitója – a millecentenárium jegyében – a megyeháza Árpád termében.
10 és 18 óra: gyermekfoglalkozás és koncerttel, pantomimmal egybekötött zenés evangelizációs istentisztelet – a nyitott bibliasátor evangelizációs sorozat keretében – a tócóskerti lakótelepen (István út–Kishegyesi út sarok).
10–15 óra: ingyenes tanítvány-, tanár- és albérletközvetítés a Kossuth Lajos Tudományegyetemen működő Pont szolgáltatóirodában (telefonszám: 316-666/2414).
14–16 óra: ingyenes jogi tanácsadás a családsegítő szolgálatnál (Mester utca 1.).
16–17 óra: társadalombiztosítási tanácsadás a tócóskerti Forrás segítőszolgálatnál (Kishegyesi út 36.).

Legyen országos főhatósága az

Debrecen (HBN) – Rövid helyzetértékelést és ajánlást fogadtak el a július elején Debrecenben megrendezett, Az építészet és környezetkultúra propagálása, minőségének javítása című konferencia résztvevői. Az első- és másodfokú építésügyi hatóságok köztisztviselői a dokumentumot elküldték a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszternek, a belügyminiszternek, továbbá a szakmai érdekképviseleti szerveknek.

A konferencián résztvevőket – a közös nyilatkozat szerint – aggasztja, hogy az építésügyet nem a jelentőségéhez mérten kezelik, valamint hogy nem látható az építésügyi igazgatás társadalmi megbecsülésére való törekvés. Szükségesnek tartják az építésügyi hatóságok szakmai megerősítését, az építési hatósági rendszer korszerűsítését.

Igénylik szakmai társadalmi szervezeteiktől (Magyar Urbanisztikai Társaság, Építéstudományi Egyesület, Magyar Építészek Kamarája és Szövetsége), hogy emeljék fel szavukat a következők érdekében. Az alkotm
ban kapjon helyet a
lepülésrendezés üg
nyek, épületek lé
fenntartásának, szak
zetbarát, esztétikus,
megfelelő emberi él
sítására irányuló tö
és joga. Legyen az
képviselő, meghatá
országos főhatósága
területnek is. Fonto
mányzat, hogy a 42
viselői és közalkalm
leépítésnek milyer

NAPLÓ 500

A Napló és a Bringaklub túrasorozata

A Hajdú-bihari Napló és a Debreceni Bringaklub újra megrendezi Bringázz velünk a megyében! akcióját, amely április 20. és augusztus 31. között összesen 11 túrából áll. Aki mindegyiket teljesíti, az összesen 1090 kilométert tölt nyeregben. Ám azok is jogosultak arra, hogy a Napló őszi, vekeri-tavi kirándulásán külön csoportban vegyenek részt az ajándékok sorsolásán, akik legalább 500 kilométert kerekeznek.

A 7. túra résztvevői július 20-án – szombaton – reggel 6.30-tól 7 óráig gyülekeznek a Diószegi út elején. Útvonal: Debrecen–Bánk–Létavértes–Pocsaj–Kismarja–Nagykereki–Kismarja–Pocsaj–Hosszúpályi– Panorámaút– Debrecen – 98 kilométer.

A kerékpártúrán mindenki a saját felelősségére indul, és csak 12 éven felüliek vehetnek részt. Vidéki olvasóink a térképen jelzett útvonalakon menet közben is csatlakozhatnak. A túrákon részt vevő kerékpárosok biztonságáról – a tavalyi évhez hasonlóan – a rendőrség mellett a közúti igazgatóság gondoskodik. A korábbi hagyományoknak megfelelően a túrákat

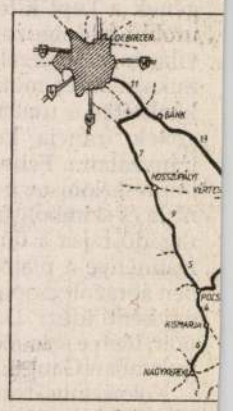
Mivel nem versenyről, hanem túráról van szó, az indulóknak természetesen be kell tartaniuk a KRESZ előírásait. Minden túrán elsősegélynyújtó is rendelkezésre áll, a menet közben előforduló kisebb hibákat a Kammerer Sport kerékpárüzlet (Debrec
la u. 7., tel.: 411-126)
ja el.

A túrákkal kapc
sóink a Napló ügyf
lefonján, a 310-700
mon és a fent eml

GYÜLEKEZÉS:

a Diószegi út eleje

reggel
6.30-tól 7.00 óráig.

A térképet Kammerer Gábor, a Bringaklub egyesület titkára készítette.

IGAZOLÓLAP

Név:

Lakcím:

1996. júliu

7 Nagy
túra

Táv:

MDV

Leuchtenstern mérnök

„Plan der Vestung Raab" munkája-
ban a vár átalakításának tervrajzát
hozza. 300-ból

Gazdag László: Győr város térképei. 295.o.

Arrabona, 7.1965. A Győri Múzeum Évkönyve. Győr. 1965
Győr-Sopronmegyei Nyomda. Győr

Lenck Árpád Béla

111 Téli táj Debrecenből olejf. 200 — P

Nemzeti Szalon
Tavaszi Szalon 1937

Pietro Longhi.

:n. † ugyanott 1785-ben.

n, de szembe nézve, tojásdad
van ábrázolva. Jobb kezében
isakot tart. A nyakába vetett
as-rend jelvényét, mellén pedig
piros szalagját viseli. Szemöl-
isza és szakálla beretvált. Inge
ől valók és kifordított ele ű

cm. — Lelt. sz. 1347. — Vétetett
500 lirán (460 K-án.) — Elszá-
79–95). — Az elszámolásra nézve
november 28-iki 61301 sz. min.
lást elfogadta az 1900 november
z 1901 augusztus 26-iki 373

ajstr. 25. l. — Verzeichniss № 27.

111
92 (1347)
626 (507).

92

Lenc A. Béla

Művészet 1937. 11-12. számaiban 136.137. lapjain említve.

Neve helyesen:

Lenck Á. Béla

Művészet. 1937. 154. l.
(Helyreigazítás.)

VILLA,
1800 körül.
Aranyozott ezüst.

ÉKSZERTÁLKA,
ovális, MI monogrammal.
XIX. század eleje.
Aranyozott ezüst, átm. 13 cm.

DÉNES FELÁLDOZZA MAGÁT NAGY LAJOSÉRT
Dombormű keretben.
Magyar munka 1860 körül.
Ezüst, mag. 44 cm.

BALAMBÉR KIRÁLY CSATÁJA
Dombormű keretben.
Magyar munka 1860 körülről.
Ezüst, mag. 43 cm.

KANÁL,
6 drb., fekete zománccal.
XIX. század.
Aranyozott ezüst.

TÁNYÉR
XIX. század.
Zománcos réz, átm. 19 cm.

PUTTÓ DELFINEN,
ezüst, tálcát tart, kerekeken.
Ipolyi címerével

Lenck Árpád Béla

Szül. 1897. Bécs festő

l.

Sörberető. 306 l.

„Különösen nyári vasárnapokon, szeles időben mutat szörnyű képet a város. Tessék ilyenkor megnézni akár a központ utcáit és tereit, például az áruházak és a lakótelepi piacok környékét, valóságos szeméttelepek keletkeznek a nemtörődöm utcai árusok és az igénytelen járókelők gondatlansága folytán" – írja egy olvasónk. A jövő héten hétfőtől a Napló Debrecen és a megye városai tisztaságának helyzetét tűzi napirendre, s világítja meg különböző szemszögből. Más olvasóinktól is szívesen vesszük, ha véleményt formál vagy ráirányítja a figyelmet egy-egy helyi problémára.

Egyetemes és humánus

Debrecen (HBN) – Származására mindig büszke volt, s bár élete nagy részét külföldön töltötte, minden évben hazajött Magyarországra Lenchés Mária Magdalena amerikai magyar festőművész, akinek az életmű-kiállítását kedden nyitotta meg Éles Csaba művészettörténész a Kossuth-egyetem könyvtárának kiállítótermében – a tárlatot a KLTE könyvtára és a Debreceni Nyári Egyetem közösen rendezte.

A püspökladányi születésű Lenchés Mária Magdalena tanulmányait Debrecenben, a Svetits Intézetben kezdte, a képzőművészeti főiskolát Washingtonban végezte el – itt volt első s ez év tavaszán a mostanit megelőző eddigi utolsó önálló tárlata is. A legjobban az olajfestést kedveli, de szeret pasztellel és akvarellel dolgozni, foglalkozik a grafikával. A realista művészet követőjének (de nem fotorealistának) tartja magát – retrospektív tárlata az impresszionista és szimbolista hagyományok hű és egyéni továbbéltetőjének mutatja. Vallomása szerint a művészetnek univerzálisnak és humánusnak kell lennie, ami visszatükrözi az élet örökké változó formáját.

Rendezik a képeket – Lenchés Mária Magdalena életmű-kiállítása augusztus 13-ig látható Fotó: Horváth Katalin

Hajdú Bihari Napló
1996. VIII. 17.

11, 19, 39, 42, 50, 44.

28 081 Ft-ot fizet a hármas,
216 Ft-ot a kettes.

A halmozott nettó nyereményösszeg
74 620 721 Ft
átkerül a 30. hétre.

Még egy fontos információ!

Vágja ki ezt a szelvényt és visszakapja az újság árát, ha még a héten 180 Ft értékű játékszelvényt vásárol.

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ
FÜGGETLEN NAPILAP

Főszerkesztő: **Bakó Endre.**
Főszerkesztő-helyettes: **Porcsin Zsolt.**
Vezető főmunkatárs: **Gulyás Imre.**
Szerkesztők: **Barna Attila, Tóth Dénes, T. Szűcs József.**
Tervezőszerkesztő: **Bőde Gábor.**
Rovatvezetők: **Porcsin Zsolt** (társadalom), **Petneházi Attila** (gazdaság), **Erdei Sándor** (kultúra), **Iklódy János** (fotó), **Kiripolszky Tamás** (mb.) (sport).
Szerkesztőség: Debrecen, Dósa nádor tér 10. Telefon: 412-144*, 413-395, sportrovat: 417-152, telefax: 412-326.
Regionális szerkesztőségek: Hajdúnánás, Bocskai u. 12–14. Telefon: 382-754, 382-748, telefon/telefax: 382-784.
Berettyóújfalu, Dózsa György u. 20. Telefon: Berettyóújfalu (54) 401-990.
Budapesti szerkesztőség: Inform Stúdió, Budapest (ISB). 1054 Budapest V., Báthory u. 7., III. em. 8. Telefon: 111-4475. Szerkesztőségvezető: **Dombrovszky Ádám.**
Hírügynökségek: Magyar Távirati Iroda (MTI), Associated Press (AP).
Kiadja a Napló Lapkiadó Kft., Debrecen, Dósa nádor tér 10. Postacím: 4001 Debrecen, Postafiók 72. Telefon: 412-144*, telefax: 417-985.
Felelős kiadók: **Thomas Koch** és **Bakó Endre.**
Ügyvezető igazgatók: **Bényeiné Kiss Éva, Boros Sándor, Fábryné Mészáros Katalin, Thomas Koch.**
Reklám és hirdetés: **Pápai András.**
Terjesztés: **Machlik Aranka.**
Nyomás: Inform Stúdió Kft., Debrecen, Balmazújvárosi út 11. Telefon: 413-101.
Az előfizetők részére terjeszti az Inform Stúdió Kft., Debrecen, Balmazújvárosi út 11. Telefon: 413-101.
Felelős vezető: **Drágossy Richárd** ügyvezető igazgató
Árusításban terjeszti a Napló Lapkiadó Kft., Debrecen, Dósa nádor tér 10. Postacím: 4001 Debrecen, Postafiók 72. Telefon: 412-144*, telefax: 417-985.
Előfizethető az Inform Stúdió Kft. hírlapkézbesítőinél vagy átutalással az Inform Stúdió Kft. Postabank Rt.-nél vezetett 11-99-300-1 02302322-00070003 pénzforgalmi jelzőszámára, valamint megrendelhető a kiadó és a regionális szerkesztőségek címén.
Az előfizetés díja: egy hónapra 551 forint, negyedévre 1653 forint, fél évre 3306 forint, egy évre 6612 forint. Áruspéldányok ára hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton: 25,20 forint, pénteken 28,20 forint. (Az árak az áfát is tartalmazzák.)
Index: 25 627. **ISSN 0133–1051**

italozás során kele
mek miatt kedden c
hakéssel vett revans
keresztesi férfi.

Nem volt nehéz
tárváros eldugott u
főúton megszólított
tön kérdéssel válas
sünkre: „A gyilkos
tek?...” A picinyk
mellett sárgán pomp
gótábla virít, előtte
ruhás nyomozó áll:
lőket várják. A gyan
elfogták, most hallga

Jelcin

Moszkva (MTI) – Eg
koló hatásúnak mi
orosz elnök áprilisi
egészségi állapota kö
séget kedden a Reute
sa. Laurence McQu
volt annak a két ame
tónak, aki – néhány
íróval együtt – ott le
Jelcin és Al Gore ame
keddi találkozóján.

A barvihai szanat
dik emeletén a sajtó
beterelték egy teremb
tósok felvételeket ké
Az orosz elnök már
dül, vigyázzállásban,
tona, karjait oldalá
Tekintete mereven
s úgy tűnt, nem vett

Merényletl

Kijev (MTI) – Pok
kedden Pavlo Laz
miniszterelnök gép
ben, miközben a ko
voja a kijevi repülő
A detonáció megr
renko gépkocsiját,
azonban sértetlen
banás akkor történt
tó felhajtott a Dnye
jára. Lazarenko a n
letet követően nyc
egy másik gépkocs
ta útját a repülőtér
hajtónál egy méter
méter széles kráte
lajba a detonáció.

Rendőrségi Napilap levele

Sóváry János: Korsós leány

„érzései", mert a bizonytalanságban élő számára az ész mégis biztosabb alap az érzelemnél. Amint a bizonytalanság eljutott addig, hogy írásai „tárgya" legyen, ugyanígy követeli a formai biztonságot, a „Máraias" klasszikus stilfegyelmet. Márai világlátása stilusát és írói egyéniségét inkább magyarázza, mint a Kolozsvári védje a modorossággal és közönyösséggel. Ha *Arany* és *Kemény* fegyelmezett, mérsékelt „hangok" voltak a negyvennyolcas vihar után, *Ady* viharát követő visszahatás idején nem volt-e, és nincs-e helyén Márai tartózkodó fegyelmezettsége, *Tamási* szimbolikus játékossága, mindkettőjük öncélú művészete? s nem jobb-e Márai félénk modorossága, sok modortalan írónk önérzetes handabandázásánál? —

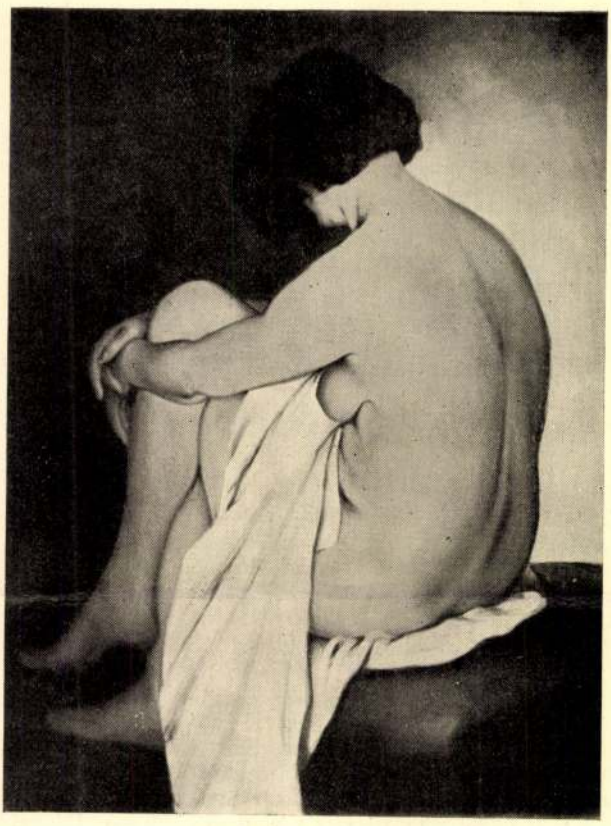
Nem tételezhető fel Kolozsváriról, hogy társadalomtudományi érdeklődést, vagy ember-, esetleg nemzetnevelő célzatot hiányolna Máraiban, amint arra egy-két „legfiatalabb" valószínűleg hajlandó lenne, mégis úgy látszik, hogy Márai megvádolásában világnézetük különbözősége volt az indító ok, vagy legalább is ez a nem is föltétlenül tudatos világnézetkülönbség értetheti meg velünk, hogy Kolozsvárinak miért éppen Márait kellett legelőször ilyen mély, lényegremenő szempontok szerint megbírálni.

Unalmas lenne nemzedék-ellentétekkel előhozakodni, de próbáljuk meg mégis elképzelni, hogyan látná kívülről és egy „öreg" a legfiatalabbak még egészen ki sem alakult világnézetét, illetőleg annak gyakorlati megnyilvánulásait.

Tehát: Mostanában egyre gyakoribb korjelenség a dinamikus világlátású embertipus. A legfiatalabbak, mégha nem Berlin vagy Moszkva nevelte is őket, leginkább ide volnának besorozhatók, Kolozs-

ZGÁSMŰVÉSZET
NT LÁSZLÓ

szetnek nevezett mai modernebb társa, következésképpen mesteri is inkább akadtak és adódtak. Kezdve a bécsi operaház kiváló prima ballerinájától, Eissler Fannytól, akinek piruettjei még mindíg a szakemberek emlékezetében élnek, a svájci szanatóriumban betegen fekvő Nijinszkyn keresztül egészen a pesti operaház tehetséges fiatal táncosnőjéig, Ottrubay Melindáig, a táncnak összes nagy és klasszikus értékű mesterei, valamint mesternői a ballet klasszikus hagyományokon felnőtt generációihoz tartoznak.

Lenc Á. Béla: Hát akt

Különben, hogy a balletban a klasszikus hagyományok mit jelentenek, arra talán Ottrubay Melinda példája a legjellemzőbb eset. Ez a fiatal, nagyon tehetséges táncosnő Londonban az orosz cári balettel gyakorlatozott, azzal a balettel, amelynek Basil, Fokin és Niasin voltak az előtáncosai. Párisban viszont Sergej Lifárral táncolt, aki ugyancsak a híres cári balettből került a francia fővárosba. Velük együtt egyik hív őrzője tehát azoknak a klasszikus hagyományoknak, amelyek legjobban az orosz táncművészetben találtak kifejezésre és amelyeknek köszönhető, hogy a tánc a maga érintetlen és törhetetlen állapotában fennmaradt azoknak az egyházi szertartásoknak a nyomán, amelyek primitív ősei voltak a balettnek.

Ottrubay Medina és elődei Eissler Fanny, Nijinszky egyéni művészek, mint ahogy elmult idők és letűnt évszázadok általában az egyéni művészetnek voltak a végvárai. Egyéni művész volt Leonardo da Vinci, egyéni William Shakespeare, akiknek értéke csorbíthatatlan módon fennmaradt és éppen ezért értékelésük még most, a kései utódok számára is könnyen lehetséges. Ezzel

Művészet. 1937.
II. évf. 11–12. sz.
136. l.

NAPI HÍREK

JÓ REGGELT!

Hétfőn viharos ülést tartott a szegedi paprikaparlament. A paprika annyira megdrágult a termelővárosban, hogy mindenki Budapestről hozatja a szegedi paprikát.

Sztalint éltették a moszkvai összeesküvők. Sztalin viszont nem hagyja őket élni.

Beszélgetés a kávéházban: »Olvasta? Reno városkában átalányösszegben lehet házasodni. A napi penzióban benne van a házasságkötés díja is.« »Akinek tetszik, cserélheti a menüt. Esküvő helyett ugyanannyiért válni is lehet.«

A nap aktuális kérdése: »Vajjon igaza van az ellenzéknek, hogy az élharcos szervezkedés állítja élre a helyzetet?«

A nap hőse: Engel György tizennégyéves szegedi úszó, aki legyőzte mellúszásban a japán világbajnokot. Ennél a magyar versenyzőnél nem kell félni, hogy Tokióig kiöregszik.

Tizenhat halálos ítéletet hirdettek ki Oroszországban. Ilyen téren feltétlenül a többtermelés hívei.

Beszélgetés a villamos perrónján: »Olvasta? Vasárnap a meccseken 11 futballistát állítottak ki és több helyen tumultuózus jelenetek játszódtak le.« »A drukkerek bizonyára nem tartották be azt a szabályt, hogy a kiállított tárgyakhoz nyúlni tilos.«

Mindenben első a Pesti Napló

— Postautalvány az augusztus 31-én lejáró előfizetések megújítására. Vidéki előfizetőink lappéldányaihoz, amennyiben előfizetésük augusztus 31-én lejár, ma postautalványt mellékelünk. Kérjük előfizetőinket, hogy a megújításra szánt összeget mielőbb adják fel, nehogy a lap küldésében fennakadás legyen.

— A pápa magánkihallgatáson fogadta Zita királynét. *Castel Gandolfóból* jelentik: XI. Pius pápa, aki nyári pihenőjét Castel Gandolfóban tölti, *magánkihallgatáson fogadta Zita királynét.* Zita királyné 45 percig volt a pápánál.

— Budavára-emlékbélyegeket hoz forgalomba a posta. A postavezérigazgatóság közli, hogy Budavárának a törököktől történt visszafoglalásának 250. évfordulója alkalmából ez év szeptember 2-án 10, 16, 20, 32 és 40 filléres értékekből álló emlékbélyegsorozatot bocsát forgalomba. Ezeket a bélyegeket az összes budapesti postahivatalok, ezenkívül a vidéki kincstári és I. osztályú postamesteri hivatalok árusítják. A hivatalok — a már régebben hirdetett előjegyzésre és a bélyegek korlátolt mennyiségére való tekintettel — *egy-egy vásárlónak csak két sorozatot szolgáltatnak ki*, a 10 és 20 filléres bélyegek azonban a készlet kimerüléséig korlátlanul vásárolhatók. A Budavára-emlékbélyegek szeptember 2-től 1937. évi március 31-ig bárhová szóló, bármily postai küldemény bérmentesítésére használhatók. A posta bélyegértékesítő irodája szeptember 2-án kezdi meg a nála megrendelt Budavára-emlékbélyegek kiadását, illetve szétküldését.

— A férfivá operált debreceni Kun Jolán — összeesett az uccán. Hétfőn délben a Szent István téren *összeesett egy nő.* Az ájult nőt, míg a mentők megérkeztek, körülvették a járókelők. Meglepetten vették észre, hogy noha szoknyát hord, *mégis férfi látszatát kelti, állát többnapos szakáll borítja és egyébként is férfias a megjelenése.* Amikor megérkeztek a mentők és az orvos magához térítette az eszméletlen valakit, megoldódott a rejtély: *a Debrecenben férfivá operált Kun Jolán, vagyis jelenleg Kun Zoltán lett rosszul.* A mentőorvos megállapította, hogy Kun Jolán Zoltán — *részeg.* Alkoholmérgezés tüneteivel szállították a Rókus-kórházba.

— Agyonnyomta újszülöttjét. *Nagy* Pálné bakonyszentlászlói asszony alvás közben balkarját véletlenül végignyujtotta újszülött leánygyermekén. Mire az anya felébredt, az újszülött már halott volt.

Béreljen VOGEL-csillárt!
Vételnél a fizetett bérleti díjat beszámítjuk.
IV., Károly körút 28 (Vörösház) és VIII., Mária Terézia tér 3.

— Horthy kormányzó Európa egyik legjobb vadásza. *Londonból* jelentik: A *Telegraph* foglalkozik *Horthy* kormányzó személyével és a többi közt azt írja, hogy a kormányzó *egyike Európa legjobb vadászainak.* A magyar vadászatokon állandóan ő lövi a legtöbb medvét, vadkant és szarvast, *zergére azonban már tizenöt éve nem vadászott,* mert ez a vad a magyar hegységekben nem tenyészik. A vendéglátó urak közül csak *Miklas* elnök közelíti meg Horthy kormányzót a céllövésben. *Schuschnigg* kancellár rövidlátó, de mint jó monarchista, *követi Ferenc József példáját: a politikai célú vadászatok rendezését.*

— 80 külföldi erdészeti szaktudós kongresszusa ma kezdődik Sopronban. *Sopronból* jelentik: Az erdészeti kutatóintézetek nemzetközi szövetsége *kedden Sopronban nyitja meg nemzetközi kongresszusát,* amelyen húsz ország képviseletében *80 tudós vesz részt.* Az előkészítő bizottság élén *Róth* Gyula professzor áll. A kongresszus résztvevői a kéthetes értekezlet idején meglátogatják Balatonfüredet, Pécset, Szegedet, Kecskemétet, Budapestet, Gödöllőt, Debrecent, Miskolcot, Parádot és Lillafüredet.

— Cáfolják az albán forradalomról elterjedt híreket. *Tiranából* jelentik: Az albán sajtóiroda határozottan megcáfolja azokat a híreket, amelyek szerint *Albániában forradalom tört volna ki.* Az országban teljes a nyugalom és semmiféle zavaró esemény nem fordult elő.

— Szabósztrájk Pécsett. *Pécsi* tudósítónk jelenti: A pécsi ruhaüzletek számára dolgozó szabómesterek szombaton bejelentették, hogy beszüntetik a munkát, ha a munkaadók nem teljesítik bérköveteléseiket. A sztrájk hétfőre tényleg bekövetkezett, az iparosok nem jelentek meg az üzletekben a munka felvételére. Az iparosok azt hangoztatják, hogy míg a kereskedők a szövet árát kétízben is emelték 15—15 százalékkal és a készruhák árát is felemelték, addig az ő béreik ma is alacsony színvonalon vannak és megfeszített munkával sem tudnak többet keresni 14—15 pengőnél hetenként, legfeljebb akkor keresnek 20—24 pengőt, ha a munkában családtagjaik is segítik őket. A munkaadók egy része hajlandó teljesíteni a munkások követelését, de csak az esetben, ha valamennyi munkaadó ugyanezt teszi. A tárgyalások megindultak.

— Sorozatos autószerencsétlenségek a balatoni műúton, amelyen a környék lakossága korzózik. Az új balatoni műúton nap-nap után gázolások történnek. A műút ugyan kitűnő, de a környékbeli községek lakossága ezt a kimondott autóutat *korzónak használja,* összefogózott lánykák sétálnak rajta, biciklisták manőverezgnek, így nem csoda, hogy főleg a budapest—székesfehérvári szakaszon *egyre több baleset történik.* Hétfőn délután gróf *Festetics* Miklós előtt egy *64 éves öregurat, Krausz* Károlyt, akit a mentők az Uj Szent János kórházba szállítottak lábcsonttöréssel és fejsérüléssel. A sajnálatos eset szemtanui szerint *a gróf nem volt hibás.* Amennyire elítélendő a vigyázatlan és könnyelmű autós, olyan tarthatatlan helyzet, hogy az ország legnagyobb forgalmú autóútján szekerek, talyigák, biciklik tömege közlekedik és hogy az út legtöbb szakaszán állandó korzózás folyik.

— Budapestre érkezett a londoni »Régi Budapest«-bál előkészületeinek vezetője. Budapestre érkezett Mrs. E. V. *Allom,* aki a londoni *Old Budapest-bál előkészületeit vezeti.* Október 25-én tartják meg Londonban a Claridge-hotelben a *»Régi Budapest«-bált,* amely az évad egyik legelegánsabb táncestélye lesz. A bálra a hotel valamennyi alkalmazottai és vendégei *magyar ruhákba öltöznek.* Mrs. Allom Budapesten előkészíti lady *Shrewsbury* érkezését, aki a bál elnöke és ugyancsak Budapestre jön előzetes tanulmányokat folytatni. A londoni Claridge termeit díszletekkel építik át és a budapesti díszletek tervezését *Bató* József, a Londonban élő magyar festőművész már meg is kezdte.

— Sir Robert Gower a bolsevizmus ellen. Sir Robert *Gower* a »The Curier« hasábjain napvilágot látott interjúban újból felhívja Anglia figyelmét *arra a nagy veszedelemre, mely Oroszországnak abban a makacs elhatározásában rejlik, hogy a bolsevizmust egész Európára igyekszik kiterjeszteni.* A legújabb spanyolországi és franciaországi események bizonyságai annak, mily komoly a veszedelem. A helyzet annál fenyegetőbb, mert Csehszlovákiának Oroszországgal való összeköttetése — különösen a légi haderőt illetőleg — sokkal bensőbb, mintahogyan azt hivatalosan elismerik. *Magyarország az ütközőpont Oroszország és Nyugat-Európa között.* Kimondhatatlan fontossága van tehát annak, hogy a háború utáni békekötések által annyira meggyengített Magyarország ismét erőssé legyen, mert csak így tud megfelelni hivatásának, hogy feltartóztassa a bolseviki áradatot, amely elnyeléssel fenyegeti a nyugati civilizációt. Magyarországnak tehát haladéktalanul vissza kell adni a tőle igazságtalanul elvett magyarlakta területeket, másfelől pedig haladéktalanul meg kell engedni, hogy felfegyverkezzék. Angliának is nagy érdeke ez, mert az orosz vezetők nyiltan hirdetik, hogy a bolsevizmusnak Európára való kiterjesztése szükségessé teszi Anglia leigázását is.

— Holland úrlovasok Gyöngyösön. *Gyöngyösről* jelentik: Vasárnap délután *33 holland úrlovas érkezett ide Masirevits* Fedor nyug. lovassági tábornok vezetésével. A vendégeket *Magnin* Adorján prépostplébános üdvözölte. Délután az úrlovasokat özv. *Winchkler* Istvánné, a kereskedelmi miniszter anyja látta vendégül uzsonnán. Hétfőn reggel indultak tovább Eger, Mezőkövesd, Miskolc, majd Debrecen felé.

— Kitiltották Csehszlovákiából a Pesti Naplót és Pester Lloydot. *Prágából* jelentik: A belügyminisztérium a külügyminisztériummal egyetértésben két évre betiltotta a *Pesti Napló* és a *Pester Lloyd* behozatalát és terjesztését. A tilalom 1938 augusztus 15-én jár le.

— A kormányzó elfogadta egy soproni cipész kilencedik gyermekének keresztapaságát. *Sopronból* jelentik: *Unger* Pál soproni cipészmesternek *megszületett a kilencedik gyermeke.* Kérvényt írt a kormányzónak, hogy vállalja el újszülött fia *keresztapaságát. Horthy* kormányzó a keresztapaságot *elfogadta s nagyobb pénzösszeget utalt át a szegény családnak.*

— Kizárólag önkéntesekből fog állani az olasz gyarmati hadsereg. *Rómából* jelentik: A hadügyminisztérium a keletafrikai helyőrségek számára *katonákat toboroz.* A jelentkezőket rövid időn belül Kelet-Afrikába küldik. A toborzásnak az a célja, hogy pótolják a belföldi csapategységeket, amelyeket fokozatosan visszavonnak. A terv az, hogy a gyarmati hadsereg *kizárólag önkéntesekből álljon.* A belföldi hadosztályok közül egyelőre Kelet-Afrikában marad még a Sabauda-hadosztály, de ezt is hazahozzák, kint van továbbá öt feketeinges hadosztály, amelynek tagjai mind önkéntesek és ezeket valószínűleg beolvasztják az új gyarmati hadseregbe. A jelentkezők kétévi szolgálatra vállalnak kötelezettséget. A felvehetők számát nem korlátozták.

— Kiállítás Hartán. *Gallé* Tibor budapesti festőiskolájának hartai művésztelepe Szent István napján mutatta be munkásságának termékeit. A 150 kép közül feltűntek *Hámori* Ferenc friss akvarelljei, *Bokor* Ágnes karakterisztikus parasztfejei, *Lencz* Anna komoly, nagy vásznai, *Répási* Károly robusztus tanulmányai, *Dick Rébértné* borongós temperái és *Heinrich* Elek finom színhatású képei. A kiállítást nagy érdeklődés kísérte.

— Orvosi hír. Dr. *Glück* István fogorvos rendelését megkezdte. Lipót körút 11. Betegbejelentés: 1—191—32.

Dr. *Sulzer* Andor kórházi főorvos szabadságáról visszajött. Andrássy út 10.

Dr. *Steiner* Béla gyermekorvos, kórházi főorvos szabadságáról megérkezett és új lakásában, V., Pozsonyi út 9. szám alatt rendel. Új telefónja: 1—160—99.

Dr. *Kiss* Lajos fogorvos szabadságáról visszaérkezett és rendelését folytatja. Andrássy út 53. I. 4.

Dr. *Tauber* Lipót szabadságáról megérkezett. Király uccа 53. Telefón: 1—421—39.

BULYOVSZKY UCCA LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET GYAKORLATI NŐKÉPZŐJE
Titkárnőképző 1 éves diploma. Ruha-, divatlap- és plakáttervezés. Idegen nyelvek. Összes iskolai típusok tanítása és korrepetálása. Tökéletes továbbképzés. Egész-, félbentlakók, bejárók. Prospektus: Budapest, Bulyovszky ucca 10. Tel. 15-6-93. 30. tanév

— **Kloroformmal elaltatták és kirabolták Gaidát a kassai gyorsvonaton.** *Morva-Osztravából* jelentik: *Gaida* Rezső képviselő, a volt csehszlovák vezérkari főnök, akit annakidején elítéltek és lefokoztak, vasárnap éjszaka Prágából a gyorsvonattal *Kassára utazott.* Gaida egyedül tartózkodott a kassai közvetlen kocsi egyik elsőosztályú fülkéjében. A Morva-Osztrava melletti Schönbrunn és Oderberg között *elkábították és elrabolták tőle 900 koronát* és különféle igazolványokat tartalmazó tárcáját.

— **Meghalt Pethes Mihály volt képviselő.** *Gyöngyösről* jelentik: Jászárokszálláson 75 éves korában meghalt *Pethes* Mihály földbirtokos, volt országgyűlési képviselő, *Pethes* Imrének, a Nemzeti Színház néhai híres művészének fivére.

— **Lefoglaltak a japánok egy orosz hajót — a szovjet erélyesen tiltakozik.** *Moszkvából* jelentik: A japán tengerészeti hatóságok *Mijako* japán kikötőben *lefoglalták a Tarek nevű szovjetgőzöst,* amely szerintük külföldi hajók számára tilos kikötőbe futott be. A szovjetkormány haladéktalanul utasította tokiói nagykövetét, hogy *erélyesen tiltakozzék* a japán külügyminisztériumban a szovjethajó ügye miatt és követelje a hajó azonnali továbbengedését.

— **Fantasztikus biztosítási botrány Ankarában.** *Ankarából* jelentik: Ankarában nagy biztosítási botránynak jöttek nyomára. *Élő emberekről halotti bizonyítványokat állítottak ki* és így fölvették a halálesetre szóló biztosítási összegeket. Az üggyel kapcsolatban *letartóztatták Vassaf nyugalmazott ezredes-orvost,* később azonban feltételesen szabadlábra helyezték. Újabban még több orvost is letartóztattak. Őket is azzal vádolják, hogy élő emberekről halotti bizonyítványokat állítottak ki. A nyomozás során az egyik gyanúsított lakásán hosszú névsort találtak azokról, akikről *még ezután akartak halotti bizonyítványt kiállítani,* hogy a biztosítási összegeket felvehessék.

— **A Queen Mary megnyerte az óceán kék szalagját.** *Newyorkból* jelentik: A *Queen Mary* legutóbbi útján *négy nap, hét óra és tizenkét perc alatt tett meg az utat Anglia és Newyork között.* Ilyen formán a hajó 4 óra 30 perccel *megdöntötte a Normandie sebességi rekordját.*

— **Egy orosz jégtörő 15 kereskedelmi hajóval jég közé került és segítséget kért.** *Moszkvából* jelentik: A Lenin jégtörőhajó *segélyjeleket adott le.* A jégtörőhajó a Kara-tengeren jéghegyek közé került *tizenöt más szovjet kereskedelmi hajóval együtt.* A hajóknak segítségére siettek, de a sarkvidéken dúló viharok nagyon megnehezítik a mentőmunkálatokat.

— **Nyugdíjazását kéri Kádas Miklós borsodi főjegyző.** *Miskolcról* jelentik: *Kádas* Miklós, Borsod-Gömör megye főjegyzője szombaton *benyújtotta nyugdíjazás iránti kérelmét.* Kádas főjegyző, akit *Vadnay* László örökébe választottak meg, néhány hónap óta látja el közmegelégedésre hivatalát. A főjegyző *betegségére való hivatkozással kéri nyugdíjazását.* Rövid idővel ezelőtt ugyanis *tüdő- és mellhártyagyulladáson* esett keresztül és orvosai tanácsára kímélnie kell magát.

— **Öngyilkos lett a berlini olimpiai falu helyettes parancsnoka.** *Fürstner* kapitány, a berlini olimpiai falu helyettes parancsnoka *főbelőtte magát és meghalt.* A mindig mosolygó, vidám Fürstner kapitány, hír szerint, a túlfeszített munka miatt *idegösszeomlásban szenvedett és ezért követte el tettét.* Az angol lapok megállapítják, hogy Fürstner *zsidó származású,* hangsúlyozzák azonban, hogy berlini hivatalos körökben Fürstnernek származása miatt *nem volt kellemetlensége,* miután csak kevés zsidó vér folyt ereiben.

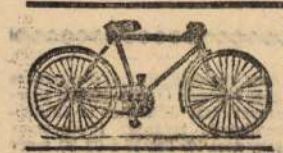
— **Címadományozás.** A kormányzó *Antal* Lajos somlóvásárhelyi esperesplébánosnak, a veszprémi székeskáptalan tiszteletbeli kanonokjának az egyházi és közélet terén szerzett érdemei elisme.éséül a kormányfőtanácsosi címet adományozta.

— **140 méteres mélységbe zuhant és meghalt egy budapesti diák Karintiában.** *Székely* Jenő, a *Mauthner*-bőrgyár igazgatója vasárnap telefonértesítést kapott, hogy *14 éves fia, Székely Gábor Dél-Karintiában a Mosskofel délkeleti lejtőjén lezuhant és meghalt.* Székely Gábor egy gyermeknyaraltatási akcióval utazott Dél-Karintiába. Vasárnap Székely Gábor *havasi gyopárt ment szedni,* egy szakadék szélén megcsúszott és lezuhant a 140 méteres mélységbe.

— **Gellér Mihály és Dunkel Norbert kitüntetése.** A kormányzó *Gellér* Mihálynak, a Palatinus-Park Részvénytársaság és az Astoria-Szálloda Részvénytársaság igazgatósági elnökének közhasznú érdemes tevékenysége elismeréséül és *Dunkel* Norbert hangversenyigazgatónak a magyar zenekultúra terén kifejtett érdemes működése elismeréséül a kormányfőtanácsosi címet adományozta.

— **Halálozás.** *Hámos* Lajos e hónap 23-án 42 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése kedden 12 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Stodolni Dezső okleveles konzul, jogszigorló, augusztus 23-án rövid szenvedés után 24 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a római katolikus egyház szertartása szerint a soroksári középső temetőben.

42 éve a világot uraló eredeti angol The Champion kerékpárokat 20 P. saját készítésű kitünő Royal Star kerékpárokat havi 16 P-os részletre, kerékpáralkatrészeket bármely gyártmányu kerékpárhoz nagybani eredeti gyári árban
Láng Jakab és fia, kerékpár- és guminagykereskedők Budapest VIII., József körút 41. Képes árjegyzék ingyen.

Ferenczy Tibornét, a főkapitány feleségét könnyebb autóbaleset érte

(Saját tudósítónktól.) Könnyebb autóbaleset érte hétfőn este *Ferenczy* Tibor főkapitány feleségét. *Ferenczy* Tiborné fia és leánya társaságában autókirándulásra ment a főváros környékére. Késő este tértek haza a főváros felé, amikor az autó egy előtte haladó járművet akart kikerülni. A sofőr hirtelen fékezett és a fékezés következtében a jobboldali ülésen ülő *Ferenczy Tiborné előre zuhant s fejével betörte a sofőrülést elválasztó üvegfalat s egy szilánk felhasította felső ajkát.*

A főkapitányságra hajtattak, ahol az ügyeletes rendőrorvos ideiglenes kötéssel látta el a főkapitány feleségének sebét, majd a Rókus-kórházba siettek, ahol néhány öltéssel összevarrták a sebet. Ezután Ferenczy Tiborné fia és leánya társaságában visszatért a főkapitányságra.

— **Ma reggel érkezik Budapestre a mysorei maharádzsa.** *Berlinből* jelentik: A mysorei maharádzsa ötnapos berlini látogatása után, hétfőn délután háromnegyed kettőkor elhagyta a német fővárost, hogy *Budapestre utazzék. Kedd reggel nyolc óra tájban érkezik Budapestre,* ahol előreláthatólag két napot tölt. A mysorei maharádzsa a magyar fővárosból Bécsbe látogat el.

— **»Világbajnok Harangi Imre utca« Hajdúsámsonban.** *Debrecenből* jelentik: Hajdusámson község képviselőtestülete *Gecsényi* Kálmán főjegyző javaslatára egyhangúlag elhatározta, hogy a hajdusámsoni illetőségű *Harangi* Imre olimpiai bajnok győzelmének emlékezetére a községnek azt az uccáját, ahol Harangi Imréék háza van, *»Világbajnok Harangi Imre uccá«-nak* nevezi el. A közgyűlés egyben felkérte Harangi Imrét arra, hogy az olimpiai győzelmének emlékére kapott tölgyfacsemetét a hajdusámsoni hősök szobra körül létesített kertben ültesse el.

— **Elsüllyedt Argentinában egy magyar családokat szállító folyami gőzös.** *Buenos-Airesből* jelentik: Az Iboré argentinai gőzös az éjszaka *elsüllyedt* a Paranafolyón. Utasait, — nagyobbrészt *magyar családokat* — hír szerint *megmentették.* A gőzös 24 főnyi legénysége szintén megmenekült.

— **Agyonütött egy orosi legényt féltékeny fiatalkorú riválisa.** *Nyíregyházáról* jelentik: *Kovács* Miklós 21 éves orosi gazdalegényt egy 17 éves fiatalkorú fiú *féltékenységből leütötte.* Kovács Miklós hosszabb ideig eszméletlenül feküdt az úton és röviddel hazaszállítása után *meghalt.* A vizsgálat megindult.

— **Ha a veszélyes helyzet könnyen felismerhető.** Kártérítési pert tárgyalt legutóbb a kúria. A perben a felperes életjáradék megítélését kérte a MÁV-val szemben a vasúti rakodóhelyen történt balesetéért. A felperes a vasúti kocsinak emberi erővel végzett tolásában az elől levő ütközőnél segédkezett s miután az ütközők a rakodó homlokfalának mélyedéseibe illeszkedtek és a homlokfal közelében a kitérésre az oldalt eső fal közelsége miatt nem volt elegendő hely, a felperes testének egy részével a vasúti kocsi és fal közé szorult. A kúria P. I. 4743/1935. számú ítéletével elutasította a felperest a következő megokolással: A veszélyes helyzetben, annak könnyű felismerhetősége miatt, figyelmeztetés nélkül is körültekintő óvatosságot kell kifejteni, aminek elmulasztása a sérült hibájának tekinthető.

— **Az autó előtt egy kerékpárt — a kerékpáros meghalt.** *Pécsi tudósítónk* jelenti: Halálos kimenetelű baleset történt a dombóvár—sásdi országúton. Egy vidéki autó, amelynek a rendszámát még nem állapították meg, előtötte *Glaub* János 21 éves földművest, aki kerékpáron igyekezett Dombóvárra. A kerékpáros nagy ívben kirepült az országútra, súlyos sérüléseket szenvedett és a pécsi közkórházban, ahova beszállították, *meghalt.*

— **Yves Mirande súlyos autóbalesete.** *Párizsból* jelentik: Súlyos autóbalesetet érte Yves *Mirande*-ot, a népszerű francia színpadi írót. Mirande autója, amelyet *Mannheimer* vezetett, *összeütközött egy teherautóval.* Az író a kocsi alá került, *eltörte lábát és súlyos zúzott sérüléseket szenvedett.*

— **Garázda mulatozók összeszurkálták a vendéglős fiát.** Vasárnap éjjel a rákoskeresztúri Virág-féle vendéglőben egy iparos társaság összeverekedett. A vendéglős 19 éves György nevű fia a verekedőket kiutasította a helyiségből. Néhány perc mulva az egyik vendég kihívta az uccára a vendéglős fiát és ott a fiatalembert *többen megtámadták.* Dulakodás közben valamelyik verekedő a fiatalembert *megszurkálta.* A mentők a súlyosan sérült legényt a Horthy Miklós kórházba vitték.

= **Öregemberek betegségeinél és neuraszténiások bajainál** reggelenként egy-egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz sokszor igazi jótétemény! Orvosok ajánlják.

Róma — Pensione La Plata
Via Firenze 48, tel. 42-201. A főpályaudvar közvetlen közelében. Minden kényelem. Magyaroknak kivételes árak. Penzió 25—30 líráig

— **Ifj. Horthy Miklós baráti vacsorát rendezett az úszóolimpikonoknak.** Hétfőn este érdekes esemény színhelye volt a *Vig hajós* vendéglő. Ifj. *Horthy* Miklós, az Úszószövetség elnöke ide hívta meg egy kis baráti ünneplésre *az úszóolimpiász magyar hőseit.* Egy-két tag kivételével az úszóolimpiász valamennyi résztvevője megjelent ezen a közvetlen baráti vacsorán. Nagy patkóalakú asztal körül helyezkedtek el az úszók, a műugrók, a vízipólózók. Az asztalfőn ifj. Horthy Miklós ült. Az úszók közül sokan feleségükkel, illetve menyasszonyukkal jelentek meg. A termet az olimpiászon résztvett nemzetek zászlóival díszítették fel. Ott volt a zászlók között a német lobogó is, de a vendéglős éppen horogkeresztest nem tudott beszerezni. A társaság a késő éjjeli órákig együtt maradt s emelkedett hangulatban megbeszélte az olimpiász nagy eseményeit. *Homonnay* felolvasta magaköltötte rigmusait a vízipólócsata érdekes mozzanatairól.

— **Bányászra zuhant a robbantott szikla.** Súlyos bányaszerencsétlenség történt hétfőn délután Piliscsaba határában. Az egyik kőfejtő telepen a szokásos hegyi robbantást folytatták az összes szükséges elővigyázati intézkedések megtétele mellett. Robbantás közben az egyik szikla más irányba vetődött, mint várták és *Dudás* Pál 42 éves bányamunkást maga alá temette. A szerencsétlen munkásnak *bordái eltörtek, állkapcsa összezúzódott és több más súlyos zúzódást is szenvedett.* Életveszélyes állapotban volt, amikor a mentők az új Szent János kórházba szállították. A felelősség megállapítása céljából a vizsgálat megindult.

— **Kioperálták Losoncon egy beteg második gyomrát.** *Prágából* jelentik: A losonci kórházba beszállítottak egy beteget, aki arról panaszkodott, hogy *tüdeje körül súlyos fájdalmakat érez.* A röntgenvizsgálat meglepő dolgot derített ki. Megállapították, hogy *a betegnek két gyomra van.* Az egyik gyomor a rendes helyen van, a másik az első gyomor fölött a tüdőre támaszkodik. A beteg fölösleges gyomrát az orvosok *műtéti úton eltávolították.*

— **Sorozatos sztrájkok Szlavóniában.** *Belgrádból* jelentik: A textilmunkások sztrájkja Szlavóniában *egyre nagyobb méreteket ölt.* Megállapítható, hogy a gyári munkások *idegen szervezők* utasításait követik. Ugyancsak megszüntették a munkát a zimonyi fémmunkások és a cebei bányászok is.

— **Vasárnap óta ég egy község Bukarest mellett.** *Bukarestből* jelentik: A főváros mellett fekvő Flamenzenu község vasárnap este óta *lángokban áll.* A tűz egy szénapajtában keletkezett és percek alatt átterjedt a házakra. A bukaresti tűzoltóság teljes erőfeszítéssel dolgozik a tűz eloltásán.

= **Hírös,** barackgyümölccsel töltött cukorka kiváló, zamatos íze miatt a legnagyobb népszerűségnek örvend. A Hírös barackcukorka egészséges. Felnőttek, gyermekek egyaránt kedvelik. Fogalom a barackízű Hírös cukorka.

LÓSPORT

Vasárnapi lóversenyeredmények

Elnöki díj győztese: Ad hoc

A leghosszabb budapesti lóversenyt, a 3200 méter távolságú *Elnöki díjat Ad hoc,* a Horthy-istálló nagyszerű steyerje nyerte a csalódást okozó *Domino* (Pejacsevich-istálló) ellen. Még néhány versenyben voltak kisebbfajta meglepetések, de általában a favoritok voltak túlsúlyban. A VI-ik futamban *Hadd abbát hivatalból diszkvalifikálták* nekilovaglás miatt.

Részletes eredmény:

I. **Rhoda** (Esch Gy.) 1. *Derüs* (Schejbal) 2. *Totem* (Teltschik) 3. F. m.: Nordland, Timoleon, Hozomány II. Ötnegyedh, 2 h. 10:16, 12, 14. 6/10 reá, 2. Befutó: 5:18.50.

II. **Rianás** (Esch Gy.) 1. *Resista* (Weissbach) 2. *Safety* (Csaplár) 3. F. m.: Curragh, Borzas, Farandole, Pitypalaty. 3 h, 2 h, 10:19, 13, 29. 13, 8/10 reá, 14, 4. Befutó: 384.

III. **Cavaliero** Teltschik) 1. *Bokréta* (Szentgyörgyi) 2. *Corsica* (Csuta) 3. F. .m.: Ugolin, Hopeless, Jonathan, Ereszd el, Ciráda. ¾ h, ½ h. 10:70, 22, 21, 19. 3, 4, 4. Befutó: 5:380.50.

IV. **Ad hoc** (Csaplár) 1. *Domino* (Gutai) 2. *Cyrano* (Schejbal) 3. F. m.: Tökkirály, Bitang. 5 h, 6 h. 10:28, 13, 12. 2, 7/10 reá. Befutó: 5:23.

V. **Signorina** (Csömöri) 1. *Napfelkelte* (Horváth K. II) 2. *Amourette* (Esch Gy.) 3. F. m.: Regulus, Alvajáró, Sok, Végzet, Thank you, Kékes II, Dánes, Bakter, Báró II, Bálozó, Senora, Gellért, Bánom is én. ½ h, nyakh. 10:56, 19, 19, 64, 4, 2½, 10. Befutó: 5:111.

VI. **Bogár** (Klimscha A.) 1. *Baka* (Rózsa) 2 *Hedie* (Hatscher) 3. F. m.: Lancia, Főth, Area Szelasszie, Salome, Fakir, Asszonyfaló, Padisah, Mekkorka, Mese, Fruska II, Hadd abba (mint 1-ső hivatalból disqualifikálva). 2 h, ötnegyedh. 10:23, 14, 32, 35. 1½, 8, 6. Befutó: 5:122.50.

VII. **Fiola** (Csuta) 1. *Amadeo* (Schejbal) 2. *Nowhere* (Gutai) 3. F. .m.: Balzac, Aderno, Allegra, Lenka, Csatártó, Mumus, Moulin Rouge. fejh, fejh. 10:97, 21, 19, 18. 5, 2½, 4. Befutó: 5:267.

Legközelebbi versenynap: 29-ikén, szombaton.

LEGJOBBAN FOGAD BAUER ALADÁRNÁL
Kossuth Lajos ucca 14—16, telefón 1-897-04, 1-897-05. Horthy Miklós út 18., tel. 2-687-86

Lenczi Anna

IV. e.

Tanári nak

Ferkápzomfoiskèvk

1935-36-72 C

„KULTURA“
KÖNYVKERESKEDÉS
— TUDOMÁNYOS ANTIKVÁRIUM —
Könyv-, mű-, hangjegy és irószerkereskedés
Irodai felszerelések.
GYŐR, KAZINCZY-U. 6 SZÁM
Telefon: 10-20.

Győr, 1937. V. 15.

Kísérő jegyzék

Nagy Dr. Szentiványi Gyula urnak

Budapest

Kelet	Drb.		P	f
Vasárnapi ujság 1875			5.	—
"	"	" 1889	6.	—
"	"	" 1891	6.	—
"	"	" 1893	6.	—
			23.	—
		Csomagolás, ólévaszállítás	2.	50

Lencz Anna

Képzőm. főisk. kiáll.
1937

1 akvarell

Tanár: Glatz O.

GYŰLÉST

1921

Lencz Anna

1932/33

Ferképzomfoiskèvk

1.8.l.

Lencz Anna

1937/38. VI. éves

műveszi nak,

rendes hallg.

I-II. félév

Ferképzomfoiskévk

1937/39. 153. l.

Lencz Anna

1938/39. VI. éves
művészet. nők
rendes hallg.

I. ~~II.~~ félév

Ferkèpzomfoiskèvk

1937/39.

159. l.

Lencz Anna

V. éves, 100 P

Sammlmann segély

Képrösm. Forst Ernő

1936/37 54 P.

Lencz Anna

V. évfs középisk. tanuló

Ferkópsomfoiskvk

1936/37. 761.

Középisk. tanári
oklevelet
kapott.

Kútba ereszti

Lencz Anna

VI. évh.

1937/38. 150 P tandíj-
mányi segély

Ferképzomfoiskévk 116. l.
1937/39

Magyar Nemzet

Átvételi-jegy.

T. Kohn

Pod Rol	
Czirok 1	

Átvette: Kohn

MDK

Lenck Árpád Béla

Téli táj Debrecenből, olaj

XII. Tavaszi Szal. N. Szal. 1937. máj.
11 1.

MDK

Lenck Frigyes építész

magánépitő eng.

Építő Ipar-Építő Művészet, 1922. okt. 15. 152 l.

MDK

Lenck Frigyes építészmérnök, Bp.

okl. építész

xxxx

Fogadjisten

Lenck Frigyes

építész

kül. Budapest 1888

oklevelet nyert 1918.

Névjegyzőmüegyetem 12 l.

9399.

con és különféle gyakorlatot
hak ábrázolva. Öltözetük: ta-
ás kék kabát, piros bő nadrág
lirata
kir. dragonyosok
Dragoner.

E.

éretei 21,7:34 cm.

4-912
2-10.
t. 7585.

0'63.

MDK

Lenck Jakab kőmives inas

résztvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Művért 1957.VI.évf.4.sz.299.l.

Leuckhardeum

Osztrák hadmérnök alaprajza Tihany várából

Dr. Takonyi Ferenc: A tihanyi vár kérdése alaprajza

Múzeumkörökben 1963. 4 sz. 231. l.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . . .

. . . . . .

Mikor és hol volt külföldi tanulmányuton

. . . . . .

Lenckholtzer Sámuel /Samuel Lenkolcer, Lenkholtzer/ 1753-176o

1753 jun. 26-án "völliger" mesternek ismerik el

1767-ben már mint néhait emlitik.

Több müve ismeretes, mesterjegye SL

H.Mihalik Sándor: Besztercebányai ötvösök a XV-XIX. sz. ban. Muzeumi és Könyvtári Értesitő, 1918, 2.sz. 132 l.

és copf kővázákkal. Főhomlok
lakok négyszögü záródással,
tött kötény, ablakok felett
ról lenyuló cseppes gyámok k
össze. A „A" ablakok félköriv
vélfüzér simul. Felettük fek
lenyuló gyámok, füzérekkel.
dalt kontytető. Az élek sark
1 ajtó és 1 ablak négyszögü
ranyuló jelentéktelen szárny
A T belső rövid szárain bali
lak. Hosszanti rész baloldal
ablak, ajtó, kis ablak, két
Belseje: A főépület ~~belül~~ ke
folyosóról nyiló helyiségek.
gazdasági épületek. Jobbra

Lenckholtzer Sámuel

otvoō

1763-1766

Besztercebánya

Mihalik S.

Muzej Rot. Sl.

1918. 131. l.

; azon oknál fogva, mert az országnak
ete minden tekintetben a legmesszebb-
ja.

..... hogy minden túlki-
i szivesked jék, mivel ellenkező
ének fel, akkor arra kénytelenit-
.....anyagilag felelőssé tegyem.
.....vezetése alatt álló intézet-
ési kereteken túl eső és elodázást
k szüksége mégis felmerülne, ily eset-
.ezen tervezett kiadásokhoz itteni
ást kikérni, amely esetben a magam
ékes helyen a szükséges lépéseket a
k esetleges kieszközlése iránt.
sakis az itteni részről megadott
eszközölhető.
. november hó 3. A miniszter helyett:

Dr. Mariay Ödön s.k.

miniszteri o.tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

miniszteri iroda s.tiszt.

ási csekkszámla terhére utaljon ki.

nó 17-én. A miniszter rendeletéből:

zteri o.tanácsos.

alos másolat hiteléül:

Jakonly

niszteri iroda s. tiszt.

MDK

Lencz Anna

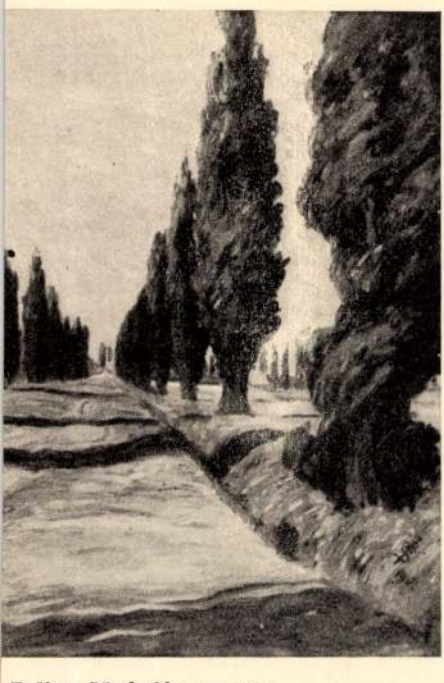
rajztanári oklevelet kapott.

Ferképzőmfőiskévk 1936/37. 89. l.

MDK

Lencz Anna

Kiáll. Hartán. Pesti Napló, 1936.aug.25. 11.l.

Julia: Nyárfás puszta
soportkiállításáról

sen „A gyermek" című (Jézus) kompozíciója új ösvényeken mutatja a művésznőt. Talán vérrokonságban levő kolleginája, K. Róna Klára szellemi rokonságot dokumentáló paszteljei majdnem egyenlőértékű, inkább illusztratív hatású művészetről tanúskodnak. Ez azonban nem ront le artisztikumából semmit és különösen a „Naplók"-ban egy egészen kivételes tehetségre engednek következtetni. Erdélyi Árpád

A „MŰTEREM" VI. CSOPORTKIÁLLÍTÁSA. Ismert és még eddig keveset látott festők állítottak ki képeket a Műterem nagy nyárias változatosságában. Kevés eredeti tehetség jelentkezett a sok utánzatos művész között. Demjén Erzsébetet Szántó Mária ihleti, Füstös Zoltán Rudnay és Paál László hatása alatt dolgozik, Gáll Ferenc Berkes városképeit veszi mintaképül és szép színeket lesett el Munkácsytól. E. Gachal József csupa kiszépített valószerűség, ugyanúgy Kenéz János gyüjteménye is látványos Neogrady-féle hagyományokat fejleszt, jó a „Turkeve" c. képe. Soós mutat fejlődésre kész tehetséget. Kitűnően szerepeltek még Lenc Árpád Béla, Sikorska Zsolnay Julia és Gyimessy Imre. Az elmúlt valószerű festői modor fejlesztése azonban nem használ sem a festőknek, sem a közönség ízlésének, főként pedig nem a művészetnek, mely már túlhaladta ezeket a kitaposott útakat és tőle a fejlődési vágy lendületével elszakadott. Kende Béla

A „MŰTEREM" VII. CSOPORTKIÁLLÍTÁSA. Öt magyar festőt mutat be a Ká tó Kálmán hozzáértő művészeti vezetése alatt működő „Műterem". E kiállítás főtémája a tájkép és tegyük hozzá: a jó tájkép. A „Műterem" kiállítói: Gyulay Dezső, idrányfalvi Idrányi Tibor, boldogfai Hajgató Ferenc, Kenedi-Kern Andor és Vadnay Géza festők, akiket a műértő közönség is méltányol, bár Vadnay ezúttal először szerepel tájképeivel a nyilvánosság előtt. A kiállítás legfőbb érdeme az egység. Ez esetben a tájkép egységes művészi jellegéről van szó, mert a Műterem itt bemutatkozó gárdája a stílustörekvés egységességében fejti ki legjobb kvalitásait. A kiállítás anyagában a figurális témát főképp Idrányi 53, 57 és 65 sz. képei, valamint Kenedi-Kern 78, 79, 81, 84, 85 és 96 sz. vásznai képviselik.

szemben a mozgásművészet ma divatos formája inkább a tömegművészet jellegével bír, mint ahogy általában a mai emberek és a mai társadalom művészeti, irodalmi téren a kollektív megnyilvánulásokat keresi. Az azután nagy kérdés, hogy melyik irányzat a jövőé és melyik fog diadalmaskodni.

Itt ismét rá kell mutatni arra, hogy egy lényegében évezredes fejlődés nem tűnhet el nyomtalanul. Mint ahogy az egyházi jellegű táncprodukciók is a tömegművészet megnyilvánulásai voltak és csupán később, egyes emberek egyéni kiválása folytán váltak bizonyos mértékig egyéni táncművészetté, ugyanígy nyilván hasonló sors vár az úgynevezett mozgásművészeti produkciókra. A mozgásművészet ma még tömegművészet, kollektív művészet, részese annak a közösségi láznak, amely egyes újszerű gazdasági és politikai törekvések miatt divatossá vált Európában. De az ember mindíg egyén volt és mindíg az is marad. Hiába mutatkozik a mozgásművészet kollektív életmegnyilvánulásnak, mint ahogy mindenütt és minden téren adódnak egyéni kiválóságok, ugyanígy a mozgásművészet szürke közkatonái között is fognak akadni tehetségesebb, a pro-

Lenc Á. Béla: A művész neje
A „Műterem" csoportkiállításáról

dukció lelkét jobban megértő egyéniségek és akkor a mozgásművészet sorsa ugyanaz lesz, ami volt a baletté, jönnek a szólisták, jönnek az egyéni kiválóságok és a tömegmegnyilvánulásból igazi művészetté alakul át.

Igazi művészetté mondjuk, mert egyszer és mindenkorra le kell számolni avval a téveszmével, hogy kollektív művészet lehetséges. Az igazi művészet mindíg és mindenkor egyéni produkció. Ami tömegművészet jellegével bír, az lehet szociológiai szempontból érdekes tanulmány, de semmiesetre sem az művészi szempont-

Művészet. 1937.
II. évf. 11–12. sz.
137. l.

~~Feigler Gusztáv~~
~~építész~~
Lencz Ferenc aranyműves
Mihályfi Lajos ditto
korább Misik János fafaragó
esztergomi iparosok
1887-ben.

Körösy László dr.
Esztergom. Esz-
gom 1887.

1694.

Lenczi Ferenc

aranymüves

1887 Évről Esztergomban -

Kővári László dr

Esztergom. Esztergom,

1887. 432. l -

XXVII.

ulia: Nyárfás puszta
portkiállításáról

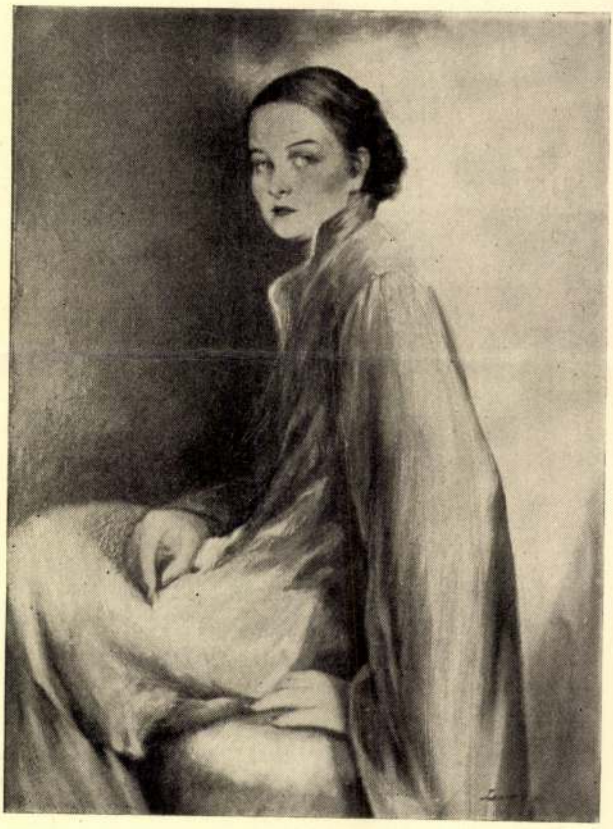
sen „A gyermek" című (Jézus) kompozíciója új ösvényeken mutatja a művésznőt. Talán vérrokonságban levő kolleginája, K. Róna Klára szellemi rokonságot dokumentáló paszteljei majdnem egyenlőértékű, inkább illusztratív hatású művészetről tanúskodnak. Ez azonban nem ront le artisztikumából semmit és különösen a „Naplók"-ban egy egészen kivételes tehetségre engednek következtetni. Erdélyi Árpád

A „MŰTEREM" VI. CSOPORTKIÁLLÍTÁSA. Ismert és még eddig keveset látott festők állítottak ki képeket a Műterem nagy nyárias változatosságában. Kevés eredeti tehetség jelentkezett a sok utánzatos művész között. Demjén Erzsébetet Szántó Mária ihleti, Füstös Zoltán Rudnay és Paál László hatása alatt dolgozik, Gáll Ferenc Berkes városképeit veszi mintaképül és szép színeket lesett el Munkácsytól. E. Gachal József csupa kiszépített valószerűség, ugyanúgy Kenéz János gyüjteménye is látványos Neogrady-féle hagyományokat fejleszt, jó a „Turkeve" c. képe. Soós mutat fejlődésre kész tehetséget. Kitűnően szerepeltek még Lenc Árpád Béla, Sikorska Zsolnay Julia és Gyimessy Imre. Az elmúlt valószerű festői modor fejlesztése azonban nem használ sem a festőknek, sem a közönség ízlésének, főként pedig nem a művészetnek, mely már túlhaladta ezeket a kitaposott útakat és tőle a fejlődési vágy lendületével elszakadott. Kende Béla

A „MŰTEREM" VII. CSOPORTKIÁLLÍTÁSA. Öt magyar festőt mutat be a Ká tó Kálmán hozzáértő művészeti vezetése alatt működő „Műterem". E kiállítás főtémája a tájkép és tegyük hozzá: a jó tájkép. A „Műterem" kiállítói: Gyulay Dezső, idrányfalvi Idrányi Tibor, boldogfai Hajgató Ferenc, Kenedi-Kern Andor és Vadnay Géza festők, akiket a műértő közönség is méltányol, bár Vadnay ezúttal először szerepel tájképeivel a nyilvánosság előtt. A kiállítás legfőbb érdeme az egység. Ez esetben a tájkép egységes művészi jellegéről van szó, mert a Műterem itt bemutatkozó gárdája a stílustörekvés egységességében fejti ki legjobb kvalitásait. A kiállítás anyagában a figurális témát főképp Idrányi 53, 57 és 65 sz. képei, valamint Kenedi-Kern 78, 79, 81, 84, 85 és 96 sz. vásznai képviselik.

szemben a mozgásművészet ma divatos formája inkább a tömegművészet jellegével bír, mint ahogy általában a mai emberek és a mai társadalom művészeti, irodalmi téren a kollektív megnyilvánulásokat keresi. Az azután nagy kérdés, hogy melyik irányzat a jövőé és melyik fog diadalmaskodni.

Itt ismét rá kell mutatni arra, hogy egy lényegében évezredes fejlődés nem tűnhet el nyomtalanul. Mint ahogy az egyházi jellegű táncprodukciók is a tömegművészet megnyilvánulásai voltak és csupán később, egyes emberek egyéni kiválása folytán váltak bizonyos mértékig egyéni táncművészetté, ugyanígy nyilván hasonló sors vár az úgynevezett mozgásművészeti produkciókra. A mozgásművészet ma még tömegművészet, kollektív művészet, részese annak a közösségi láznak, amely egyes újszerű gazdasági és politikai törekvések miatt divatossá vált Európában. De az ember mindíg egyén volt és mindíg az is marad. Hiába mutatkozik a mozgásművészet kollektív életmegnyilvánulásnak, mint ahogy mindenütt és minden téren adódnak egyéni kiválóságok, ugyanígy a mozgásművészet szürke közkatonái között is fognak akadni tehetségesebb, a pro-

Lenc Á. Béla: A művész neje
A „Műterem" csoportkiállításáról

dukció lelkét jobban megértő egyéniségek és akkor a mozgásművészet sorsa ugyanaz lesz, ami volt a baletté, jönnek a szólisták, jönnek az egyéni kiválóságok és a tömegmegnyilvánulásból igazi művészetté alakul át.

Igazi művészetté mondjuk, mert egyszer és mindenkorra le kell számolni avval a téveszmével, hogy kollektív művészet lehetséges. Az igazi művészet mindíg és mindenkor egyéni produkció. Ami tömegművészet jellegével bír, az lehet szociológiai szempontból érdekes tanulmány, de semmiesetre sem az művészi szempont-

Művészet, 1937. 11-12. 137 l.

Lenc. A. Béla

Hat art c. Épé

repr.

Művészet

1937. 11-12. 12

136 l

Lencx Antal

Kismartonban született,
1731-ben várkapitány lett.

Lásd

Fleischer Béla 63. l.

Lencs József Lajos

Thieme Becker

XXIII. 47. l.

(Lyka)

Lencs Vilmos

Utrecht 1909. 61.

Bergsm

Lencs Vilmos

l.

Lykanemzromantika
86-l.

Nyomtatvány

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Lenes Vilmos

Pesti

Laid

2

Tragor Vácikalauz

48. l.

172

+ nyáron 1838. november 8-án)

.

előtérében egy legelő barna ~~xxxxxx~~ és egy lehe-
zi tehenet látunk. Mind a kettő balra fordul-
kerítésen innen zsonka fűzfa tűnik szemünkbe.
három tehén képez csoportot. A sárga legel, a fehér
ik. Körülötte szintén fűzfa van. A darált egy fel-
le balra: „J. Kobell fec. 1834."

41: 35'5 %.
~~Nagyat. 1831. II. 24.~~
10.

137

Lencsés Ilona Lajos

Jenő

Cód

BPP II. 240 l

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

ezem:

.....

helyettesének

.

ndrényi Imre, Szeged.

Lencs Vilmos

festő

1

Tragovácimüvészet

103 l.

104 l.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

Nr. 91
SZÁMLA

Budapest VIII, Múzeum-körút 6. (Gólyavár) // Tel.: 146-145.
Magyar Könyvbarátok, Budapest IV, Kossuth Lajos-utca 18.
Telefon: 186-281. // Levélcím: Budapest 4. Postafiók 242.

A m. kir. pénzügyminisztérium 1879. évi augusztus 21-én 11.858. szám alatt kelt rendelete alapján bélyegmentes.

Ük. 16722/99

Szíveskedjék erre a számra hivatkozni.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos dr. Kertvámyi Gyula *úrnak*
úrnőnek
Műemlékek Orsz. Bizottságának titkára
Bp. XI. Nagyszombat u. 16.

MENNYISÉG	ESETLEGES FELSZÓLALÁSÁT 14 NAPON BELÜL KÉRJÜK JELEN SZÁMLA BEKÜLDÉSE MELLETT. FIZETENDŐ BUDAPESTEN.	P
	Magyarság Néprajza I—IV. kötet ára 88 pengő	

Lenau Miklós

Versei

I.

Tragorvácmüvészi

124, 125–l.

126. l.

Életrajza bővebben

a 125. lapon

Gyulám,

ves leveled. Annak értelmében az in-
en pénteken vagyis szeptember 12-én
eletemet Nálad, hogy meghivásod sze-
nak. Ha véletlenül ez az időpont
tassál röviden telefonon értesiteni
157-483. Hivatalom telefonszáma:

MOL

Lencse Antal
nyomdája

szedte a „Vidéki esti lap. XX." díjat nyert
munka. Nyomás Deska Béla tájitva.

II. Tilkai Bírálati Jelentés

Grafikai Szemle 1910 évf. II. f. 344l

Lencse Antal
mesterpostó

MDK

Tájékoztatjuk a nyitrai nyomdánkról
Rójtókra javara.
A meghívó igényes gép munka.

A beérkezett nyomtatványok rövid méltatása
Orvosi Hetilap 1908. 6 f. 136 o.

Lencse Antal
mérnökpedagógus (vizitra)

MDK

Nyomtatványok.
Nyomtatványainak diszitő elismerése. Levelei, magyar, német nyelvű és két fűzet. Minden darab egy-egy példánya.

Végső köszönetünk: A beérkezett nyomtatók ismertetése.
Orsz. Szt. 1908 2 f. 38.

MDK.

Lencse Antal
mesterszedő

Tipografiai ponlossággal" Készült
" munkái (Huszár István levelei cégjegy)
Nyitra

– Borítékunk és melléklelünk

Grafikai Szemle 1908/10 sz. 217 l

MDK

Lencse Antal
„mesterszedő"

nyomtatványai (Nyitra)
(Bírálat.)

÷ A beérkezett nyomtatványok ismertetése
Grafikai Szemle 1908 évf. 2 f. 38 l.

MNK

Lenese Antal és Marczin Jenő
nyomdájok

nyilvános megbízója (rendelője)
Tervezés, szedés — technikai kivitel

– Beérkezett nyomtatványok rövid méltatása

Grafikai Szemle 1908 évf. 6 sz 136 l

MDK

Lenese Antal
művészedő

újévi üdvözlőlapja díjat nyert. Ábra

– Pályázati lírák

Grafikai Szemle 1914 évf 1 sz. 11-12-13.

MDK.

Lencse Antal
metszedő

pedig a levélfej és boríték
minták. (Hunyadi nyomda Nyitra)

÷ Mintakönyvekből

Grafikai Szemle 1912 évf. 1-7 11 5-l.

MVK

Lencse Antal
mesterszedő

nyerte a második díjat

÷ Lapunk belső címlapjára kiírdetett pályázat

Grafikai Szemle 1912 évf 12 sz 284 l

M.D.K.

Lencse Antal
mesterrajzoló Nyitra.

Üdvözlőlapja jelzetlen munka
"egyéni díszes és jó sorok" Melléklet

Gondos Ignác. Újévi üdvözletek 1913

Grafikai Szemle 1913 évf 17. 9l

MOL

Ienese Antal
mesterszedő

nyerte el a nyitrai pályázatot

÷Pályázati Hirek. Eldőlt pályázatok
Grafikai Szemle 1911 évf 1 sz 8 l.

MDK

Lencse Antal
mesterszedő

érdekes gyűjteménye a kiállításon
(Nyitra)

Busay Balázs. A karácsonyi nyomtatvány
kialakítás

Grafikai Szemle 1911 évf 1. 15 l.

MDK

Lencse Antal
mesterspedő

Nyitráról beküldött három
nyomtatványainak bírálata

– Szerkesztőségünktől beküldött
nyomtatványok
Grafikai Szemle 1907 évf. 10 f. 232 l.

MDK.

Lencse Antal és Dobó József

nyomdászok

nyertek a levélfej szedésre kiírtakat

pályázaton az első díjat

– Pályázati kiírás

Grafikai Szemle 1911 évf. 5 sz 103 l

MDK

Lencse Antal és Derka Béla

nyomdászok

nyertek a levélfej pályázaton a **második** díjat

÷ Pályázati Hírek

Grafikai Szemle 1961/évf 5 sz 103 l.

Lencse Antal és Derka Béla
mesterszedő nyomdász

közös munkája a nyári levélpapír

÷ Mikiklubunkról"

Orosházi Szemle 1911 évf 11 sz 2 S.l.

Lencse István

ötvösmúas.

Kassán tanult ahol
1827-ben segédlevelet kapott.

Madalik József. Kassa város
ötvösségének története.
Bpest. 1900. 328. l.

Bocskay György

metsző.

megh. 1575.

MDK

Lencse József szobrász.

Vándor szerzete. Fafaragás.

Az Ernszt-Muz. kiállitásai. CXLVII. Munkácsy-Céh. VI. sors. egybekötött kiáll. Bp. 1934. május. Kat. 13.1.

Lencse László

ötvös vás.

Nagy Váradon született 1808. okt. 8. Ozv. Kretschmer Zsófiával ~~kötött~~ Nagy Váradon kamült 1842. ápr. 12 től 1828. ápr. 17 ig. Atyja Lencse István. Innthoz Landmeisterneél tanult, a Kassai céh szabadítja fel.

Mihalik József. Kassavárosi ötvösgyűlés története. Pest. 1900. 328. l.

Bicsérdy János

festő.

Lencse Tibor (Révai Nyomda)

Az idei Dózsa-ünnepélyi plakátpályázat első díját nyerte.

Magyar Grafika, 1968, 4. sz. 49. l.

LENCSÉS ANDRÁS, magyar varga

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64. mesterség, 519 név. Az arab számok a két listát, a rómaiak az öt csoportot jelzik. 263.old

/ 1, 2./ V. magyar varga. 267.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA. István Király Múzeum évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Lenkei Bálint József

festő

a nagybányai művésztelepen dolgozik,
műtermem nincsen.

Tersánszky J. Jenő

A félbolond.

Bp. [1947] 163.1

Veggyes

d. 20

1 Röt. 4 r.

Gödöcs

Benedek

Pusztaker és az eredéves ünnepély

Lencz Sándor építész

Tagja volt annak a hűtőkiszolgálónak, amelynek feladata volt kirendeltségéből ellenőrizni a kaposvárott felállítandó Kossuth-szobrra a szükséges pénzt. Kaposvár város képviselőtestülete a 128/1902-es közgyűlési határozatával döntött a szobor felállításáról.

Szilli Gyula: A kaposvári Kossuth-szobor avatása
Somogy, 1987. 4. sz. 89. l.

Lencz Gyögy ácsmester M.D.K.

1853 ban neve egy peres ügygyel kapcsolat
ban fordul elö.

Bereczk Sándor: Kaposvár rendezett tanácsu város tört. és fejlödése. Bp. 1925 13.

Lenner István, épületgépész

Nagy László: Ráday-örökség. Kollégium és gyűjtemény.

A Ráday Kollégium – az ünnepélyes névadás 1949. febr. 8-án volt – újjáépítésére és bővítésére szorult. A tervezés és kivitelezés vezetője Szabó István, Ybl-díjas építész, munkatársai Vass Tamás építész, Lenner István épületgépész és Sályi Géza gazdasági ügyintéző.

Budapest folyóirat, 1984., 2., 22–23 old.

Lencz Sándor M.D.K.
kaposvári épitőmester

A kaposvári Korona Szálló átalakitása,

Zádor Mihály : Kaposvár, Bp. 1964. 226.1.

Lencz Sándor M.D.K.xKap

Kaposvár, MÁV fiunevelő intézet. Braun Ede és Társai céggel.

Zádor Mihály: Kaposvár, Bp. 1964. 170.l.

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Leleszi Ilona,
grafikusművész

MAGYAR NEMZET

1984-12-08

1021

Leleszi Ilona rajza

ott malaszt volt c
l példázza, hogy
sek ellenére 1936/
ez az arány a f
sig nem változott
a 6900 elemi né
ndössze 628 telj
tt volt. Azt sem
egemlíteni, hogy
kolák államosítás
sze kétezer tartoz
községi irányítás
t az egyházak
enn.

Minderre azért is érdemes egyven esztendő elteltével mlékeztetni, hogy e néhány lattal is érzékeltessük: hon- an indult el a felszabadulás tán a magyar oktatásügy. zért is nevezték el joggal ásodik földreformnak az leiglenes nemzeti kormány- ak azt az 1945. augusztus -án kiadott rendeletét, mely előírta az általános is-

politika és általános iskola című könyvének megfogalmazása szerint „az iskola és az élet kapcsolatának javítása, a tanulók termelőmunkába való bevezetése. Mind magasabbra kell emelni a korszerű természettudományos, általános és szakmai műveltség színvonalát, s a tanulók ésszerűtlen megterhelése ellen fokozottan figyelembe kell venni életkori sajátosságaikat. Iskoláink

unkámmal, új, fontosabb be- zaköltöztünk. A termelőszö-

LENCSÉS IDA

NAGY ZOLTÁN: LENCSÉS IDA KISZOLGÁLTATÁSA.

ÚJ MŰVÉSZET 1996, 1-2, 78-79

A Fővárosi Kertészet száz éve
(1867–1967)
Szerk.: Kiss Béla. (2. kiad.)
Bp. 1968. Mezőgazdasági Kiadó,
163 l.: (foto ill.) 23×21 cm

Concesés Ida

ARAGÓN, IP. MÚN. AZ EZLEOLDEORDULÓN

S.L.

S.L.

1975

LENCSÉS IDA

Magyar Iparmű.
2003/4.

35. old.

hetőségeim ezt megengedték, [illegible]
hogy most tartalékok nélkül megyek
agyszámu családdal /beteges feleség,
ám, féllábu, beteges, munkaképte-
eg apósom, aki ősszel elveszitette
t[öb]bi/.
talataimnál, mesterségemnél, körül-
ezt a legnagyobb probléma-
. Mindent, amit csinálok, az befo-
közösségben három millió ember a
kulturális javak fogyasztásából is
zt kellett látnom, hogy eleve min-
van itélve, mert az ilyen társa-
ka csak átmenetileg, rövid időre,
rogramm alapján és sulyos koncesz-

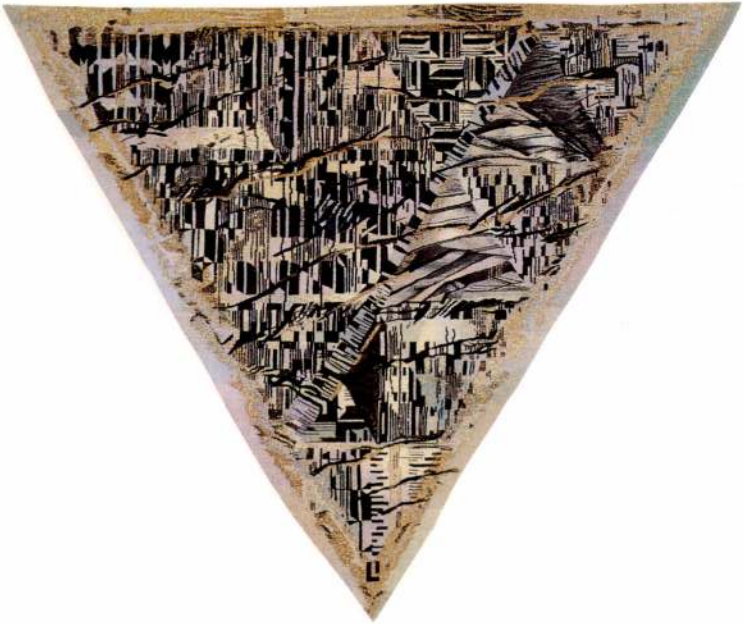
LENCSES IDA

A MAGN. IP. NÚU AP ERRERAORDUCÓN
2003

55.0.

egyoldalu, nemgazdaságos magy
dóan ki szokták nevetni. Aho
szakkérdések merednek elénk,
csak rá a figyelem. Schöpfli
magyar reformprogramm milyen
galileista programmhoz. Bizo
későn hivatalos programmá, a
volt szabad hangosan kimonda
"szubverziv" elemnek nevezté

Talán volna ideje arra, hogy
küldött kis füzetjét. Nagyon
a legfontosabb az a jegyzet,
Minden üzletember tudja, hog
fogyasztás alapján lehetsége
olyan bérpolitika hozhatja l
szivvel, de hideg fejjel, cé

LENCSÉS IDA

EMLÉKEZÉS III.
1995, gobelin, gyapjú, selyem, fémszál, 125x145 cm

A MŰCSARNOK TISZTELETTEL
MEGHÍVJA ÖNT

1995. AUGUSZTUS 17-ÉN,
CSÜTÖRTÖKÖN 18 ÓRÁRA

LENCSÉS IDA

GOBELINMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁRA

▼

MEGNYITJA

FITZ PÉTER

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

▼

DOROTTYA GALÉRIA
BUDAPEST V. DOROTTYA U. 8.
A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 1995. IX. 9-IG
VASÁRNAP KIVÉTELÉVEL 10-18 ÓRÁIG

▼

A MEGNYITÓT TÁMOGATJA A TÖRLEY

LENCSÉS IDA

Kézzel az elektronika korában: Kortárs kárpitok „By Hand in the Electronic Age: Contemporary Tapestry"

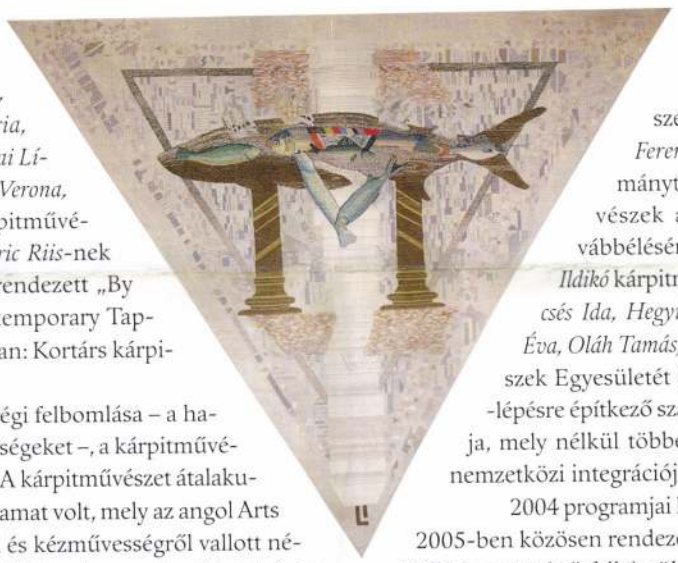
Washington, Textile Museum
2004. március 27. – szeptember 5.

2004. március 23-án a Tavaszi Fesztivál programjaként a Budavári Kárpitműhelyben „Corvin Kárpitok" címmel kiállítás nyílt a Magyar Kárpitművészek Egyesületének (MKE) rendezésében.

A tárlat annak a három részes, az Országos Széchényi Könyvtárba kerülő, az OSzK és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma által támogatott kárpitsorozatnak a terveit, elképzeléseit mutatja be „Corvin Kárpitok" címmel a látogatóknak és a zsűrinek, melyeket az MKE tagjai készítettek.

E kiállítás megnyitóját követően, 2004. szeptember 5-ig lesz látható a washingtoni The Textile Museum-ban, a 2001-ben a Szépművészeti Múzeumban megrendezett „KÁRPIT" című nemzetközi kortárs kiállítás válogatott magyar anyagából: *Dobrányi Ildikó, Hajnal Gabriella, Hegyi Ibolya, Kókay Krisztina, Kőszegi Annamária, Lencsés Ida, Pasqualetti Eleonóra, Pápai Lívia, Sipos Éva, Solti Gizella, Szabó Verona, Zelenák Katalin* és az amerikai kárpitművészet két élő klasszikusának, *Jon Eric Riis*-nek *és Marcel Marois*-nak munkáiból rendezett „By Hand in the Electronic Age: Contemporary Tapestry" (Kézzel az elektronika korában: Kortárs kárpitok) című kiállítása.

Lencsés Ida: Millennium II. Áldozat

A műfaji kategóriák ezredvégi felbomlása – a határterületeket, a manuális tevékenységeket –, a kárpitművészetet is új megvilágításba helyezte. A kárpitművészet átalakulásának előzménye az a hosszú folyamat volt, mely az angol Arts and Crafts mozgalom művészetről és kézművességről vallott nézeteinek felszabadító hatására kezdődött el, s amely többek között a kárpitművészet csendes, de gyökeres átalakulását, autonóm műfajjá válását eredményezte.

Az ipari forradalmat követően elszemélytelenedett, elgépiesedett, a tömegtermelést célul kitűző munkamegosztással szemben, e folyamat a kárpit létrehozásának három fő szakaszát (tervezés, kartonkészítés, szövés) és három szereplőjét (festő, kartonfestő, szövő) egy munkafolyamatra és egy személyre redukálta. A tervezés folytatásának, részének tekintett szövés tette lehetővé a kartonfestő és a szövő szerepköreinek kiváltását, mely a kortárs kárpitművészet értelmezésének egyik kulcsát is jelenti.

E gyakorlat mára világszerte elterjedt, melyet a kárpitművészek autonóm művészként történő megjelenése, s a műfajt érintő színterek, fórumok és szervezetek sokasága is jelez.

Magyarországon e művészi alapállás első, iskolát teremtő alakja *Ferenczy Noémi*.

Ferenczy Noémi tanítványai és követői közül néhányak, – speciálisan hazai jelenségként, elsősorban azok a művészek, akik a *Ferenczy Noémi* alapította főiskolai, majd egyetemi szakon tanulhattak – munkásságához kötődik a klasszikus kárpitszövés hagyományainak felülvizsgálata és az egyéni hangvételt felerősítő átalakítása. Kutatásaikat a kísérleti textil időszakában, a kísérleti textil konvenciókat elvető gondolkodásának és a szövéssel analóg szerkezetű új képalkotási módszerek megjelenésének hatására kezdték el. (A kísérleti textillel kapcsolatos elvárások azonban a kárpitra többek között a technikai kötöttségek miatt sem voltak alkalmazhatóak ezért a kárpit tartalmi és technikai megújítása a hazai színtéren észrevétlenül, visszhangtalanul zajlott.)

Az új elképzeléseknek sokkal inkább megfelelő „nyelv" alkalmazásának felszabadító hatására (Olyan spontánul tudok szőni, ahogyan rajzolok) az egyediség, a személyesség „az emberi agy és kéz közötti kapcsolat felértékelődése" (*Vámos Tibor:* A kárpit és a technika,) révén még nagyobb hangsúlyt kaphatott.

Párhuzamosan a kárpitművészet konvencióinak átértékelésével, a *Ferenczy Noémi* által képviselt hagyományt folytatni kívánó magyar kárpitművészek a műfaj fennmaradásának és továbbélésének érdekében 1996-ban *Dobrányi Ildikó* kárpitművész elnökletével (alelnökök: *Lencsés Ida, Hegyi Ibolya,* az elnökség tagjai: *Nyerges Éva, Oláh Tamás)* létrehozták a Magyar Kárpitművészek Egyesületét (MKE), mely azt a tudatos, lépésről -lépésre építkező szakmai, szervezeti munkát koordinálja, mely nélkül többek között a magyar kárpitművészet nemzetközi integrációja sem jöhetett volna létre.

2004 programjai között a Szépművészeti Múzeummal 2005-ben közösen rendezendő „KÁRPIT 2" című nemzetközi kiállításra történő felkészülés kiemelt helyen szerepel, mivel a „KÁRPIT 2" zsűrijére ez év novemberében kerül sor.

A 2001-ben rendezett „KÁRPIT" című kiállítás magas színvonalának, sikerének, nemzetközi elismertségének záloga – szemben a nemzetközi színtéren elfogadhatatlan protekcionista, kijelölő rendszerrel – a pártatlan nemzetközi szaktekintélyeket felvonultató zsűri által, anonim, számozott diák alapján történő válogatás volt, mely gyakorlatot a kiállítás jó hírnevének érdekében a rendezők a továbbiakban is fenn kívánják tartani.

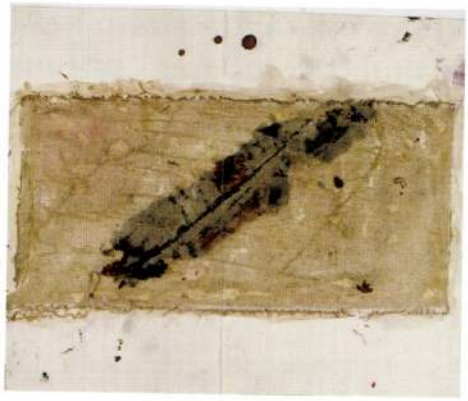
A washingtoni nemzetközi kiállításra a magyar művészek felkészülését segítette a Magyar Kárpitművészek Egyesülete szervezésében létrejött előadás sorozat is, mely a „KÁRPIT 2" hívószavának, és témájának a „Metamorfózis"-nak az ókortól napjainkig tartó értelmezéséről, elemzéséről szólt.

Előadói: dr. Fábián Zoltán: Egyiptom művészete, *dr. Nagy Árpád:* Az ókori Görögország művészete, *dr. Marosi Ernő:* A középkor művészete, *dr. Pócs Dániel:* Reneszánsz, *dr. Király Erzsébet:* Az antikvitás továbbélése a XIX. század német festészetében, *dr. András Edit:* A remekmű metamorfózisa a XX. század művészetében.

Hegyi Ibolya, kárpitművész

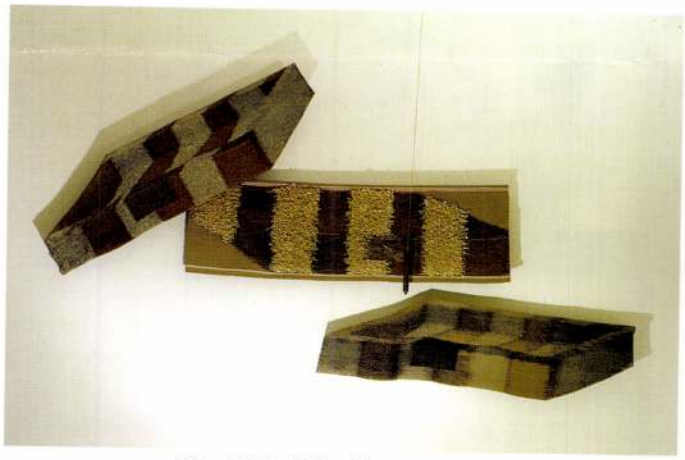
Dobrányi Ildikó: Mindörökké

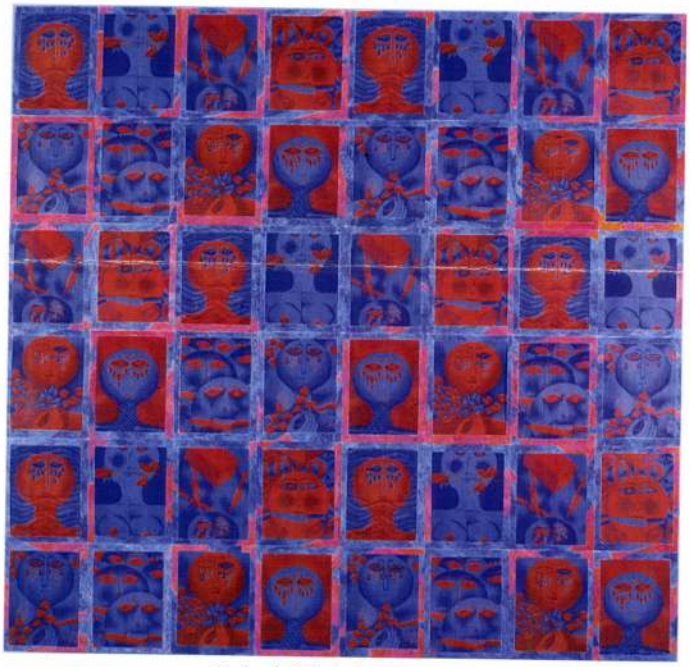
Sipos Éva: Találkozás a hóban

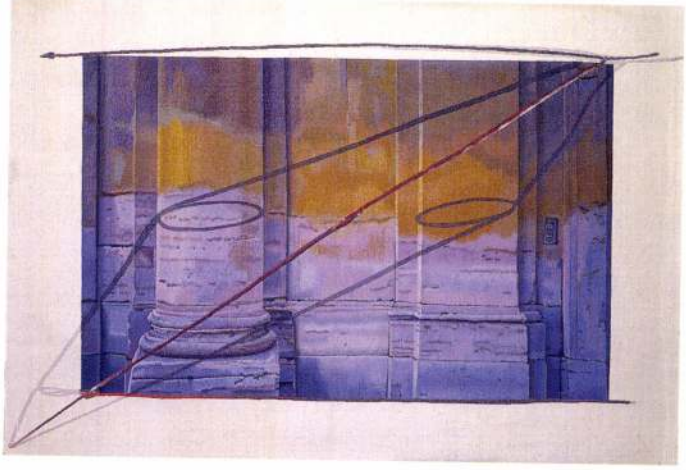
Solti Gizella: Exodus

Pápai Lívia: Bölcsőd az majdan...

Hajnal Gabriella: Raports

Pasqualetti Eleonóra: Inflexió

Hegyi Ibolya: Aquamarine

DOROS JUDIT: **Rádió**

Női szoft

■ Komoly várakozással figyeltem egyik csütörtökön este fél tizenegy tájékán a Veres Emese szerkesztette, s Albert Györgyi vezette „Best of Sabadaba-t", amely ígérete szerint válogatást adott az egy éve kéthetenként jelentkező szoftfeminista magazin eddigi legjobb riportjaiból. (Először félrehallottam a meghatározást, úgy értettem, hogy „posztfeminista", de az legalább olyan fából vaskarika, mint a szoftfeminista. Egy feminista műsor legyen harcos és kemény, a szoftoskodást hagyják meg a férfiaknak.)

Az a műsor, amelynek készítői között mindössze egyetlen hímnemű szerepelt — nevezzük nevén a bátor Fodor Sándor technikai munkatársat — vagy rosszul határozta meg önmagát, tehát nem feminista, de még csak nem is szoft, vagy félreértette a feladatát. Ha ugyanis a legjobb alkotások közé a múlt csütörtökön elhangzottak tartoznak, akkor nekem kételyeim vannak a Sabadaba igazi célját és tartalmát illetően.

A Best of-ból megtudhattuk például, hogy egy amerikai egyetem diákjai szexkódexet alkottak, hogy minden tanuló számára világossá váljanak a párzást illető viselkedési szabályok. A jegyzetét felolvasó Rácz Zsuzsa sem igen emelkedett túl ezen a technikai meghatározáson. Írásának lényege ugyanis az volt, hogy az egyetemisták eddig is hümhüm, mint a nyulak, ezután pedig ugyanúgy hümhüm, viszont nem jelentgethetik fel egymást nemi erőszakért. A kódex szerint pontosan meg kell határozni az előjáték során, mit óhajt az egyik fél, mit a másik, s csak világosan megfogalmazott kívánalmak és az erre adott egybehangzó igenek után bújhatnak ágyba a küzdő felek. Ám ha ebben a minden szempontból steril jogi helyzetben a nő mondjuk a mag kiáradása előtt néhány másodperccel azt mondja: „ne haragudj, de most inkább mégsem...", nos ekkor a férfinak udvariasan félbe kell szakítania a tevékenységét, felállni és szépen hazamenni; az előzetesen kötött megállapodás érvénytelennek tekintendő. Nyilatkozott később Szász Endre egyik felesége, Lula is (neve az „alul" szócska tükörfordítása — ezt az információt is a műsornak köszönhetjük), tőle megtudhattuk, hogy minden férfiból kihozta a maximumot, Szászt például rávette a porcelánfestésre. Klapka György, akár egy pasa ecsetelte a több asszonyal egyszerre való élés előnyeit, Nagy Bandó András pedig arról vitatkozott Bíró Ildikó aktivistával, hogy míg egy férfi a plakátokon is férfi marad, addig egy nőt ugyanitt szexuális tárgyként használnak-e vagy sem.

Ha ez így mind együtt „szoftfeminista magazin", akkor én mától inkább a férfiaknak drukkolok.

LÓSKA LAJOS: **Tárlat**

Szövött háromszögek

■ Van a kitüntetésnek, az érdemrendnek és a többi plecsninek egy hegyére állított háromszögletű színes textilrésze, amely arra szolgál, hogy kabáthajtókán vagy az egyenruhán rögzíteni lehessen a fityegő fém érdemrendet.

Az átkosban sokszor lehetett kitüntetésekkel teleaggatott embereket látni a televízióban. Emlékszem például, hogy milyen jól mutattak Leonyid Brezsnyev revers-jén az érdemrendek. Nos, a kitüntetéseknek ez a kis felső textil háromszögrésze ihlette meg *Lencsés Idát*, aki a nyolcvanas évek végén bennük találta meg nagy motívumát, azóta szövi háromszög alakú gobelinjeit, melyekből most egy csokorra való (pontosan 11 gobelin, 2 terv és 1 térkonstrukció) látható a *Dorottya Galériá*ban. Lencsés Ida akkor érkezett a pályára, (1983-ban fejezte be az Iparművészeti Főiskolát), amikor már látszott, hogy leszálló ágba kerül a hatvanas évek vége óta jelentős szerepet játszó kísérleti textil. 1988-ban *Eleven textil* címmel megrendezték a Műcsarnokban az experimentális textil eredményeit bemutató összefoglaló tárlatot. Ezen volt látható *Szenes Zsuzsa Sorompója*, mely kvázi jelképesen is lezárta a magyar textilművészetnek ezt az igen eredményes korszakát.

A kísérleti textil teoretikusai nagyon haragudnak a falikárpitokra, afféle úri cifraságoknak tartották azokat. Valószínűleg tisztes és hosszú történetük is idegesítette őket, (emlékezzünk csak az 1100 körül készült bayeux-i kárpitra, illetve az azóta szőttekre, mondjuk *Ferenczy Noémi* alkotásaira), és ha tehették jól elverték a port e műfajon.

Szerencsére akadtak megszállottak, akik a textil nélküli textil időszakában is szorgalmasan szőttek, mint például *Péreli Zsuzsa* vagy *Nagy Judit*. Az avantgárd textil leáldozása után posztmodern korunkban pedig ismét megnőtt a gobelin szerepe, többek között *Hauser Beáta* vagy éppen *Lencsés Ida* munkásságának köszönhetően.

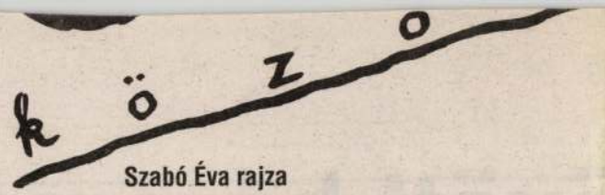
Sőt napjainkra a gobelin funkciója is megváltozott; már nem rideg-hideg tereket burkolnak vele, és nem is a főúri pompa jelképe, funkciója ma inkább a táblaképhez hasonló, és formája is igen változatos.

Lencsés Ida művei is elsősorban textilképek, melyek harmonikus színvilágukkal, nonfiguratív motívumaikkal és az anyag eredendő puhaságával andalítják el a nézőt; klasszikus értelemben szépek, finomak, nőiesek.

Ha már most alaposabb pillantást vetünk ezekre a gyapjúból, selyem- és aranyszín fémszálakból készült háromszögekre, motívumvilágukban megfigyelhetünk bizonyos változásokat. A koraiakon, mint például a *Kitüntetés I-en* (1987) — mely nem szerepel ugyan a kiállításon, csak a katalógusba került reprodukálásra — következetes rendben vonulnak fel a geometrikus motívumok. Az említett munka három csúcsán még aranyszínű antik bojtok is csüngenek, direktül utalva az ünnepélyességre, a kitüntetésekre. Azután az évtized végétől a színes háromszögminták mellett feltűnnek különböző neogeós alakzatok — pöttyök, vonalkák, piciny háromszögek — eleinte inkább csak a fekete bordűrön *(Dialógus,* 1989), majd megszűnnek, elmosódnak a motívum kemény élei, ezáltal festői hatásúak lesznek a pasztell színű művek (*Eső és harmat,* 1994), míg a legújabb alkotások keményebbek, töredezettebb motívumúak és kevésbé színesek (*Emlékezés III.*, 1995).

A háromszög formán kívül még egy kedvelt, visszatérő témája — a zöld-vörös rózsabokor — van a művésznek. Én egy korai, még hagyományos, téglalap alakú erősen geometrizáló bordűrök között találkoztak vele először *(Rózsakert,* 1985), melyen a szikár-hideg, illetve az organikus meleg, meghitt formák jól kiegészítik, kiemelik egymást. Ezt a motívumot most újra láthatjuk a Dorottya utcában egy háromszög alakú, háromszögekkel keretezett gobelinen *(Átültetés,* 1989).

Aki szereti a szép falikárpitokat és az eredeti ötleteket, az okvetlenül látogasson el a Dorottya Galériába erre a kellemes és szellemes tárlatra.

Szabó Éva rajza

M. TÓTH ÉVA:

Tárlat

Ágnes a pincében

■ A fülbevalója jutott eszembe. Az a szokatlan konstrukció, ami a bal füléből lógott gyakorta, az évfolyam hölgytagjainak heves érdeklődését kiváltva. Ha jól emlékszem, egy tanítványa készítette, egy gyerek, akit már feltehetően áthatott az ágnesi pedagógia szelleme. Ugyanis Ágnes, nem sajnálva időt és energiát, az „Iparon" lehúzott öt esztendő alatt — mintegy mellékesen — gyerekeket nevelt boldogabb emberekké.

Úgy is mondhatnám, hogy önálló kreatív programot valósított meg szakköri foglalkozásokon, s ekképpen vizuálisan formálta a tanulóifjúságot, de nem mondom. Az az örömzenélés, amit a gyerekekkel művelt, messze több volt ennél: a szabadság nagy lehetősége valamennyiük számára, beleértve Ágnest is. Sosem láttam őt akcióban, a létrejött műveket azonban sokszor elirigyeltem, akárcsak később Ágnes önálló műveit.

Irigységem nem az a sárga, gyűlölködős fajta, hanem derűs vágyakozás, ami a jó dolgok iránt fogja el az embert. És ha mi, léha főiskolások annak idején kicsit lököttnek tartottuk Ágnest, aki ahelyett, hogy művészi kiteljesedésén fáradozott volna éjt nappallá téve, inkább kölköket idomított szorgalmasan, nos ha bármi ilyet gondoltunk, nem jól mértük fel a helyzetet. Mert Ágnes — talán a gyerekek surgárzó közelsége révén — maga is gyerek maradt, aki immár művésznek álcázva keres ürügyet arra, hogy játékaiba bevonja a „fölnőtteket.".

Mint tudjuk, a Játék borzasztó komoly dolog. Hallatlan fantáziát és fizikai aktivitást igényel, kitartást és következetességet, valamint képességet a választásra a lehetőségek keresztútjain. A Játékban a véletlent kell tudni egyensúlyban tartani a tervezettel, precíznek muszáj lenni, s nagyvonalúnak ugyanakkor. Új világokat kell megalkotni, új pályákat kijelölni, új harmóniákat összecsendíteni.

Az Óbudai Társaskör pincéjében a fentiek jegyében mutatkozik meg Szabics Ágnes univerzuma, melyben minden tényezőnek meghatározott helye van, akár a periódusos táblán az elemeknek. Első pillantásra túlságosan is érthető a felépítmény, ám a betévedt utazó, ha a látvány szépségeivel már kielégítette esztétikai éhségét, még meglepő felfedezéseket tehet. Titokzatos vonatkozási rendszerben kelnek életre az archaikus kőrakások, a MÉH-telepi-konstruktivista képződmények és a köztük feszülő üveglapok, melyek a tér egy-egy pillanatát örökítik meg az ezercsontú vasfüggők és az egymásra halmozott kövek közös történetében. Az izgalom, ami rövid bolyongás után erőt vesz az utazón, a rejtvényfejtés bűvöletéhez hasonló.

Számtalan nézőpontból számtalan új kérdés merül fel, s minél tovább kering a kívülről jött ebben a csillagrendszerben, annál inkább eggyéolvad vele. A látványos mozdulatlanság mozgó tényezőjévé lesz, nézőből alkotóelemmé, társait, a tárgyakat, önkéntelenül megérinti, hozzájuk hajol és közéjük illeszkedik, egyszóval megtörténik a kapcsolatfelvétel.

Kivételes teljesítmény egy művésztől ilyen mértékű aktivitásra serkenteni közönségét, és jó diplomáciai érzékre vall a kezdeményezés gesztusa. Bár kétlem, hogy Ágnes ezt előre kigondolta. Ő egyszerűen csak ilyen. Tehetséges ember.

pozitív szemlélet, mosoly, ez a titka mindennek, aki mosolyogni tud mindig, az a nyertes típus,

mondom, hallgattam a kazettát, ismerkedtem a cég struktúrájával, el kellett bűvölődnöm a sikersztorik egymásutánjától, már kirajzolódott elém a perspektíva, néhány hónap vagy év kemény munka, mosolyogva és a siker biztos öntudatában persze, aztán már hátradőlhetek kényelmesen, minden további pozitívan kitárt ölembe pottyan, én is mehetek a Rózsadombra, nem kell Békásmegyeren maradnom, ahogyan ezt az előadó hölgy ígérte a szebb jövőt festegetve, végre egy cél, amelyben ott a család, a boldogság, sőt, a boldogulás biztosítéka, lehet ugyan, hogy szűknek bizonyul a Rózsadomb, bár tekinthetjük mindezt csupán metaforának, Békásmegyer sem csak a sikertelenség valósága, inkább a reménytelenség szimbóluma, hallottam a kazettán az előadás hallgatóinak boldog nevetését, ők már látják az utat maguk előtt, nem sértődnek meg azért, ahogyan leszarozták az életüket, ők a siker küszöbén állnak a mosóporral és bonuspontokkal a kezükben, ez a granulált amerikai álom, porított hit, remény, szeretet,

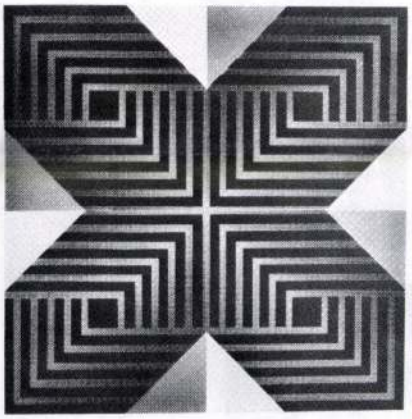
Aludj csak, én álmodom, mintha egy nagy közös alvás részeseivé, egy nagy közös álom átélőivé lehetnénk, ez már persze egy új amerikai film címe, romantikus mosóportörténet, benne egy metróállomás bájos és megbízható munkaerejével, egy lánnyal, akinek még nem jutott család és szerelem, talán mert nem hitt benne eléggé, talán nem vett részt ilyen előadásokon, de egyszer minden rossz véget ér, és megjelenik a nagy Ő, egy sikeres ember, akit lehet imádni, jutott, lehet, hogy lopott, csalt, lehet, hogy csak szerencséje volt, lehet, hogy keményen dolgozott érte, de egyvalami közös bennük, röppen föl a lelkes agitátor hangja, mégpedig az, hogy nem nyugodtak bele valamiféle előre kiosztott szerepbe, a siker titka, hogy az ember amíg áll és amíg él, ront vagy javít, de nem henyél, rontani úgysem tud, ha bátor és mosolygós, lám, a filmbéli csaj is hogy megtalálta az igazit,

igen, ez a bűvszó, az *igazi*, kevesebbel nem szabad beérnünk, az igazi mosópor, az igazi család, az igazi feleség, az igazi edény, az igazi megváltás, az igazi siker, álmodunk az igaziról, és persze egészen másra ébredünk, na ebben nem szabad megnyugodni, ez a más a kihívás, az ördögi incselkedés, itt kezdődik a sikersztori, az igazi, teljesen mindegy, hogy mi vagy ki váltotta ki, itt ér össze *John Turtletaub* profi munkája a mosóporügynök filozófiájával, mindkettő az igazit keresi és ajánlja, naná, hogy a mi érdekünkben, szerelem második látásra, mosópor első vérig, és mi boldogan megyünk be az ő utcájukba, mert valójában mindannyian igazi és sikeres emberek akarunk lenni, igazi és sikeres családot akarunk a hátunk mögött tudni, igazi és sikeres szerelemről álmodunk, amíg aludtál (ez a film eredeti címe egyébként), én megváltottam magunkat, de jó is lenne ezzel ébreszteni magunkat, a másikat, ez az igazi,

aludj csak, én álmodom, és itt végképp összeér a mi életünkkel is ez az egész hazugság és ámítás, és már nem tudjuk, hol kezdődik a por, hol a film, csak azt tudjuk, hogy Békásmegyert soha többé nem akarjuk látni, legyen az egész világ egy nagy Rózsadomb, ámen!

nyével. Alapelvei világosak. Az elemrendszerekből való építkezés, az elemek geometriai és matematikai törvényszerűségek szerinti gazdagítása például ilyen, és a színek tudatos-gondos komponálása, zenei szigorúsága és hangzásformája hasonlóképpen.

Király Sándor a modern tudomány, a természet és a népművészet gyarapító forrásából egyszerre táplálkozva nem kevesebbet vállal, mint vállalja korunk, a mind többet hangoztatott-tapasztalt változások kora tisztaságát és stabilitás iránti vágyának programját. Rokonszenves szerénységgel egyszersmind öntudattal tevékenységét a környezetformáló társalkotók szükséges tevékenysége részének tekinti, erejét gazdagító társakra vágyva, felismerve a vállalkozás nehézségét. Szavaival fogalmazva: csak az „új tudásra, tervezői-alkotói tudatosságra épülő, érzéki és érzelmi gazdagságot, művészi képzelőerőt sem nélkülöző, tárgyi és építészeti alkotások vezethetnek az ember és mesterséges környezetének viszonyában a mechanikus, sablonszerű, monotóniát eredményező megoldások helyett az optimális,

Király Sándor: Prof. Kanizsa tiszteletére, szitanyomat, 42x42 cm, 1984 (fotók Kutas R.)

sokrétű, differenciált alakítási lehetőségek feltárásához; végső során az ember »ökológiai egyensúlyának« biztosításához".

E hitének és e céljának legújabb, mintegy másfél évtizedet felölelő érzéki-tárgyi megfogalmazásait láthattuk most a Vigadó Galériában megrendezett kiállításon. A legkorábbiak az indulást s a forrást idézik: az erdélyi népművészet hatását, élményvilágát, amelynek fel-felbukkanó forrása végigkövethető egész alkotó periódusán különféle anyagokban és technikákban megvalósulva. A balladák hangját hallató kemény-konstruktív *Kodály Zoltán emlékének* ajánlott (1973) képtől az őszi barnákon, sárgákon átszüremlő kékekig, az alapelemek forgatásából felépített és *Bartók Béla tiszteletére* készített gobelinjén át (1977) követhetjük hűségét e témához, és csodálkozhatunk rá a kemény formák új megközelítésére, színes lágyítására, a *Magyar díszítőelemek* sorozatában (1984). A forma- és színelemekkel való játékra a forgatások, tükrözések friss játékára, a vörösekre, fehérekre, barnákra épülő *Variációs forma* című gobelinjétől a villódzó kinetikus világig, az Atrium Hyatt Hotel kistanácskozójának hidegzöldek és -kékek patakjából felcsillanó sárgájáig, és az alaklélektan inspirációiból merítő *Kettős értelmű formák III* robosztus alakzatáig ível e sor.

Legfrissebb grafikai sorozata újabb gazdagodást mutat: játék és egzakt tudás friss vibrációja, szín- és formaredukcióval együttes letisztulás és felizzás; az általa művelt tudományágból vett hasonlattal élve eddigi kísérletei egész színkörét magába foglaló fehér fény. Képi lira ez: tiszta, mint a havasok legelője, áttetsző, mint a források vize, a megszenvedett igazság, a kiküzdött rend ragyogja át ezeket a lapokat. Mégsem megérkezés e sorozat, nem összegzés, hanem inkább indulás. Továbbindulás a kiküzdött rendtől egy belső fényt, erőt és tudást sugárzó, játékos képzeletbeli valósághoz.

Ernyey Gyula

Naprakészen
Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítása az Ernst Múzeumban
1984. december 14–1985. január 14.

Megfontolt szerénység és egészséges öntudat imponálóan jó arányérzékű vegyítése jellemzi a Stúdió első önálló kiállítását. Szerénység, mert bár az előcsarnokban berendezett, markírozott giccsenteriőr (csakúgy, mint a diszkrét tükörablakos vitrinekben a bemutató egészén végigvezetett fotós ellenpontgyűjtemények is) egyértelműen és csalhatatlanul jelzik, hogy a kiállított tárgyak alkotói mivel nem hajlandók azonosulni, a tárlat egészéből – végre valahára – hiányzik a korábbi design kiállításokról megszokott, a jobbítás szándéka mellett sértett indulatoktól is fűtött szembenállás mindennel, ami nem a szó legszorosabb és legnemesebb értelmében vett vegytiszta ipari formatervezés. Amint szerencsésen elmaradt az újító szándék mellől nemcsak az új teljesítményeket, de magát az újítás tényét is misztifikáló pátosz és fensőbbségesség is. Az átlagosnál kétségkívül jobb, esztétikusabb, emberibb és változatosabb tárgyi környezet alternatíváit a kiállítók a közösen megvalósítandó szándékhoz illő egyszerűséggel, változatos formákban, a modern iparművészet fogalmát tágan értelmezve (és

Részlet a kiállításról

A kiállítók felfogását az előtérben berendezett ellenpélda is alátámasztotta

Részlet a kiállításról (fotók Sulyok M.)

kosság (*Sziráki Katalin* textil gyerekszobája); a rejtélyes látványban testet öltő technikai bravúr (*Székelyi Katalin* varrott papírplasztikája) és a nagy designer-elődök – ez esetben McIntosh – szellemének vágyódó megidézése (*Oláh Sándor* bútorai); a klasszikusan esztetizáló elvont dísztárgy (*Csordás Márta* mély oxidszínekben tartott, látványos textil faliképei) és a gyors hatásokra fogékony korunk igényeit kellően agresszív látvánnyal kiszolgáló, az érzékelés felületén ható gesztus (*Oláh Enikő* fali textilje); az egyszerű feladat elmélyülten igényes megoldása (*Kiss Katalin* gyapjútakarói) és egy másik hétköznapi feladat már-már a téboly határán elhelyezett formai gegben előadva (*Benedek Olga* megdöntött reggelizőkészlete); a grandiozitás illúzióját kergető, látványos, ám használati értékét tekintve csak mérsékelten meggyőző bútor (*Bojti András* négyzethálós dohányzóasztala) és az anyagot, funkciót valódi stílusteremtő nagyvonalúsággal kezelő másik lakberen-

ezért a tradicionális díszítő iparművészetet sem száműzve), erőlködés és kényszeredettség nélkül, természetes gesztusokkal vázolták fel. S noha nyilvánvalóan utat kívánnak mutatni, tárgyaik mégsem hivalkodnak a felkínált megoldások újszerűségével, hiszen az itt látott munkák legfőbb értékei nem (vagy nem elsősorban) a meglévő kétes értékekkel szemben érvényesített puszta „másságból", hanem többnyire nagyon is pontosan megragadható használati és esztétikai kvalitásokból következnek. A Fiatal Iparművészek Stúdiójának alkotói bölcsen mellőzik a programadónak szánt iparművészeti szemlék egy másik kézenfekvőnek tűnő érvelését a vádaskodást is. Nem azzal foglalkoznak, hogy mit, miért és hogyan csinálnak mások (például a designerek működését erőteljesen befolyásoló ipari döntéshozók), hanem azzal, hogy mire képesek ők maguk.

És itt jelenik meg a minden szakma eredményes műveléséhez elengedhetetlenül szükséges öntudat, amely már nem kalaplevéve és szolgai alázattal hajol meg a korunk egyedül üdvözítő stílusává kikiáltott (majd a konkrét átiratokban rendre merev puritanizmussá csupaszított) skandináv design előtt, hanem az egyedi dísztárgykészítés ismerős vizeitől egészen a legújabb hullámokig engedi szabadon kalandozni, s e kalandozásban sokszínűen kibontakozni a művészi alkotókedvet. Így jön létre az a rokonszenvesen eklektikus s így unalmasnak vagy egysíkúnak semmi szín alatt sem nevezhető összkép, amelyben az egyéni teljesítmény és igyekezet jogán – itt csupán néhány példát kiragadva – pompásan megfér egymás mellett a bizonyos értékek túldimenzionálásával feleselő irónia *(Lencsés Ida: Kitüntetés)* és a legkomolyabban vett játé-

dezési tárgy (*Gyimóthy György* fonott vesszőheverője).

A kiállítás sem szemlélete, sem az egyes tárgyak minősége szerint nem egységes. Noha a szép számmal fellelhető telitalálatok közé néhány (ez első alkalommal még megbocsátható) tévedés is becsúszott, az összképet mégsem irritálóan vegyesnek, inkább megnyugtatóan változatosnak nevezném. Mert többségben vannak a jó és még jobb, gyári sorozatban vagy műtermi kis szériákban egyaránt előállítható (és szaporításra föltétlenül érdemes) tárgyak, amelyeket készítőik azzal a hangosan ki nem mondott, de a „sorok között" mégis egyértelműen jelzett kommentárral tártak a látogatók elé, hogy elsősorban ezek kimunkálása s nem pedig a tervek menedzselése az iparművész feladata. Ez a kiállítás nem is próbál megszervezetten nyomást gyakorolni sem a jó tervek hasznosítására hivatott szervezetekre, sem pedig a potenciális vásárlók – esetleg kissé bizonytalan – ízlésére. Itt lelkiismeretfurdalás és bűntudat nélkül nézelődhet bárki (legyen bár elfásult termelési osztályvezető vagy hobbiként porcelán állatfigurákat gyűjtögető polgár), hiszen nem régi mulasztások lajstromát, hanem a ma és a közeli jövő pozitív lehetőségeinek egy szeletét látja. És persze azt, amivel tárgyi környezetünk föltétlenül szegényebb lesz, ha ez a lehetőség nem kezeltetik a kellő komolysággal.

Mintha a kiállítók erre az alkalomra megállapodtak volna abban, hogy leküzdik magukban az egyébként lesújtó (mert kiszolgáltatottságból és társadalmi méretű közönyből ötvözött) egzisztenciális helyzetük okozta gátlásokat, s egyszerre tételezve fel széleslátókörű és ambiciózus ipari partnereket, valamint érzékeny, értő, igényes közönséget, e hipotézis tág keretében teszik próbára képességeiket. Az érvényesülés bénító szemléleti és gyakorlati csapdáinak alkalmi kikerülése különösen a ruhák és öltözködési kellékek tervezőinek tett látványosan jót: *Matza Andrea, Sáska Ildikó, Lazarovits Szilvia, Nyiredi Judit, Balaton Marianna, Kubó Éva* (holnaprakészen divatos, de a jól megfigyelt világtendenciákon belül mégis roppant egyéni modelljeire akár ekszkluzív külföldi divatüzletet, de még inkább szellemi exportot is tartalmazó külkereskedelmi szerződéseket lehetne alapozni. Amint *Kakasy Éva* grafikáinak, Kubó Éva asztali textiljeinek, Bojti András éttermi bútorainak, *Farkas Eszter* egyenruháinak felhasználásával azonnal meg lehetne nyitni a Krumplis Fáni vendéglőhálózat – a terveket nézve barátságos, korszerű, vendégcsalogató üzleteit. Vagy – inkább a különlegesen finom látványok kedvelői számára – gyártani lehetne *Pozsgai Ágnes* matt és fényes felületek váltakozására épülő, magában csíkozott fehér teás- és kávéskészletét, *Heller Zsuzsa* archaizáló felületével és elnagyolt formáival ókori leletekre emlékeztető teáskannáját, *Nagy Márta* csak nálunk szokatlan arányú, vékony falú, keletiesen pohárszerűre formált porcelán teázóedényeit.

Gyártási ajánlatokat tenni azonban nem a kritikus tiszte, hanem az erre hivatott tervezőké és iparművészeké, akik a Fiatal Iparművészek Stúdiója első nyilvános kiállítása tanúbizonysága szerint figyelemre méltóan jól végezték el ezt a munkát.

A. J.

Sosztakovics és kora
Magyar Nemzeti Galéria,
1984. november–1985. január

Az utóbbi évek magyar kiállításrendezése nem maradt adós azzal, hogy figyelemmel kísérje a forradalom utáni és kortárs szovjet művészet törekvéseit. A budapesti közönség tanulságos bemutatókat láthatott 1982-ben a szcenikai művészetről (BTM), 1983-ban pedig a 20–30-as éveket reprezentáló alkotásokból (Szépművészeti Múzeum). A jelen kiállításon is több, már megismert alkotót üdvözölhettünk: *Tatlint, Kusztodijevet, Petrov-Vodkint, Szárjánt*. A tárlaton, valljuk be, meglepetésre nem számítottunk, de a jól elkülöníthető, a teremsor térbeli adottságait követő szakaszok megtekintésével benyomásokat szerezhettünk a világhírű zeneszerző életéről és annak szellemi közegéről. Igaza van *Lunacsarszkij*nak, amikor azt írja, hogy a zeneszerző „a kultúra talán legkifinomultabb magzata", hiszen nem kell ragaszkodnia a vizualitás elveihez, időben elnyújtva hatolhat kimondhatatlan mélységekbe. Sosztakovics ezt nem elszigeteltségben vitte véghez, hanem együttműködött más műfajok nagy formátumú egyéniségeivel; *Majakovszkij*nak zenét kom-

Részlet a kiállításról

ponált darabjához, melyet *Rodcsenko* díszleteivel *Meyerhold* színháza vitt sikerre (*Poloska*, 1929).

A bevezető képek nem ragaszkodnak szorosan Sosztakovics születésének dátumához (1906), inkább a századvégi realizmus és a következő évtizedek inspiratív avantgarde-jának találkozását érzékeltetik. *I. Repin* háromnegyed alakos, Sosztakovics első pártfogójának, *Glazunovnak* a portréja (1887) és *I. Kljun Szuprematizmus*ának (1921) határpontjai között az összes irányzat feltűnik a falakon egy-egy festmény erejéig. De a sokféleség dinamizmusa elenyészik alig néhány év elmúltával, hogy átadja helyét a kiállításon is meghatározó többségben levő „kanonizált" stílusú alkotásnak. Ezt a vonulatot kezdi meg *D. Sterenberg*nek a háttér teljes kiiktatásával készült *Agitátorgyűlése* (1929), amely a szónok előremutató „örök" kéztartásának és az őt hallgatók kettősségére épül.

A festmények elsősorban a kronológiához ragaszkodnak, a hasonló tematikájú művek összevetése viszont érzékletessé teszi a különféle megközelítéseket. A még gyermek „Mitya" Sosztakovicsot lerajzoló *B. Kusztodijev Farsang* (1916) képén mesebeli, téli, orosz tájba illő motívumokat gyűjt egybe: díszes szánokat, kipirult arcokat, csillogó templomtornyokat. A nap bíbor sugarai valószínűtlen fényt kölcsönöznek a vidéknek. Ugyanez a fény járja át a közvetlenül mellette függő, már a forradalom élményét feldolgozó *1917. február 27.* című alkotását is, ahol a vallási keretben zajló esemény átadja helyét a forradalom ünnepének. Az utcákon gyülekező tömeg fokozatosan tölti be a kiemelkedő templom és a szemközti házak határolta területet. Másfajta, személyesebb magatartás fogalmazódik meg *K. Petrov-Vodkin Az első felvonulás* című képén (1927), amely kicsit opponál Kusztodijev harsányabb színeket kedvelő festésmódjával. Itt a vörös zászlós utcai forgatagot szobabelsőből látjuk, melynek közepén a feleség utolsót igazít férje ruházatán, a legkisebb gyerek alszik, a másik fürkészően figyel. Petrov-Vodkin két másik alkotása, az attributáló erejű *Hering* (1918) és a finom rezonanciájú *Anna Ahmatova portréja* (1922) kerekítik ki az intimitás e remek együttesét.

Az 1945 utáni művek sorában ennek a két vonulatnak szintén vannak folytatói. *V. Stranyih A Győzelem ünnepe* (1946) nagy méretű vásznán a moszkvai Vörös tér tűzijáték-megvilágításban villan fel, az egyéneket magába olvasztó tömeg a fényben úszó Mauzóleum körül tolong, az ünneplés mozgalmas színlátvánnyá változott. Pár méterrel odébb *J. Mojszejenko* a bensőségesebb hangvétel követője: *Győzelem* című képe (1970–72) ikonográfiai előzménye is *Petrov–Vodkin* 1983-ban Budapesten szerepelt *A komisszár halála* alkotása. A sötétbarnákat felrakó, minden aprólékosságot mellőző ecsetkezelés, a lépcsőház félhomálya az öröm és kétségbeesés magárahagyatottságának igaz, emberi érzését adják vissza. A lerogyó harcos és felemelni igyekvő társa a keresztlevétel-jeleneten keresztül a római korig követhető típus.

Még mindig a festményeknél időzve, két további műfaj kér magának helyet e rövid ismertetésben. Már a háború előtti tájképeken érzékelhető a városok és a táj karakterének észrevétlen átalakulása, az emberekhez való viszonyának megváltozása. *I. Maskov* természeti környezetbe illesztett *Vízierőmű*ve (1927) az embernek az őt körülvevő világon való uralkodni vágyását szimbolizálja, eltűnik az a meditációs nyugalom, amely M. Szárján *Régi híd Jerevánban* (1933) festményéről árad. *K. Juon Reggel az iparosodó Moszkvában* (1949) képének előterében munkába induló emberek találkoznak egymással. Lábuk alatt terül el a város, a gyárkéményerdő szürkeségét csak nehezen töri meg a hajnal fénye. Az egységes tónus az ember és a város összeláncoltságát sugallja.

A tucatnyi Sosztakovics-portré viszonylag arányosan oszlik meg a kiállítás képzőművészeti részének falain. Elgondolkodtató, hogy az ezt követő záróreremben sorakozó fényképek egyikén sem látható a zeneszerző derűs vagy éppen nevető arca. A jellegzetes szemüveget, a rakoncátlan hajfürtöt a homlokán, a szigorú tekintetet őrzi meg az emlékezet. A kiállított arcképek alkotói ennyiben hűségre törekedtek, azonban észrevehető küszködésük, hogy a jellemet valóságosan ragadják meg. A legsikerültebbnek *J. Szerebrjanüj Sosztakovics-portréja* (1964) tekinthető. A művészt profilból figyelhetjük az alkotás egyik ellesett pillanatában. A festő a feleslegesnek vélt elemeket kiküszöbölte, csak a fejre összpontosított. A zenemű születésének még hangok nélküli csendjét fokozza az ablakon át feltűnő havas mező enyhén barázdált felülete. Nem ismeretlen ez a beállítás a korábbi szovjet festészetben sem. Az itt nem bemutatott *M. Nyesztyerov Pavlov akadémikus portréja* (1935) kompozíciós megoldása ugyanezt az elvet követi.

A képzőművészet valamennyire teljesnek mondható válogatását és a Sosztakovics-dokumentáció termét mozgósító erejű agitációs és filmplakátok kötik össze. A zeneszerző életének minden fontosabb eseményét fotó, partitúra, eredeti koncertmeghívók stb. alapján követhetjük. Itt már inkább a zenetörténészek szemelgethetnek a falat tapétaszerűen beborító fotóanyagból. A szemközti falon, ezzel párhuzamosan díszlet- és Sosztakovics műveinek hatására készített grafikai lapok futnak, a tér közepén esetlegesnek tűnő, belógatott fakeretben jelmezimitáció bontja meg a látvány egyhangúságát. A látogató, mielőtt kilépne az előtérbe, kicsiny fülkében néhány „igazi leletet" vehet számba a zeneszerző hagyatékából: sötét keretes szemüvegét, tollát, tintatartóját.

Az 1981-ben ugyanitt bemutatott Bartók-emlékkiállításon a rendezők jobb megoldást találtak arra, hogy kölcsönhatásba hozzák a festők alkotásait a másfajta elemekből építkező zeneszerző művészetével. Bartók szellemében fogant „zenei összhangzat" élményét sikerült létrehozniuk. Jelen kiállításon kevésbé szerencsés volt a kettő térbeli elkülönítése, katalógus nélkül sokszor bizonytalanságot lehetett érezni a válogatás logikájával kapcsolatban. Viszont a közel tíz múzeumból és számos magángyűjteményéből származó anyag ilyen keresztmetszete a „megismételhetetlenség" önmagában azért nem üdvözítő változatát valósította meg.

Szücs György

Drégely László kiállítása
Miskolci Galéria, 1984

Drégely László több évtizeden keresztül díszlettervezőként dolgozott. Eközben álmokat szőtt, képeket festett. És egyre inkább előtérbe kerültek az álmok, a szuverén képzőművészeti alkotások. Drégely mindjobban elszakadt a színpad világától, és egy új világot teremtett magának, álmainak színpadán. Ezen az álombéli színpadon drámák és komédiák, olykor tragikomédiák zajlanak.

Drégely László: Sorsok, alumínium, zománc, 50x50 cm, 1981

Drégely László a reneszánsz fogalmai szerinti sokoldalú művész. A táblaképfestés mellett sokszorosítható és egyedi grafikákat készít többféle eljárással, grafikai elemekkel díszített szobrokat farag fehér márványból, legújabban pedig kollázsokat, fotómontázsokat ragaszt. Állandóan új és új anyagokkal, eljárásokkal kísérletezik. A hagyományos eszközök mellett alumíniumra is fest táblaképeket. Az alumíniumot már díszletező munkáinál felfedezte, és azóta is nagy szeretettel alkal-

LENCSÉS IDA

ÚJ MŰVÉSZET

2002/NOV

12.0.

ekicsinyíti, a saját ötletei mindenhatónak, de ez csak ngén feljett Bikáknál for- ő.

IKREK
(V. 21.–VI. 21.)

A Nap és az Uránusz együttállása azt igazol- gy a héten ön tökéletessé Ez persze nem jelenti azt, eddig tökéletlen volt, a két om között nincs egyenes nuitás. Az említett konstel- hatására egyre nagyobb a a szürkeállományban, most ott valamiféle „nagytaka- '. A telehold kíváncsivá, in- ációéhessé teszi önt, de ugyút- lfogja a közléskényszer is. kor a tömegközlekedési esz- ön szívesen fölvilágosítja az ereket még akkor is, ha nem ezik. Ha ön esetleg idegen- ő, a kedves turisták bele is etnek az információözönbe. ító- és szervezőkészsége a hé- csúcson van, kitűnő király, ár, basa, államfő lehetne ön- egyszerre többfelé is tud in- dni teljes többéllyel. De hát indig sikeresen gyűjti maga azokat, akiknek az a dolguk, „elmélyedjenek": kitűnő ve- erény! Plútó jó tanácsa: bár- mű uralkodói erényekkel ren- ezik is, családi körben visel- en szerényen, kisinasként!

akarmilyen hét ez. A hármas után aluli Szüzek szerelempróbát tartanak most: a cipőt is megpróbáljuk, mielőtt megvesszük, nem?

MÉRLEG
(IX. 23.–X. 23.)

A Nap és az Uránusz együttállása, valamint egy merkuri félhatodfény azt mutatja, hogy olyan levelet kap, amely meghatározza további egész életét. Plútó is levelet jelez, amelyben messze földre hívják önt. Menjen, de ne túl messzire, az országhatárt át ne lépje, mert ott becsapják, kihasználják, ott megtudhatja, hogy mennyire megkopnak rövid időn belül a szép ígéretek. Ezt persze mindenféle utazás nélkül is megtudhatja, Szaturnusz hatására ezerszeres érzékenységgel reagál környezete viselkedésére, kritikájára, a kis bajt fölnagyítja, a jószándékot meg alig veszi észre. Vén bolygónk szégyenérzetet is cipeltet önnel ezen a héten, lódít ugyanis a kedvesének, aki igen ügyesen leleplezi. Ne türelmetlenkedjen a partnerével, mert elhagyja, aztán sírhat utána. Főleg ha Kos, Ikrek, Szűz vagy Halak az illető, akkor ölelje át örökre. A hétfői telehold igen nagy nyugtalanságot kelt önben, még az is lehet, hogy e naptól vándormadár lesz önből. Vénusz azt mondja, hogy sokat beszél, keveset cselekszik.

befalaztatja magát. Ennél persze okosabb, ha megmossa a déligyümölcsöt, mielőtt megeszi.

VÍZÖNTŐ
(I. 21.–II. 20.)

Ha ön nő, akkor a héten azon mesterkedik, hogy két férfi szolgálja, legszívesebben összehozná őket: nem tudok nélkületek élni! De mert a Vízöntő testesíti meg legjobban a tökéletes embert, a választottjai sem fejre ejtett emberek, így ez a kedves hármas sosem jön össze, legfeljebb ideig-óráig. Ha ön férfi, akkor szoknyavadászatból tudna bemutatni nagy akciókat, most példát tudna adni a tájékozatlan ifjúságnak, hogy milyen az igazi, varázslatos szerelem. Ez a feltételes mód persze nem stimmel, hiszen egy Uránusz-Hold nyolcadfény arról árulkodik, hogy meg is tartja ezt a bemutatót valamilyen nagy térségben. (Te jó ég, csak nem a Vérmezőn?) Kedden az Uránusz együttállásba kerül a Nappal s az azt jelenti, hogy szakmai sikerei lesznek. Merkúr jelei szerint a vegetatív idegrendszere veszélyben van, veszekedjen többet, ha sok a „nemtetszik dolog". Nem szemétdomb az ön lelkivilága, hogy oda mindent bele lehessen dobálni. A héten hajlamos elkövetni élete legnagyobb baklövését.

RÁK

SKORPIÓ
(X. 24.–XI. 22.)

HALAK
(II. 21.–III. 20.)

LENCSÈS IDA

Új művészet

1996/jan-febr

79.o.

t spanyol fasiszta párt ill. tagja.

LENCSÈS IDA

ÚJ MŰVÉSZET
1998/nov.

P-9396

20.0.

FITZ JÓZSEFNEK

Zengővárkony, 1932. VI. 2.

ptam; telefonál nom nem áll módomban,
sváradra s ez az, amit most nem tudok;
lgot ugy, hogy ezzel a levéllel egy-
écsváradi postára s rájuk bizom,
i. [lik]
em tudom, melyik vonat visz postát,
[él/u./tán]
esse ugy, hogy d.u. 5-re ott lehes-
vagy express levél.
s azért nem értem a dolgot, mert
hogy van köztük jó és dijazható.

LENCSÉS IDA

Mától: Magyar Textilbiennálé

Ötmillió forint a falon: a gobelin negyvenhat művész közös munkája

● **Ölbei Lívia**

Ma délután négy órakor nyílik meg a Szombathelyi Képtárban a 14. Magyar Textilbiennálé, vele együtt a 11. Nemzetközi Miniatűrtextilbiennálé és az 1. Zászlóbiennálé. A képtár közönsége megtekintheti a Rózsa Anna Alapítvány, valamint az 1994-es textilbiennálé díjnyertes alkotásait is. A tárlatok augusztus 31-éig tartanak nyitva. A részletekről *Cebula Annát*, a képtár textilgyűjteményének vezetőjét kérdeztük:

— Az idén mind a fal- és tértextil, mind az alkalmazott textil kategóriában született művek témája a magyar honfoglalás 1100. évfordulója, ezért a 14. Magyar Textilbiennálé a Millecentenárium '96 címet kapta. Bár a téma korlátok közé szorította a művészi gondolat szárnyalását, igényes és változatos művek születtek. A Rózsa Anna Alapítvány díját fal- és tértextil kategóriában az idén *Lencsés Ida Örökség* című — a klasszikus latin múltat-műveltséget idéző — gobelinje kapta. Alkalmazott textil kategóriában *Kovács Péter* a győztes, *Aurum és Argentum* elnevezésű jacquard bútorszöveteivel. Fal- és tértextil kategóriában 86 alkotás nevezett a biennáléra — a zsűri 49-et javasolt kiállításra —, az alkalmazott textil kategóriában 36 munkából 32 ütötte meg a mércét. A Rózsa Anna Alapítvány díjára nem pályázott a biennálé valamennyi résztvevője.

— *Hallani lehet mostanában arról, hogy a textilművészet kifulladóban van. Mindaz, amit elmondott, cáfolja ezt a véleményt.*

— Egyáltalán nincs szó kifulladásról. Világszerte élénk az érdeklődés a textil különböző formái iránt. Az ipari textil alkalmazott textillé alakult; (állandóan) kísérletezik, új utakat keres a miniatűr textil. A 11. Nemzetközi Textilbiennáléra 517 jelentkező közül 145 művész munkáját fogadta el a zsűri. 34 ország művészei küldték el nekünk piciny — 25x25x25 centiméteres —, ötletes alkotásaikat, amelyek között van rózsaszirmokból készített edény és matchboxokból összeállított mini roncstelep, hogy csak kettőt említsek a gazdag választékból.

— *Mi lesz a művek sorsa?*

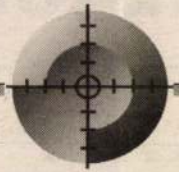
— Reméljük, hogy a Művelődési és Közoktatási Minisztérium egy — természetesen olcsóbb — alkotást megvásárol a képtárnak a biennálé után. Azt a nagyméretű gobelint, amelyet egy XII. századi térkép nyomán közösen készített negyvenhat (!) művész, már „kinézte" az Iparművészeti Múzeum főigazgatója, *dr. Lovag Zsuzsa* — ő nyitja meg egyébként ma délután a biennálét. A Térkép határok nélkül című falikép ára 5 millió forint. A minitextil gyűjteményünk folyamatosan gyarapszik: az idén például minden meghívott művésznek megírtuk, hogy örülnénk, ha a biennálén kiállított alkotását a képtárnak ajándékozná. A résztvevők kétharmadától pozitív választ kaptunk. Az adományozással a művész is jól jár, hiszen munkája így további kiállításokon fordulhat meg, és Szombathelynek rangja van a (textil)világban.

***

Az idei Magyar Textilbiennálé díjazottjainak nevére ma derül csak fény: a zsűri tegnap végezte el nehéz munkáját a Szombathelyi Képtárban.

Ugyancsak ma, délelőtt 11 órakor konferencia kezdődik a képtárban *Európa és a magyar textilművészet kapcsolata a honfoglalástól napjainkig* címmel. Az előadások sorát *dr. Szegedy-Maszák Mihály* egyetemi tanár kezdi: történelmi bevezetővel. *Dr. F. Dózsa Katalin* művészettörténész a millenniumi pesti divatról, *dr. Nagy Zoltán* néprajzkutató a céhzászlókról beszél, *Wehner Tibor* művészeti író témája pedig a mai textilművészet: síkban és térben.

CSAK NEKED

Kedves Olvasó!

JÚNIUS 14.

Látott valahol, valamikor, valakit, akivel szeretne megismerkedni? Üzenni akar kedvesének? Esetleg barátja, ismerőse számára van halaszthatatlan mondanivalója? Azt akarja, hogy csak Ő értse? Írja meg — legfeljebb tizenöt szóban —, és mi közzétesszük. Minden pénteken: Csak neked...
Az üzenet kizárólag a kivágott, legfrissebb dátummal ellátott emblémával érvényes. Ha azt akarja, hogy a címzett már a jövő héten olvashassa, szerda délig juttassa el szerkesztőségünkbe.

❤ „Telefontündérnek!" Szerelmes szívek találkozása őrségi vásáron. Egy szál rózsa. Nagyon szeretlek.

❤ Kéthelyi E., Orlay szakközépiskola! Tablóképeden láttalak, megtetszettél, megismernélek. Kérlek írj, „barna srác" jeligére.

❤ Horváth N., Paragvári! Megtetszettél vasárnap a Tó fürdőn. Gyere 16-án ugyanoda. Várlak a sárga padnál.

❤ KACSA, Oszkó! Túl szép ahhoz a barátnőd, hogy néha magára hagyd a diszkóban. „C.,...S"

❤ HUGI! Nagyon-nagyon Szeretlek! Gyere vissza hozzám, mert nem bírom ki nélküled. Hiányzol! CREDO.

❤ Mellettedülő! Találkozhatunk! VI. 22-én a vasútállomáson fél 1-kor. Vasvári vonat!

❤ Csipet! Köszönöm ezt a 2 évet. Szeretlek! Jó volt a hétvége veled. Cunika.

❤ Gyöngyszem! Bármit veszel fel, minden jól áll. 10-én nem láttalak, pénteken gyorsan elmentél. Mikor találkozunk?!

❤ Olcsi, Sárvár! Belédszerettem, de szóval nem tudtam elmondani! Gondolkodj! Majd rájössz! „Romeo"

❤ S. Erzsébet! Nővéredde!

❤ Tiszta-víz! Nálam tiszta. Te zavartad fel. „Kár." Kosár? Csak tőled lehet. Szeretlek nagyon. K: Csendek.

❤ „Nefelejcs", vannak érzéseid?! Megérdemled az „Árvácskád" őszintén szenvedő szerelmét? Sajnálom szó már késő bánat!

❤ Nyuszikámnak! Sok boldogságot kívánnak gyermekeid és a te szerető Cicuskád! (59. 06. 12.) Remélem még sokáig bosszanthatunk?!

❤ Háttal"-fordulsz, ne kelljen

❤ Örültem, mert láttalak, ha nem... szenvedek. Vesztettem! Régi kötődést választottad... Túlélése...? Közlési módja méltatlan Hozzád. „Árvácska"

❤ Kiri és Sziszi! Korizni és biciklizni jó, de együtt bulizni még jobb. Gondolkozzatok!! „Kék szem!"

❤ ZSIGA! Nem akartalak megbántani! Találkozzunk ma 18-kor! Tudod melyik utcában lakom! Fontos!

❤ Dóri, Szhelyről! Hétvégét a Vadásán töltötted osztálytársaiddal. Aranyos vagy, kár, hogy van barátod. Hátad mögött táncoló.

❤ Vöröses hajú lány! Kedden az 1.40-es vonaton párszor összenéztünk. Tetszel! Szeretnélek megismerni! Írj! „Kántor nyomoz"?!

❤ Hétfőn fél 1-kor Gyöngyösparti sétány átjárójánál összenéztünk. Rabulejtő a mosolyod. Megismernélek! Szombaton ugyanakkor, ugyanott. „Panasonic-os" srác.

❤ Kedden 2 óra körül a Nárai u. 69-ből hoztad ki a szemetet. Megtetszettél. Találkozhatunk? Írj! MTB-os srác!

❤ Lacikám! Ász vagy, főleg horgász. Azért én sem vagyok akármilyen „Hal". Jól kifogtuk egymást? Moni.

❤ V. ZSOLT! Én nem fogok örökké várni! Ha akarsz hívj, vagy gyere vasárnap Gösserbe. (VERA)

❤ Szőke lány, rózsaszín miniruhában! Thökölyben szombaton éjszaka 2-kor. Kockásinges sráccal. Várlak ma fél 8-kor a Csótó-hídnál.

❤ Joci (Papp)! Vasárnap 9.45 körül láttalak a házatok előtt. Megtetszettél. Ha szabad vagy, válaszolj!!! Ismeretlen „Ismerős".

❤ Vörös hajú, kék szemű Kis Ko-

❤ Magas, barna lány vasárnap Körmenden, a határőr-üdülőben! Megtetszettél. Találkozzunk vasárnap 10-kor a Várkert kishídjánál. Magas srác.

❤ Zsuzsi! Szentpéterfa! Olyan rég várok rád, de Te nem jössz, MIÉRT?... Reménykedő szív.

❤ „Nefelejcs"! Egyre fölöslegesebb életem, életerőm elhagyott — veled együtt. Nem akartalak elvenni, egyszerűen boldog voltam közeledbe — életvidámmá...!

❤ Imelda! Nem mondom, hogy szeress és gondolj rám, ha szíved van mondja, én hiába mondanám! Robi.

❤ Szőke lány! 3-án Tompaládonyban, a bolt mellett virágot öntöztél az ablakban! Szabad vagy? Találkozzunk. Fekete Ford.

❤ Biciklis srác! Találkozzunk 15-én ugyanakkor, ugyanott! Baseball-sapkás csaj.

❤ M. Melinda, Vasvár! A diszkóban többször rád néztem. Ha szabad vagy, szeretnélek megismerni. Válaszolj! „Egy félénk fiú."

❤ Baba, Gyula! Szeretünk titeket! Kell ennél több? Anita, Móni.

❤ Maszat! Az igaz szeretet erősebb, mint hibáink. Sok sikert, boldogságot az életben! Kum-kum!

LENCSÉS IDA

Új művészet

1998. nov.

21.o.

A MAGYAR ALKOTÓMŰVÉSZEK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

tisztelettel meghívja Önt és barátait
az Olof Palme Házba
(Budapest, XIV. Olof Palme sétány 1.)

2003. szeptember 11-én 17 órára
a **VI. ÁLLAMI MŰVÉSZETI DÍJAZOTTAK**
kiállításának megnyitójára.

A kiállítást megnyitja
DR. HILLER ISTVÁN
kulturális miniszter
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

A kiállítást rendezte
VITÉZ JUDIT
grafikusművész

A kiállítás támogatói
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Nemzeti Kulturális Alapprogram
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
EastEuroCo.
Millennium Szalon

Megtekinthető
2003. szeptember 28-ig naponta 10 és 18 óra között.

Meghívott művészek

Kossuth-díj
Háger Ritta *textilművész*
Marton László *szobrászművész*
Maurer Dóra *festőművész*

A Magyar Köztársaság Érdemes Művésze
Banga Ferenc *grafikusművész*

Balogh Rudolf-díj
Gulyás Miklós *fotóművész*
Habik Csaba *fotóművész*
Vancsó Zoltán *fotóművész*

Ferenczy Noémi-díj
Bán Mariann *keramikusművész*
Bárd Johanna *tervezőgrafikus művész*
Berzy Katalin *keramikusművész*
Czebe István *üvegtervező iparművész*
Csenki Éva *iparművész restaurátor*
Gyimóthy György *formatervező iparművész*
Keresztes Dóra *tervezőgrafikus művész*
Kopcsányi Ottó *ötvösművész*
Lencsés Ida *kárpitművész*
Morelli Edit *tűzzománc művész*
Pápai Lívia *kárpitművész*
Szekér Ferenc *belsőépítész*

Munkácsy Mihály-díj
ifj. Bóna István *festő-restaurátor művész*
Butak András *grafikusművész*
Drozdik Orsolya *grafikusművész*
Gábor Éva Mária *szobrászművész*
Hajdú László *festőművész*
Jakobovits Miklós *festőművész*
Karátson Gábor *festőművész*
Ócsai Károly *szobrászművész*
Rácmolnár Sándor *grafikusművész*
Rozmann Ágnes *tervezőgrafikus művész*
Sebestyén Zoltán *festőművész*
Trombitás Tamás *festőművész*
Zsemlye Ildikó *szobrászművész*

LENCSÈS IDA

LENCSÉS IDA

DOROTTYA GALÉRIA

BUDAPEST V., DOROTTYA U. 8.; TELEFON: 118-3899
NYITVA: NAPONTA 10–18 ÓRÁIG, SZOMBATON 10–14 ÓRÁIG, VASÁRNAP ZÁRVA
OPEN: MONDAY – FRIDAY 10 AM – 6 PM, SATURDAY 10 AM – 2 PM SUNDAY CLOSED
A belépés díjtalan / No Admission

LENCSÉS IDA KIÁLLÍTÁSA
EXHIBITION OF IDA LENCSÉS

1995. szeptember 9-ig / Until 9 September 1995

„Az eredeti kiindulópontot a kitüntetések háromszögletű szalagjai adták. A klasszikus technika megtartásával, de a kísérletezés lehetőségével élve, tudatosan alakítom a különböző indíttatású motívumok ütköztetését. A szál új értelmet kap attól függően, hogy milyen kezek érintik meg. Lehetőségét érzem egy olyanfajta gobelinszövés kialakításának, ahol a festői és grafikai megjelenési módok is érvényre tudnak jutni."

Lencsés Ida

"Originally, the idea came from the triangular ribbons of decorations. Adhereing the traditional technique and experimenting at the same time, I consciously govern the confrontation of motifs of different inspirations. Each time, the thread acquires a new meaning depending on the hand it is touched by. I think there is a possibility to create a new kind of gobelin weaving in which painterly and graphic representations are also included."

Ida Lencsés

A kiállítás rendezője: Bálványos Anna / Curator: Anna Bálványos

Az 1988 óta megrendezett „Plakátok / Posters" nemzetközi, meghívásos plakátkiállítások révén a művészek jelentős része hagyta műveit a Pécsi Galéria tulajdonában. Ebből a ma már kétezer darabos, kitűnő munkákból álló gyűjteményből adunk válogatást.

Gzegorz Marszalek plakátja
Poster by Gzegorz Marszalek

tion held since 1988, lots of the artists have donated their works to the Pécs Gallery. This show is a selection from the collection of nearly 2000 outstanding items.

Megnyitó: 1995. október 18-án, szerdán 18 órakor / Opening at 6 pm on Wednesday 18 October 1995
Megnyitja: Bakos Katalin művészettörténész / Opening by Katalin Bakos art historian
A kiállítás rendezője: Pinczehelyi Sándor / Curator: Sándor Pinczehelyi

KONZERVÁLT ZAJLENYOMAT 2.
CANNED NOISE PRINT 2

BP. SZABÓ GYÖRGY KIÁLLÍTÁSA / EXHIBITION OF GYÖRGY BP. SZABÓ

1995. október 20 – november 12. / 20 October – 12 November 1995

1995 telén a Műcsarnok Színházi Fesztiváljának egyik résztvevője volt a Bp. Service zenekar. Az akkori, azonos című program második részeként, most Bp. Szabó György egyteres térmontázsa látható majd,

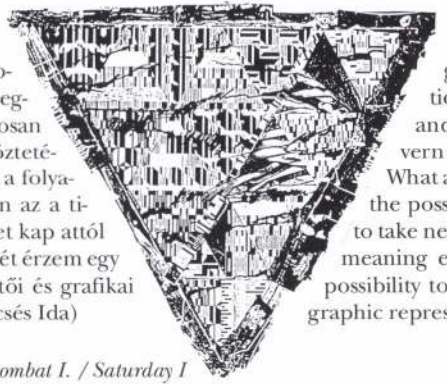
In winter 1995, the Bp. Service band was a participant of the Theatre Festival in the Palace of Art. As the second part of that previous programme having the same title, György Bp. Szabó is presenting now a

LENCSÉS IDA KIÁLLÍTÁSA / WORKS BY IDA LENCSÉS

DOROTYA GAC.

1995. augusztus 17 – szeptember 9. / 17 August – 9 September, 1995

Az eredeti kiindulópontot a kitüntetések háromszögletű szalagjai adták. A fentről felfüggesztett háromszög formátum természetes esése variációs sorozatokat indított el bennem. A klasszikus technika megtartásával, de a kísérletezés lehetőségével élve, tudatosan alakítom a különböző indíttatású motívumok ütköztetését. Nem a mechanikus kivitelezés érdekel, hanem a folyamatos változtatás lehetősége. Megmagyarázhatatlan az a titok, amely új lépésekre kényszerít. A szál új értelmet kap attól függően, hogy milyen kezek érintik meg. Lehetőségét érzem egy olyanfajta gobelinszövés kialakításának, ahol a festői és grafikai megjelenési módok is érvényre tudnak jutni. (Lencsés Ida)

Szombat I. / Saturday I

Originally the idea came from the triangular ribbons of decorations. The naturalness of the triangular form hung from above inspired series of variations in me. Adhereing to the traditional technique and experimenting at the same time, I consciously govern the confrontation of motives of different inspiration. What absorbs my attention is not mechanical execution but the possibility of constant change. The secret that spurs me to take new steps is unfathomable. The thread acquires a novel meaning every time a new hand touches it. I think there is possibility to create a gobelin weaving into which painterly and graphic representations can also be translated. (Ida Lencsés)

Megnyitó: 1995. augusztus 17-én / Opening: 17 August, 1995
A kiállítás rendezője: Bálványos Anna / Curator of the exhibition: Anna Bálványos

BUDAPEST VI., NAGYMEZŐ UTCA 8.; TELEFON: 341-4355
NYITVA: NAPONTA 10–18 ÓRÁIG, HÉTFŐN ZÁRVA/OPEN: 10 A.M.– 6 P.M. EVERY DAY, EXCEPT ON MONDAY
Belépődíj: 50 Ft; diákoknak, katonáknak, nyugdíjasoknak: 25 Ft; ingyenes nap: kedd
Entrance fee: 50 HUF; for students, soldiers, pensioners: 25 HUF. No entrance fee on Tuesday.

DERKOVITS-ÖSZTÖNDÍJASOK BESZÁMOLÓ KIÁLLÍTÁSA
EXHIBITION BY ARTISTS ON DERKOVITS SCHOLARSHIP

1995. június 8 – július 9. / 8 June – 9 July, 1995

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium minden évben Derkovits-ösztöndíjban részesít 10 fiatal művészt, akik három éven keresztül kapják e támogatást, s feladatuk az évenkénti beszámoló kiállítás keretében számot adni az elvégzett munkáról. Idén is, mint már kb. 40 éve, az ösztöndíjasok ezen kiállítása 30 fiatal művész legfrissebb alkotásait sorakoztatja fel.

Every year the Ministry of Culture and Education selects 10 young artists for Derkovits scholarship. They then receive the grant for three years. Every year they are obliged to report on their work done in an exhibition. For about the 40th time this year, the scholarship holders numbering 30 are going to present their latest works.

Megnyitó: 1995. június 8-án 16 órakor / Opening: 4 p.m., 8 June, 1995
Megnyitja: Székely Gábor, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány Kuratóriumának elnöke
Opened by: Gábor Székely, President of the Board of Trustees of the Foundation of Hungarian Arts
A kiállítás rendezője: Jerger Krisztina / Curator of the exhibition: Krisztina Jerger

PASQUALETTI ELEONÓRA

Magánkerengő

ELEONÓRA PASQUALETTI

Cloître privé

Jean-Luc Soulé,
a Magyarországi Francia Intézet
igazgatója
tisztelettel meghívja Önt

PASQUALETTI ELEONÓRA

kiállítására, amelyet
1998. március 17-én kedden 19 órakor
Fitz Péter művészettörténész és
Kulka János színművész nyitnak meg.
A kiállítás megtekinthető 1998. április 10-ig,
hétfőtől péntekig 13–19 óráig.
Francia Intézet, Budapest I., Fő utca 17., Galéria.

SOROS ALAPÍTVÁNY

Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány

LENCSÉS IDA

Primer tekercs

IDA LENCSÉS

Rouleau primaire

LENCSÉS IDA

Jean-Luc Soulé,
a Magyarországi Francia Intézet
igazgatója
tisztelettel meghívja Önt

LENCSÉS IDA

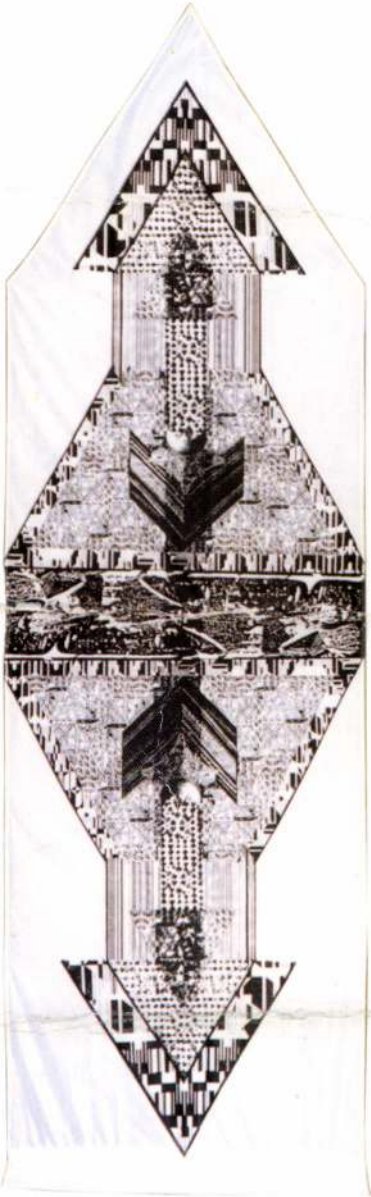
kiállítására, amelyet
1998. március 17-én kedden 19 órakor
Fitz Péter művészettörténész és
Kulka János színművész nyitnak meg.
A kiállítás megtekinthető 1998. április 10-ig,
hétfőtől péntekig 13–19 óráig.
Francia Intézet, Budapest I., Fő utca 17., Galéria.

Jean-Luc Soulé,
Directeur de l'Institut Français en Hongrie,
a le plaisir de vous inviter au vernissage de
l'exposition des tapisseries d'

IDA LENCSÉS

le mardi 17 mars 1998 à 19h.
L'exposition sera inaugurée par
Péter Fitz, historien d'art et
János Kulka, acteur.
L'exposition est ouverte jusqu'au 10 avril 1998,
du lundi au vendredi de 13h à 19h.
Institut Français, Budapest I. Fő utca 17., dans la Galerie.

LENCSÉS IDA

Iránytű
100 % poliészter, szitanyomás 100x300 cm
Compass
100 % polyester, net printed

Lencsés Ida **gobelinművész**

Boldog Új Esztendőt Kíván, és szeretettel
vár kiállítására, melyet a Táltos Galériában rendez

FOLYTONOSSÁG

címmel **2000. január 4 -én 19 órakor, kedden este,**
táltos napon - azaz a kettőezredik év legelső kiállítása -

megnyitja az elfogult férj és képzőművész,
KOVÁCS PÉTER BALÁZS

SYMPOSION TÁRSASÁG látogatható keddenként
Budapesten, XII. ker. Táltos u. 8. T. / Fax.: 202 - 4900

LENCSÉS IDA

Primer tekercs

IDA LENCSÉS

Rouleau primaire

LENCSÉS IDA

Jean-Luc Soulé,
a Magyarországi Francia Intézet
igazgatója
tisztelettel meghívja Önt

LENCSÉS IDA

kiállítására, amelyet
1998. március 17-én kedden 19 órakor
Fitz Péter művészettörténész és
Kulka János színművész nyitnak meg.
A kiállítás megtekinthető 1998. április 10-ig,
hétfőtől péntekig 13–19 óráig.
Francia Intézet, Budapest I., Fő utca 17., Galéria.

SOROS ALAPÍTVÁNY

Jean-Luc Soulé,
Directeur de l'Institut Français en Hongrie,
a le plaisir de vous inviter au vernissage de
l'exposition des tapisseries d'

IDA LENCSÉS

le mardi 17 mars 1998 à 19h.
L'exposition sera inaugurée par
Péter Fitz, historien d'art et
János Kulka, acteur.
L'exposition est ouverte jusqu'au 10 avril 1998,
du lundi au vendredi de 13h à 19h.
Institut Français, Budapest I. Fő utca 17., dans la Galerie.

Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány

INSTITUT FRANÇAIS EN HONGRIE

PASQUALETTI ELEONÓRA

Magánkerengő

ELEONÓRA PASQUALETTI

Cloître privé

Jean-Luc Soulé,
a Magyarországi Francia Intézet
igazgatója
tisztelettel meghívja Önt

PASQUALETTI ELEONÓRA

kiállítására, amelyet
1998. március 17-én kedden 19 órakor
Fitz Péter művészettörténész és
Kulka János színművész nyitnak meg.
A kiállítás megtekinthető 1998. április 10-ig,
hétfőtől péntekig 13–19 óráig.
Francia Intézet, Budapest I., Fő utca 17., Galéria.

SOROS ALAPÍTVÁNY

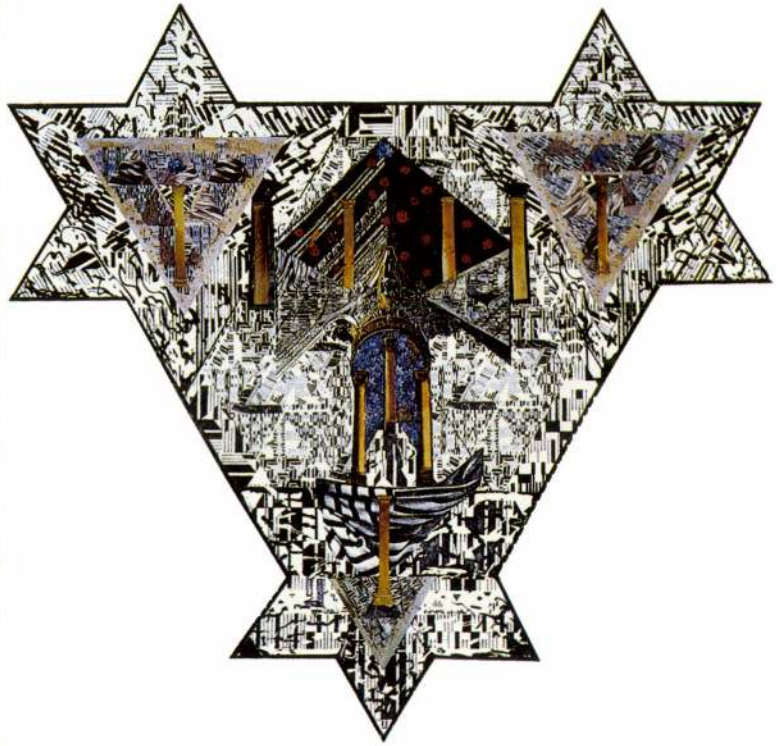
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány

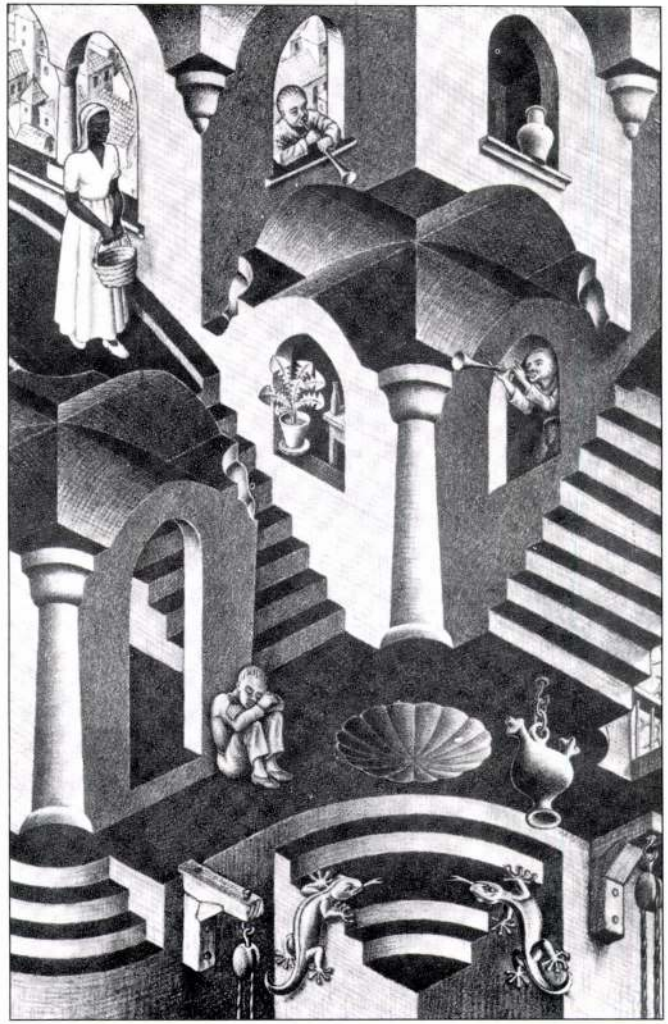
Jean-Luc Soulé,
Directeur de l'Institut Français en Hongrie,
a le plaisir de vous inviter au vernissage de
l'exposition des tapisseries d'

ELEONÓRA PASQUALETTI

le mardi 17 mars 1998 à 19h.
L'exposition sera inaugurée par
Péter Fitz, historien d'art et
János Kulka, acteur.
L'exposition est ouverte jusqu'au 10 avril 1998,
du lundi au vendredi de 13h à 19h.
Institut Français, Budapest I. Fő utca 17., dans la Galerie.

INSTITUT FRANÇAIS EN HONGRIE

Meghívó

Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága
7400 Kaposvár, Fő u 10. tel.: 82/314-011

Kiállító művészek:

Albert Tamás
Baksai József
Barabás Márton
Csörgö Attila
Faa Balázs
F. Farkas Tamás
Felvidéki András
Gábor Áron
Gellér B. István
Hantos Károly
Haraszty István
Joláthy Attila
Kapitány András
Kőnig Frigyes
Lencsés Ida
Matzon Ákos
Mengyán András
Orosz István
Péter Ágnes
Prutkay Péter
Sáry László
Schwarz Volker
Somorjai Kiss Tibor
Stefanovits Péter
Szabó György
Szegő György
Szikora Tamás
Szurcsik József
Tóth György
Varga Géza Ferenc
Vásárhelyi Antal
Véssey Gábor
Waliczky Tamás
Wellisch Tehel Judit
Zsankó László

Lencsés Ida

Maurits Cornélis Escher
(1898-1972)
holland grafikusművész, aki egyetlen művészeti iskolába sem sorolható, különleges alkotója a XX. századi képzőművészetnek. A hagyományos térábrázolás racionális módszereit felhasználva bizarrul titokzatos, többértelmű térillúziókat teremtett. Valószerű és mégis lehetetlen struktúrái, képzeletbeli formái a ma képzőművészének is jól értelmezhető, irracionális létélményt közvetítenek.

A Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága
tisztelettel meghívja Önt
a Tavaszi Fesztivál alkalmából megrendezett

"Hódolat M. C. Eschernek"

című kiállításának megnyitójára

1999. március 17-én (szerdán) 16 órakor
a Rippl-Rónai Múzeum Nagytermébe
(Kaposvár, Fő u. 10. I. emelet)

Köszöntőt mond:
Dr. Gyenesei István
Somogy Megye Közgyűlésének elnöke

A kiállítást megnyitja:
Szentiványi Tibor
kulturtörténész

*

A kiállítás megtekinthető:
1999. március 17-től március 31-ig
hétfő kivételével naponta 10 - 15 óráig,
április 1-től május 31-ig
hétfő kivételével naponta 10 - 16 óráig

A MŰCSARNOK TISZTELETTEL
MEGHÍVJA ÖNT

1995. AUGUSZTUS 17-ÉN,
CSÜTÖRTÖKÖN 18 ÓRÁRA

LENCSÉS IDA

GOBELINMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁRA

▼

MEGNYITJA

FITZ PÉTER

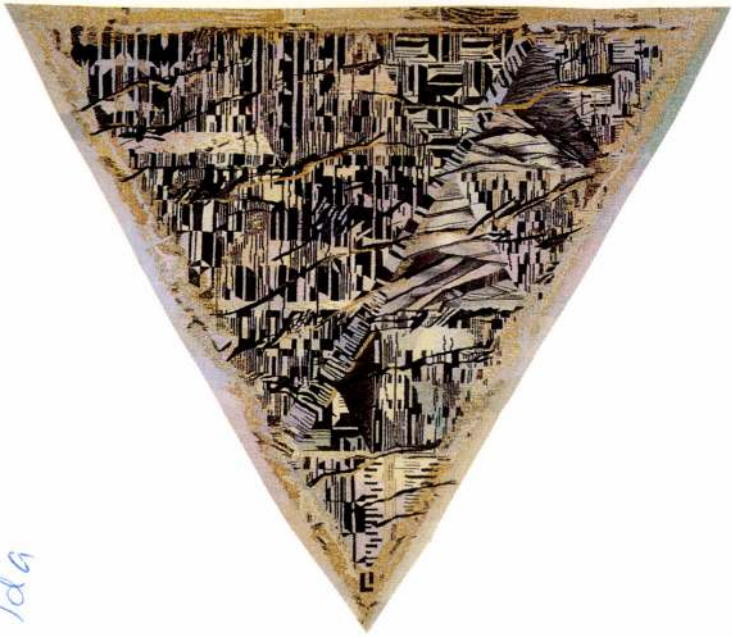
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

▼

DOROTTYA GALÉRIA
BUDAPEST V. DOROTTYA U. 8.
A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 1995. IX. 9-IG
VASÁRNAP KIVÉTELÉVEL 10-18 ÓRÁIG

▼

A MEGNYITÓT TÁMOGATJA A TÖRLEY

LENCSÉS IDA

EMLÉKEZÉS III.

1995, gobelin, gyapjú, selyem, fémszál, 125x145 cm

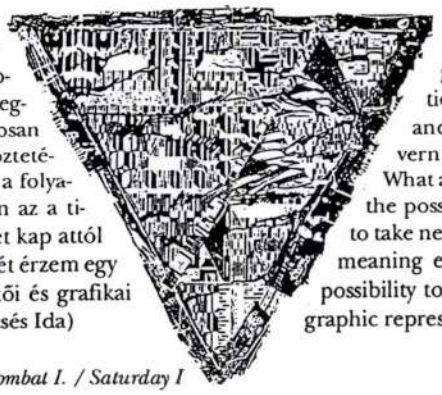
LENCSÉS Ida

DOROTTYA GALÉRIA

LENCSÉS IDA KIÁLLÍTÁSA / WORKS BY IDA LENCSÉS

1995. augusztus 17 – szeptember 9. / 17 August – 9 September, 1995

Az eredeti kiindulópontot a kitüntetések háromszögletű szalagjai adták. A fentről felfüggesztett háromszög formátum természetes esése variációs sorozatokat indított el bennem. A klasszikus technika megtartásával, de a kísérletezés lehetőségével élve, tudatosan alakítom a különböző indíttatású motívumok ütköztetését. Nem a mechanikus kivitelezés érdekel, hanem a folyamatos változtatás lehetősége. Megmagyarázhatatlan az a titok, amely új lépésekre kényszerít. A szál új értelmet kap attól függően, hogy milyen kezek érintik meg. Lehetőségét érzem egy olyanfajta gobelinszövés kialakításának, ahol a festői és grafikai megjelenési módok is érvényre tudnak jutni. (Lencsés Ida)

Szombat I. / Saturday I

Originally the idea came from the triangular ribbons of decorations. The naturalness of the triangular form hung from above inspired series of variations in me. Adhereing to the traditional technique and experimenting at the same time, I consciously govern the confrontation of motives of different inspiration. What absorbs my attention is not mechanical execution but the possibility of constant change. The secret that spurs me to take new steps is unfathomable. The thread acquires a novel meaning every time a new hand touches it. I think there is possibility to create a gobelin weaving into which painterly and graphic representations can also be translated. (Ida Lencsés)

Megnyitó: 1995. augusztus 17-én / Opening: 17 August, 1995
A kiállítás rendezője: Bálványos Anna / Curator of the exhibition: Anna Bálványos

Első alkalommal 1984-ben, egy évvel a főiskolai tanulmányok lezárása után a Lehetőség címmel rendezett csoportos Lajos utcai tárlaton jelentkezett nagyobb kollekcióval Lencsés Ida textiltervező iparművész: az akkor bemutatott pop-os ötlet-kidolgozású cigarettatárca, az iniciálé-portré, a raszterpontokból szerkesztett térkép és a síkból a térbe kilépő kompozíciók sokirányú művészi érdeklődésről, tematikai és technikai sokrétűségről tanúskodtak. A tizenegy év elmúltával felvonultatott, a közelmúlt terméséből válogatott, rendkívül egységessé érlelt új anyag analizálása révén – amelyet már csak a pálya alakulását közelről figyelők, a Lencsés-munkásságot aprólékosan ismerők köthetnek laza szálakkal a nyitány törekvéseihez – egy alaposan átgondolt, céltudatos alkotói program kitűzését és megvalósítását követhetjük nyomon.

Lencsés Ida ezen kiállítási anyagának eredőjét kutatva az indíttatást, illetve az alapmotívumot egy néhány négyzetcentiméteres, funkcionális szerepű textildarabban, a kitüntetések medáljainak mellre tűzését szolgáló u.n. miniatűr szalagban – illetve áttételesen a nyolcvanas évek atmoszférájában, szellemiségében – lelhetjük meg. A háromszög alakú kis szalag az egyik fontos, korai munka kollázsszerűen felhasznált, konkrétan beépített-megragadott eleme volt, amely a későbbi alkotásokon mintegy nagyobb méretűvé alakult – és továbbra is a kitüntetés tartalmi köréhez, szimbolikájához kötődőn jelent meg –, hogy azután napjaink, illetve a közelmúlt alkotó-periódusában csak mint elvonatkoztatott forma hordozza az egykori kiindulópont emlékét.

A kitüntetés kérdés- vagy jelentéskör archaizáló-historizáló jelleggel a múltra utalhat, s ugyanakkor – a nyolcvanas évtized kényszerű keleti orientációban vegetáló országaiban – aktuális tartalmakat hordozó, ironikus kifejezésű motívumválasztásként is értelmezhető, vagyis e kis tárgyban, illetve textildarab-megidézésben összetett jelentéstartalmak rejteznek, bukkanhatnak felszínre. Az 1983-as születésű Lencsés-mű, a *Medal* című alkotás huszonegy darab kis medálfüggesztő textilháromszög kollázsszerű, sajátos geometriát alkotó kompozícióként épült fel, s azután az önállósodott, nagyméretű háromszöggé emelkedett Medal-sorozat a nyolcvanas évek második felét kísérte végig. A művész fokozatosan elszakadt a konkrét utalásoktól – a Szombathelyi Képtár gyűjteményébe került 1-es jelölésű *Medal* falikép sarkain még az arany díszbojtok is ott függnek-, s a zászlószínek motívumait idéző sávok is dekoratív elemekké transzponálódtak.

A kitüntetésekre utaló motívumból eredeztethető háromszög-forma Lencsés Ida legújabb munkáit is jellemzi. A tartalmi-szimbolikus matéria azonban már szerteoszlott, átalakult, de az egyenlő oldalú háromszög alakú, biztonságot sugárzó befoglaló forma – amely az egyik oldalon függesztetten jelenik meg mintegy a textil legoptimálisabb esési lehetőségét teremtvén meg – mindig a „csúcsán áll", s így a nyugodt, higgadt alakzat kis bizonytalansággal telítődik, itatódik át. A síkban, az egyenlő oldalakkal határolt háromszög-

ben testet öltő szabályosság mellett a kivitelezés módozata is szabályszerűnek minősíthető: a Lencsés Ida-kompozíciók technikája a hagyományos, a klasszikus gobelinszövés.

A medálok világát, az érdemrend-emlékeket sugalló alkotások geometrikus motívumai mellett – bár a kezdeti műveken megjelent az emberi alak és az optikai hatásokat keltő raszteres ábrázolás is – egyre gyakrabban felbukkanók, illetve egyre hangsúlyosabb szerepű motívumok a természetábrázolások, a növény-, a virág-megidézések, a kert- illetve a tájrészletek. A natúrára hivatkozó, konkrét és stilizált természeti jelenségeket tükröztető festői impulzusok pazar színekben, színhatásokban tobzódó, valószerű-absztrakt formációkból indulnak útjaikra. A természeti elemek átírásának, kompozícióba illesztésének szép példájaként valósult meg az 1990-es, három darabból álló Bermuda-háromszög című sorozat, amelyen lebegő kis motívumokként jelennek meg az arany háromszögformák. A geometrikus elemek mellett a legújabb műveken kiemelt fontosságú szerepet kap a firkálásszerű satírozás-motívum is, amely nemcsak izgalmas forma, hanem a pontos, a világos alakzatok ellentettje, azok elmosásának, szátzilálásának mintegy megtestesítője. Mindezek mellett Lencsés Ida új kompozícióin egyre fontosabb jelentőségű az aranyszál alkalmazása is, az arany felületek ragyogása-csillogása, talán ezzel is reprezentálván egy mind jobban összekuszálódott közegtől, a valószerűtlenné vált konkrétumok világától való elrugaszkodás, a bizonytalanságokkal, sejtelmességekkel és rejtelmességekkel telített, misztikus szférák felé való közeledés szükségességét, halaszthatatlanságát.

Budapest, 1995. május

Wehner Tibor

Első megközelítésben fura tárgynak tűnik egy háromszögletű gobelin. Hiszen eredetileg azért találták ki és készítették, hogy a „fal kárpitja" legyen; lakályosabbá, melegebbé varázsolják a vastag, rideg kőfalú várkastélyokat. Igaz, klímaszabályozó szerepüket már a reneszánsz épületgépészeti újításai (folyosóról fűthető kályhák, légfűtés, stb.) hamar megszüntették, de mivel a gazdagság és előkelőség dokumentációjaként is funkcionáltak, továbbra is ott büszkélkedtek a kastélyfalakon, általában ajtótól ajtóig, ablaktól ablakig méretre szőve. Furcsa is lett volna abban a környezetben egy falikárpit, amely nem derékszögű síkidom.

A háromszögnek, emlékezetem szerint a humán kultúra történetében nincs különösebb jelentése a keresztény „Isten Szeme" jelen kívül, megmaradt természettudományos fogalomnak. A természetben sem fordul elő, csak viszonylag ritkán, bizonyos kristályok oldallapjaként. (Lehetséges, hogy viszonylagos népszerűtlenségét Püthagorász tétele iskolai oktatásának köszönheti?)

Lencsés Ida háromszögletű gobelineket, kárpitokat készít. Vélhetnénk ezt extrémitásnak is, de nem erről van szó. Ezek a textilképek nem valósíthatók meg derékszögű koordinátarendszerben. Pedig tulajdonképpen erőszakot kell tennie a munkafolyamaton amit végez, hiszen a szövött kárpit párhuzamos fölvetőfonalai közé arra merőlegesen szövik be a tényleges mintát adó vetülékfonalat; természetesen Lencsés Ida is így tesz. Némileg el lehet térni a derékszögtől, ha a minta úgy kívánja, az ófrancia gobelineknél eléggé kanyargós beszövéseket is találhatni, de az egyenlőoldalú háromszöghöz szükséges 60 fok elérhetetlen. Nincs is rá szükség. Lencsés Ida a klasszikus szövégmódszerrel is teljesen akarata szolgálatába állítja a fonalat.

S hogy miért éppen háromszög? Hát milyen legyen a „Bermuda"? Amiről csak igen kevesen tudják, hogy egy NEM háromszög alakú szigetcsoport az Atlanti óceánban, és csak egyik sarka egy képzeletbeli földrajzi háromszögnek, amelyben állítólag rejtélyes dolgok történnek olykor. Lencsés Ida „Bermuda" gobelinsorozatán sem a háromszögletűség a fontos, hanem a relytélyek, amelyek rajtuk történnek. A kicsiny arany háromszögek, amelyek egyre növekedve kavarognak a kárpitokon, mintha a földrajzi repülésirányítók táblácskái lennének egy radarernyőn, amelyen kétségbeesetten próbálnak rendet teremteni, és eltűnt objektumokat követni. Közben a kép hirtelen közelít, mintha a radaron látnánk a becsapódást. És ez csak az egyik lehetséges olvasat...

A „Medál" sorozatnak viszont lényeleme a háromszögű forma. Hiszen azoknak a bizonyos kicsike háromszögletű textíliáknak bizarr, nevetségessé tevő óriásváltozatait látjuk, amik azokat a bizonyos medálokat hordozzák, amelyekért sok ember a legnagyobb hőstettre vagy a legnagyobb gazságra képes: egyedül rohamozva meg gyávuló katonái élén egy létfontosságú hidat, vagy egyetlen tollvonással gépesített fagyhalálba küldeni gyalogos katonákat, eset-

ve

leg egy kimondott vagy visszatartott szóval sok-sok ember becsületébe vagy személyes szabadságába avatkozva...

Ebben a méretben, ezzel a technikával azonban Lencsés Ida a medálok viselőit teszi tragikomikusan törpévé.

Van Lencsés Idának egy különlegesen érzékeny, éteri finomságú kárpitja, melynek címe „Ivoire". Ez franciául elefántcsontot jelent, ezért én csak hangulati áthallást érzek a kép és a címe között. A finom harmónia és légies könnyedség valahogy végtelenül kellemes, meditatív lelki állapotba ringatja e gobelin szemlélőjét.

Néhány tervén a 60 fokos szögek többszörözése foglalkoztatja, mintha korábbi munkáit kaleidoszkópon át nézné. Érdekes gondolat, de csak a kivitel döntheti majd felőle. Más tervén – változatlanul háromszög formában – mintha a számítógépek kódolását kívánná kárpitkészítésre használni. Nem valóságos kódokról van szó, csak annak csak annak esztétikai felhasználásáról, de ez a téma is sokat ígér, ha a művésznő megpróbálkozik e lehetőség teljesebbkörű kiaknázásával, akárha éppen számítógép felhasználásával. A variációk száma végtelen, az esztétikailag kvalitásos és művészileg értékelhetőké azonban nem. A művész feladata ezek kiválasztása és megvalósítása. Lencsés Ida megvalósított kárpitjai és tervei láttatják, képes e feladatra.

Budapest, 1995. április

Pogány Gábor

LENCSÉS Ida

az óta, hogy [illegible] a kisebbségi ügyi (és ha igen, akkor ez hízelgő-e Hornra nézve), az mellékes. Horn februárban meg tudott egyezni Meciarral, hogy március 20-ára megkötik az alapszerződést, amit akkor nagyon kevesen láttak kivihetőnek. Megkötötték. Júliusban Horn meg tudott állapodni Meciarral, hogy Szlovákiában nem fogadnak el olyan oktatási törvényt az alapszerződés ratifikálása előtt, amely ellentétes volna az alapszerződéssel. Horn Meciarral meg tudott állapodni arról, hogy újjáépítjük az Esztergom és Párkány közötti Duna-hidat. Horn egyetértésre jutott Meciarral abban, hogy a szlovákiai magyar vállalkozók fontos szerepet kaphassanak a magyarországi és a szlovákiai privatizációban. Ez esetleg többet fog számítani a szlovákiai magyar kisebbség fennmaradása szempontjából, mint bármennyi magyar nyelvű iskola. És Horn idejében több magyar–szlovák határátkelőhely nyílt, mint az előző kormányzat alatt.

Akkor viszont a szlovákpolitikában Hornt igazolják a lépései. Akármilyen stílusban teszi is őket.

És úgy hírlik, hogy Horn az idén még egy találkozóra készül Meciarral.

SCIPIADES IVÁN

galta. Az utca népe egyrészt bosszankodott, másrészt röhögött, ki-ki vérmérséklete avagy vagyoni helyzete szerint. Azt azonban mindenki tudta, hiszen egyértelmű volt, hogy az asztal már régtől nem arra szolgál – még az átkos időkben sem –, hogy rajta húst aprítsanak, netán petrezselymet vágjanak.

Minthogy az asztal egy földszinti lakásban állt, akinek leskelődni, bámészkodni volt kedve, láthatta, hogy az asztalon kirakósdit, angol nyelven puzzle-t játszanak. Lehet ezt egyedül is játszani, lehet kollektívan (ez utóbbi esetben beszélhetünk pártvezetésről, kormányról, miegymásról). A játék abból áll, hogy egy kép apró, amorf darabkákra vágott részecskéit addig kell egymáshoz illeszteni, míg csak össze nem áll a kép egésze. A bámész járókelők azonban különösnek

A szerző újságíró

hetnének egyebet, szaladnak a szomszédba, hogy tőkét kunyeráljanak, egyrészt mert éppen kell, másrészt meg azért, hogy fi-

– Mi is az összefogásért harco

Visszhang

A teljes körű rehabilitáció megtörtént

cióban tehát nem a bíróság, hanem a népszuverenitásból eredő jogokat gyakorló Országgyűlés részesítette őt a törvénysértő perek valamennyi áldozatával együtt. Ezért a hivatkozott semmisségi törvény 1990. március 31-ei hatályba lépését követően a Legfelsőbb Bíróság előtt rendkívüli perorvoslat

Tárlatlátogató

Háromszögellések

Madarát tolláról, művészt a stílusáról, Lencsés Idát a háromszögeiről. Más még csak hasonlót se csinál. Háromszög alakú textilképei olyanok, mint a rendjelek kitűző szalagjai.

Az első kitüntetések, ahogy ő maga is nevezi gobelinjeit, dekoratívak voltak. Élénk színek töltötték meg a látványos kompozíciókat. Aztán, mint a háromszögekből álló kiállításon látható, a stílus fokozatosan átalakul. Az erőteljes koloritot pasztell tónusok váltják fel, s megváltoznak a motívumok is: mikroszkopikus felvételeket idéző, apró organizmusokra emlékeztető alakzatok jelennek meg a felületeken. Ez már a posztmodern kora: a legújabb darabokkal a művész mintha visszakanyarodna a kárpit régi stílusához: kék és okker kavarog, ezek küzdelméből bontakozik ki a felbolydult világ őszi atmosféráját sugalló kompozíció.

A meghátrálás nem meglepő. Nem csupán Lencsés Ida torpant meg, hanem – a jelek szerint – az egész textiles szakma. S nem is kizárólag nálunk. A kísérletezés nagy korszakának, a hetvenes évek eufóriájának vége, sokan úgy látják, hogy magának a művészetnek is. Nincs új koncepció, egyszerűbben szólva: felfogás, szemlélet, amely kalandra inspirálna. Az az idősebbeknek még valamivel könnyebb: ők kellő tehetséggel és szerencsével, már megtalálták a maguk területét. A fiatalok azok, akiknek szembe kell most nézniük az újkonzervativizmus kihívásaival.

Lencsés Ida kiállítása
a Dorottya Galériában
Megtekinthető:
szeptember 9-éig

Ezzel a helyzettel küszködik Lencsés Ida is. Egyelőre megtartotta a háromszöget, mint önmaga legóját, noha belső tartalmának tanúsága szerint már régen túllépett a pályakezdés művészi problematikáján. Sőt, az idén készült darabok betétmezőinek forma- és színvilága merőben ellentétes a kerettel, ha úgy tetszik a bordűrrel, amely a pop és a neodada frivol játékosságában fogant. Ily módon Lencsés Ida önmaga – korábbi énje – foglya lett, vagy inkább maradt, hiszen a múltjával végül is nem szakított.

Nem a levegőbe beszélek. Legföljebb a levegőben látható műről. Mert a kiállítás nagy meglepetése: az a rézhálóból kialakított plasztika, ami a mennyezetről lóg alá. A lehető legellentétesebb a többi művel, amelyek a háromszög jóvoltából a szabályosság megtestesülései. De ez csak a látszat. A mértani ábra, mint keret, éppen úgy arra szolgál, hogy a látvány esendő elemeit felfogja, illetve felénk közvetítse, mint rézháló, amelyben belepottyant kövek csillognak. Lehet, hogy ez a problematika az, ami minden művében – akárha öntudatlanul is – foglalkoztatja? A véletlen – az esetleges – felbukkanása a mindenkori rendszerben. Elképzelhető. De ez olyan program, aminek kimunkálása életművet kíván. Nem pusztán néhány, a szemnek kellemes művet, mint amilyenekkel most szembesülünk.

• Vadas József

LENCSÉS Ida

Magy. Hí. 1995. szept.

FELHÍVÁS | FELHÍVÁS | FELHÍVÁ

1990. NOVEMBER 16-TÓL
DECEMBER 16-IG

KOZMA LAJOS ÖSZTÖNDÍJASOK

FIATAL KÉZMŰVES IPARMŰVÉSZEK BEMUTATÓJA

A BEMUTATÓ A MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTÉRIUM TÁMOGATÁSÁVAL JÖTT LÉTRE AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN BUDAPESTEN.

II. ÉVFOLYAM

III. ÉVFOLYAM

A Kozma Lajos ösztöndíjat a Művelődési és Közoktatási Minisztérium azzal a céllal hozta létre, hogy támogassa a tehetséges, már önálló művészi tevékenységet folytató fiatal iparművészeket, akik számára így három éven át lehetőség nyílik a folyamatos, elmélyült alkotó munkára.

Felelős kiadó: Iparművészeti Múzeum Igazgatója

Terv: Kovács Péter Balázs

.SES Ida

LENCSÉS IDA

1051 Budapest, József nádor tér 9.

1957-ben született Mohácson. **1983**-ban kapott diplomát a Magyar Iparművészeti Főiskolán.

ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSOK: **1984.** Bástya Galéria, Budapest; **1985.** Thermál Galéria, Budapest, **1986.** Bástya Galéria, Budapest; Bartók Béla Művelődési Központ, Mohács. GAMF Galéria, Kecskemét. **1988.** Tanácsház Díszterem, Abony. **1989.** Ferencvárosi Pincegaléria, Budapest; JELENTŐSEBB CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK: **1988.** Genti Iparművészeti Múzeum, Belgium; X. Fal- és Tértextil Biennálé, Szombathely; Tavaszi tárlat, Műcsarnok, Budapest; I. Nemzetközi Minta Triennálé, Műcsarnok, Budapest; Fiatal Iparművészek Stúdió kiállítás, Sopron; „Gobelin 14", Kiskőrös; Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítás, Törökbálint. **1989.** „Gobelin 14", München; Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítás, Pécs–Kalocsa; Idea kiállítás, Vigadó Galéria, Budapest. **1990.** Mezőgazdaság a Képzőművészetben; Gobelin '90, Csepel Galéria, Budapest; XI. Fal-és Tértextil Biennálé, Szombathely. DÍJAK: **1983.** IX. Szőnyegpályázat III. díj. **1987.** „Ünnep", Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítás díja. **1989.** Honvédelmi pályázat díja.

MUNKÁK KÖZTULAJDONBAN: **1983.** Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága. **1985.** Grand Hotel Hungária. **1986.** Savaria Múzeum. **1987–1988.** Művelődési Minisztérium. **1989.** Iparművészeti Múzeum.

NAGY MÁRTA

1204 Budapest, Komárom u. 22.

1954-ben született Budapesten. **1979**-ben nyert diplomát a Magyar Iparművészeti Főiskola Szilikát Tanszékének porcelán szakán, Schrammel Imre növendéke volt. **1979–1988** a GRÁNIT Kőedénygyártó vállalat gyári tervezője volt. **1989**-től az Iparművészeti Főiskolán tanít.

ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSOK: **1990.** Budapest Galéria, Budapest. JELENTŐSEBB CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK: **1985.** Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítás, Ernst Múzeum, Budapest. **1986.** Jugend Gestaltet, München; III. Szilikátipari Formatervezési Triennálé, Kecskemét. **1987.** Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítás, Vigadó Galéria, Budapest. **1988.** „Frau in Kunsthandwerk", München; X. Országos Kerámia Biennálé, Pécs; Nemzetközi Kerámia Szimpozion, Porvoo. **1989.** Magyar kerámia, Lyon; Csoportos kiállítás, Auxerre; Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítás, Pécs – Kalocsa. **1990.** XI. Országos Kerámia Biennálé, Pécs. DÍJAK: **1985.** Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítás díja. **1986.** Szilikátipar Triennálé díja. **1987.** Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítás, a Művészeti Alap díja. **1988.** Az Országos teritéskultúra pályázat első díja; a X. Országos Kerámia Biennálé különdíja; Bajor állami díj. **1990.** S.O.S. falu kerámia pályázatának a Művészeti Alap díja.

Szövött kárpit, 1989.

(Iparművészeti Muzeum uj szerzeménye. ld.leirását:
Ars Decorativa, 11. 1991 184.p.

levonások: jöv. adó .....

községf. h. .....

.....

Kifizetendő összeg: .....

azaz .....

Fenti összeget a mai napon hiánytalanul felvettem.

Fenti összeget kérem alábbi címemre kiutalni: ....

.....

Budapest, 197 ..... hó ..... r

MTA KESZ

LENCSÉS Ida

Benyi Etel

LENCSÉS IDA

GOBELINMŰVÉSZ

KIÁLLITÁSÁT EMLITIK

MAGYAR IPARMŰVÉSZET 1895/4, 60

örténelmi Képcsarnok

/Anyai szeretet/

mülapja